

Gemeente Castricum

Concept-Begroting 2024

Meerjarenraming 2025-2027

(door college vastgesteld concept d.d. 26-09-2023)

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	6
Financieel overzicht	13
Structuurgegevens	17
Programma 1. Een sociale en vitale gemeente	20
1A. Inwoners en bestuur	21
1B. Samen leven	23
1C. Een veilige gemeente	31
Programma 2. Een aantrekkelijke gemeente	34
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	36
2B. Economische vitaliteit	39
2C. Een bereikbare gemeente	41
Programma 3. Een leefbare gemeente	47
3A. Wonen en leefomgeving	49
3B. Duurzaamheid en milieu	55
3C. Beheer en onderhoud	61
Programma 4. Een financieel gezonde gemeente	65
4A. Financiële positie	66
4B. Bedrijfsvoering	69

Paragraaf A Weerstandsvermogen en risicobeheersing	72
Paragraaf B Lokale heffingen.....	77
Paragraaf C Beheer en onderhoud kapitaalgoederen	89
Paragraaf D Financiering.....	93
Paragraaf E Grondbedrijf.....	98
Paragraaf F Verbonden partijen.....	101
Paragraaf G Bedrijfsvoering	110
Paragraaf H Wet open overheid	112
Bijlage 1. Kaderstellende beleidsnota's	115
Bijlage 2. Overzicht reserves en voorzieningen	117
Bijlage 3. Investerings 2024 (-2027)	119
Bijlage 4. Geraamde algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.....	120
Bijlage 5. Incidentele Baten en Lasten per programmaonderdeel /.....	122
Structureel begrotingssaldo.....	122
Bijlage 6. Toelichting Beleidsindicatoren.....	124
Bijlage 7. Recapitulatie	128
Raadsbesluit.....	132

Deel 1

Aanbiedingsbrief

Deel 1 Aanbiedingsbrief

Inleiding

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt de programmabegroting van de gemeente Castricum. Het is de tweede begroting die het college van burgemeester en wethouders aan u presenteert voor de periode 2023-2027. In deze tijden van hoge inflatie streven we ernaar de lasten voor onze inwoners niet met meer dan de inflatie te laten stijgen. De begroting laat een sluitende raming zien voor de jaren 2024 en 2025. Voor 2026 en 2027 sluit de begroting niet. We zetten een forse stap achteruit, maar we staan hierin niet alleen. De meeste gemeenten in Nederland moeten deze stap noodgedwongen maken.

Realistische schatting

Een realistische aanpak is onze leidraad. We onderzoeken oplossingen de begroting vanaf 2026 sluitend te krijgen. We zijn hierbij echter ook afhankelijk van de bijdrage uit het gemeentefonds van de Rijksoverheid. De VNG voert namens de gemeenten, waaronder Castricum, het gesprek met het Rijk tot een reële uitkering van het gemeentefonds te komen. Op dit fonds wordt vanaf 2026 door het Rijk € 3 miljard gekort. Naar rato betekent dit € 4 miljoen voor Castricum. Ons tekort 2026 komt overeen met dit bedrag. Vanuit de reguliere bedrijfsvoering zijn wij dus 'in control', maar net als alle andere gemeenten hebben we te maken met landelijk beleid dat invloed heeft op onze financiële situatie.

Herop vooruitlopend hebben we alvast een aantal belastingen verhoogd die niet direct de portemonnee van de inwoners raken. Dan moet u onder andere denken aan forensenbelasting, toeristenbelasting en de invoering van watertoeristenbelasting. Ons streven is de lokale lasten voor de inwoners alleen te laten stijgen met de inflatiecorrectie.

Bouwen en Wonen

De belangrijkste ambitie in deze bestuursperiode is het bouwen van woningen. Het college zet vol in op bouwen en de ambities uit het coalitieakkoord lijken te worden gehaald. Het uitgangspunt is dat wonen voor iedereen is en voor elke portemonnee. De woningbouwprogramma's worden zo divers mogelijk ontwikkeld. Voor een aantal bouwprojecten in de verschillende kernen geldt dat de bouw hiervoor is gestart of in een ver gevorderd stadium zit. Dit is bijvoorbeeld bij de Zandzoom in Limmen, de Skulper in Akersloot als ook de Startingerweg, Zanderij Zuid ('Kaptein Kaas'). Ook volgend jaar gaan we daarmee door zoals voor de Maranathakerk, Kooiplein, Duinstruweel en de Koekoeksbloem. Met het vaststellen van de ruimtelijke kaders voor Geesterduin 2.0. heeft u als raad een belangrijke stap gezet voor de verdere ontwikkeling van dit gebied. Daarnaast is ook een nieuwe huisvestingsverordening vastgesteld en pakken we woonfraude harder aan. We realiseren in 2024 kwalitatief betere flexwoningen. Regionaal blijven we goed samenwerken op het niveau van de regio Alkmaar. De samenwerking met woningcoöperatie Kennemerwonen is goed en wordt verder geïntensiveerd. We proberen zoveel mogelijk de doorstroming te bevorderen. De druk is in alle segmenten extreem hoog. Dat vraagt soms ook om lastige keuzes.

Klimaat en groen

Het eerste jaar van het college heeft op het vlak van klimaat naast de al bestaande uitvoering in grote mate in het teken gestaan van voorbereiding. Nieuwe beleidsplannen zijn aangenomen op het vlak van Circulaire Economie en Klimaatadaptatie. Hiernaast is het nieuwe uitvoeringsplan Warmtetransitie vastgesteld. Het komend

jaar moeten we daarom de slag gaan slaan naar het uitvoeren. Dankzij rijksregelingen als de capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) en het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) zijn we in staat te versnellen. In samenwerking met partners als Calorie gaan we met deze ambitie aan de slag. We gaan informeren, enthousiasmeren, maar pakken ook een regierol door te ontzorgen. Zo gaan we wijkgericht aan de slag met isoleren, waarbij we focussen op wijken met veel minima en proberen we voor inwoners zo veel mogelijk drempels weg te nemen.

Op het gebied van groen verwachten we in 2024 een jaar van twee gezichten. Aan de ene kant wordt het natuurgebied langs de N203 afgerond, waarmee we zo'n 600 bomen toe hebben kunnen voegen. Ook wordt de vergroening van het raadhuisplein afgerond en wordt het parkje (eilandje) in Akersloot heringericht. Dit allemaal om te vergroenen, bomen toe te voegen en biodiversiteit te versterken. Aan de andere kant hebben we nog wel even nodig om de schade van storm Poly van afgelopen 5 juli 2023 te herstellen.

Sportief en leefbaar

De sport-, cultuur- en maatschappelijke voorzieningen in Castricum blijven ook volgend jaar belangrijk voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de gemeente. Bij behandeling van de kadernota voor 2024 is besloten de bezuiniging op subsidies van € 360.000, zoals in 2021 opgenomen in het pakket aan maatregelen voor een sluitende begroting, uit te stellen. Wel komt een doelmatigheidsonderzoek naar het bereik van deze subsidies. Vanaf 2025 zien we de opbrengst van die taakstelling terugkomen op de begroting. Tegelijk zien we dat voor veel van deze organisaties de gevolgen van de CAO-ontwikkelingen, sterk gestegen energiekosten en overige inflatie hogere kosten met zich meebrengen.. Hierom hebben we in de begroting een incidenteel bedrag opgenomen om, waar nodig, deze effecten voor 2024 op te vangen, zodat er geen voorzieningen wegvallen voordat de uitkomsten van het doelmatigheidsonderzoek bekend zijn.

Het spreekt voor zich dat de gemeente niet de partij is die de problemen van al deze groepen kan oplossen, maar wel de partij is die zijn uiterste best doet te voorkomen dat mensen en verenigingen letterlijk in de kou komen te zitten. Dat doen we met adviezen over bijvoorbeeld verduurzaming, informatie over het aanvragen van subsidies bij derden en/of fondsen, , begeleiding en het inzetten van de middelen die het Rijk ons daarvoor ter beschikking stelt.

(Economisch) aantrekkelijke gemeente

We houden onze gemeente graag veilig en aantrekkelijk. Niet alleen om te wonen, maar ook om te ondernemen. Voor bedrijventerrein Castricummerwerf bijvoorbeeld, hebben we samen met ondernemers een plan gemaakt voor het herindelen en verduurzamen van het bedrijventerrein. We zijn nu bezig met de uitrol. Ook het dorpshart van Castricum wordt aangepakt. Voorstellen voor het verbeteren van het Kerkplein worden binnenkort aan u gepresenteerd. We hopen hiermee ondernemers aan te moedigen om zich in Castricum vestigen. Bij ons streven naar een economisch aantrekkelijke gemeente, blijven we ook inzetten op veiligheid en het voorkomen van leegstand. We kijken in 2024 onder andere naar het verschil tussen de kosten voor eigendom en gebruik van een gebouw. Dat verschil gaan we in rekening brengen bij de eigenaar. Voor de plannen voor het strandgebied is al veel voorwerk gedaan. Binnenkort mag u zich als raad over deze plannen buigen

Verkeer

Op het gebied van verkeer, een onderwerp dat vrijwel alle inwoners raakt, is er veel te doen in 2024. De renovatie van de Rijksweg loopt uit en raakt daarmee de inwoners, maar ook onze begroting. Het Integraal Verkeersplan Limmen (IVP) heeft u als raad onlangs vastgesteld. Het plan gaat nu worden uitgevoerd en dat vraagt om het goede gesprek. De kaders zijn via uitgebreide participatie en met breed draagvlak vastgesteld. Nu moet op detailniveau hier invulling aan gegeven worden.

Ook in Castricum loopt er rond de verkeersveiligheid van de spoorwegovergang van de Beverwijkerstraatweg en de Dorpsstraat een uitgebreid participatieproject en is het de verwachting dat er in 2024 een verdiepingsslag gemaakt moet worden als het om verkeersmaatregelen op buurniveau gaat. Parallel hieraan loopt het IVP Castricum/Bakkum, waar gekeken wordt naar overige knooppunten binnen de kern Castricum.

Tot slot blijft de N203 onder onze aandacht. We blijven in gesprek met de provincie om te kijken hoe de weg veiliger kan en of deze maatregelen versneld uitgevoerd kunnen worden.

Sociaal Domein

Met de decentralisaties heeft de gemeente een bredere beleidsverantwoordelijkheid gekregen op het sociaal domein daarmee maken de middelen die daar mee gepaard gaan een groter onderdeel uit van de begroting. De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van grip krijgen op de kosten van met name de Wmo en Jeugdhulp en we zien dat dit in toenemende mate lukt. Tegelijk zijn er landelijk nog steeds veel autonome ontwikkelingen waar wij als gemeente maar beperkt invloed op hebben. Door deze autonome ontwikkelingen verwachten we dat de uitgaven op de Wmo en Jeugdhulp komende jaren nog wel zal blijven groeien. Na vaststelling van het integraal beleidskader 'Iedereen doet mee!' zijn voor 2023 en 2024 de gebiedsplannen sociale basis vastgesteld. Hiermee kunnen we verder werken aan het verstevigen van de sociale basis en onze inzet, middelen en interventies beter richten op die inwoners die dat nodig hebben. Ook blijven we het gesprek met onze inwoners en partners voeren om de gebiedsplannen voor komend jaar nog verder aan te scherpen. Twee specifieke aandachtspunten vanuit het sociaal domein zijn eenzaamheidsbestrijding en de inclusie-agenda (toegankelijkheidsagenda). We zien dat eenzaamheid in toenemende mate een probleem is voor steeds meer inwoners. Inmiddels geeft ruim een derde van de inwoners aan hiermee te kampen, of het nou jongeren, ouderen, mensen met een migratieachtergrond zijn of

mensen die uit een scheiding komen. De komende periode gaan we intensief aan de slag om samen met onze partners deze mensen te bereiken. Rond de toegankelijkheids-agenda willen we met de doelgroep samen kijken naar waar de toegankelijkheid van de gemeente verbeterd kan worden. Zowel in openbare gelegenheden als andere voorzieningen binnen de gemeente. Het streven naar een praktisch en realistische agenda met haalbare doelen, kortom een levend document waar wij zelf mee aan de slag kunnen, maar waar we ook actief mee naar buiten kunnen treden en waarmee we aan bewustwording bij kunnen dragen.

Onderdeel van de BUCH

Gemeente Castricum is onderdeel van de werkorganisatie BUCH. Het college ziet daarin een grote uitdaging. Het blijft lastig met vier gemeenten een gezamenlijke koers te bepalen voor bijvoorbeeld zaken zoals personeelsbeleid, huisvesting en ICT en de kosten daarvan per gemeente op een juiste manier toe te rekenen. Dit is op dit moment beperkt gelukt. Terwijl een juiste kosten/baten-verdeling voor Castricum een absolute voorwaarde is om de BUCH te laten slagen. Op onze begroting is de BUCH onze grootste kostenpost. Wij sturen erop de werkorganisatie BUCH zo goed mogelijk voor de gemeente Castricum te laten werken. Het college van Castricum gelooft sterk in de realistische begroting die voorligt. We hebben de standaard bedrijfsvoering goed in de hand en zorgen ervoor dat inkomsten en uitgaven in balans blijven. Deze programmabegroting vormt een solide basis de opgaven uit het coalitieakkoord aan te pakken en de ingezette weg en beleidslijnen uit te voeren. De tijd waarin we leven vraagt echter van ons ook een flexibele houding om samen met uw gemeenteraad mee te bewegen met de uitdagingen van het moment.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Castricum.

Voortgang moties Kadernota 2024

nr	onderwerp	besluit	Stand van zaken
2	Zorgvoorziening Koekoeksbloem	Verzoekt het college: - om, indien een combinatie met zorgpraktijk op de Koekoeksbloem niet haalbaar blijkt te zijn, actief te zoeken naar alternatieve mogelijkheden in de omgeving van de locatie Koekoeksbloem. - de raad actief mee te nemen met ontwikkelingen ten aanzien van bovenstaande.	Het is niet haalbaar om een zorgpraktijk op de Koekoeksbloem te realiseren. De portefeuillehouders Gezondheid en Ruimtelijke Ontwikkeling gaan kijken naar mogelijke alternatieven.
4	Tijdelijke huisvesting	Verzoekt het college: - Om er binnen hun bevoegdheden voor te zorgen dat de tijdelijke woningen zo spoedig als mogelijk geplaatst worden; - De raad hier bijvoorbeeld per mail over op de hoogte te houden, ook tijdens het reces.	Het college geeft uitvoering aan de bestuursopdracht flexwonen. O.a. door te kijken hoe wij gemeentelijke middelen beschikbaar kunnen maken voor flexwoningen en hoe deze middelen te dekken. Sinds de Begroting 2020 is er een investeringskrediet (€ 1,8 mln) opgenomen in onze begroting voor tijdelijke huisvesting (zie 1e firap 2019/Kadernota 2020). Tegelijkertijd is toen ook begrotingsmatig rekening gehouden met huurinkomsten. Hierdoor staat een en ander min of meer budgettair neutraal in de exploitatie opgenomen. Het vraagstuk van flexwonen is nadien anders ingevuld. Wij komen met een voorstel.
5	Ponthuis Akersloot	Verzoekt het college: - Om bij vervanging van de huidige huur unit (onderkomen van de schippers van het pont Akersloot) een representatief en duurzaam gebouw te realiseren. Passend bij deze bijzondere, historische entree van onze gemeente en in het bijzonder van Akersloot; - Voor het ontwerpen van een nieuw pont huis ook in overleg te gaan met omwonenden en de schippers; - Aansluitend daarop het ontwerp ter consultatie aan de raad voor te leggen; Als dekking in te zetten: - De verwachte besparing huurkosten in te zetten. Deze bestaat uit onder andere een unit van 250 euro per maand x 12 maanden x 15 jaar = 45.000 euro en de bij benadering geschatte kosten voor vervanging van de unit (transport, aan en afsluiten diversen) 5000 euro - Inkomsten toeristen belasting	Er is een investeringsbedrag van € 100.000 opgenomen in de concept Begroting 2024

Totaaloverzicht mutaties

Hieronder is het totaaloverzicht van alle mutaties ten opzicht van de Kadernota 2024.

(bedragen x € 1.000)			2024	V/N	2025	V/N	2026	V/N	2027	V/N	basisbedr.
		Saldo Meerjarenbegroting, Kadernota 2024 (na amendement Snippergroen)	78	V	181	V	-1.682	N	-7.315	N	
		Mutatie mei-circulaire 2023 ("netto-effect")	55	V	57	V	-404	N	994	V	
		Saldo Kadernota 2024 na verwerking meicirculaire 2023 en amendement	133	V	239	V	-2.085	V	-6.320	N	
	progr.ond.	<u>Opgenomen actualisaties in Begroting 2024:</u>									
1	div.	Reguliere bijdrage BUCH n.a.v. 1e voortgangsrapportage 2023	-235	N	-196	N	-206	N	-153	N	28.141
2	1a	Vrijval kosten verkiezing 2025 (door vervroegde Tweede Kamer verkiezing in 2023)			101	V					101
3	1b	Motie extra formatie erfgoedbeleid (raad 6-7-2023)			-44	N					
4	1b	Extra bijdrage GGD	-14	N	-14	N	-14	N	-8	N	1.969
5	1b	Exploitatietekort maatschappelijke organisaties	-250	N	pm	N	pm	N	pm	N	div.
6	1b	Aanvullend budget t.b.v. de aansluiting van jeugdhulp naar (passend) onderwijs	-21	N	-21	N	-21	N	-21	N	110
7	1c	Reguliere bijdrage Veiligheidsregio i.v.m. gewijzigde verdeelsleutel	-213	N	-221	N	-228	N	-232	N	2.351
8	3b	Bijdrage Omgevingsdienst n.a.v. Begroting 2024 OD	-91	N	-94	N	-97	N	-99	N	735
9	3c	Rijksweg (extra investeringskrediet € 1,7 mln / 50 jr / 2%)			-64	N	-63	N	-63	N	3.900 inv.
10	4a	Minder regulier dividend Stedin (nu 250k str. begroot)	-100	N	-100	N		N		N	250
11	4a	Actualisering stelpost indexering	105	V	81	V	76	V			
		Saldo na bovenstaande	-686	N	-334	N	-2.639	N	-6.897	N	
		<u>Opgenomen nieuwe zaken</u>									
12	1b	Inburgering statushouders Picassolaan	-27	N							0
13	1b	Onderzoek sportaccommodatie Dampegheest Limmen	-30	N							0
14	1b	Uitvoering hervormingsagenda Jeugd door regio	-38	N							243
15	2c	Wachthuisje bij pontveer Akersloot (invest. 100k/20 jr) (motie bij KN 2024)			-7	N	-7	N	-7	N	0
16	3a	Opstellen ontwikkelperspectief Regio NHN (college 5-9-2023)	pm	N							0
17	3b	Uitbreiding strategisch milieuanalyse	-15	N	-15	N	-15	N	-15	N	30
18	3b	Zonnepanelen afvalbrengdepot locatie Schulpstet Castricum (15k / 10 jr)			-2	N	-2	N	-2	N	0
19	3c	Zonnepanelen begraafplaats Onderlangs	-8	N							0
20	3c	Extra zonnepanelen onderkomen buitendienst wijk Oost (De Bloemen 67)	-7	N							0
21	3c	Gronddepot Heemstederweg (Rb. 21-9-2023)	-12	N	-12	N	-12	N	-12	N	0
22	4b	Afvangen warmte (energie) serverruimte gemeentehuis Castricum (25k / 10 jr)			-3	N	-3	N	-3	N	0
23	4b	Verduurzamingsmaatr. gem.huis Castricum volgens routekaart (comm. 28-9-2023)			pm	N	pm	N	pm	N	0
24	4c	Vervallen taakstelling subsidies (amendement/motie KN 2024)	-321	N							321
		<u>Opgenomen dekking</u>									
25	res 4	Vrijval Reserve Behoud Voorzieningen (dekk. in amendement/motie KN 2024)	127	V							127
26		Dekking motie extra formatie erfgoedbeleid uit Alg.reserve (raad 6-7-2023)			44	V					
27	res 4	Terugdraaien reservering voor tekort 2026 (nu 750k in 2023-2024-2025)	750	V	750	V	-1.500	N			750
28	res 4	Vrijval deel stelpost uitvoering coalitieakkoord	200	V							300
29	4a	Extra verhoging ozb (i.v.m. gewijzigde inflatieverwachting Centraal Planbureau)	117	V	120	V	123	V	125	V	
		EINDSALDO begroting 2024 - 2027	49	V	541	V	-4.055	N	-6.810	N	

Toelichting geactualiseerde zaken		
1	Reguliere bijdrage BUCH n.a.v. 1e voortgangsrapportage 2023	In deze begroting zijn de (financiële) effecten van de 1e voortgangsrapportage 2023 Werkorganisatie BUCH verwerkt.
2	Vrijval kosten verkiezing 2025 (door vervroegde Tweede Kamer verkiezing in 2023)	Door de vervroegde Tweede Kamer verkiezingen in 2023 vervalt de verkiezing in 2025. De kosten die hiervoor in de begroting waren opgenomen, komen daarmee te vervallen.
3	Motie extra formatie erfgoedbeleid (raad 6-7-2023)	De raad heeft op 6 juli 2023 bij de behandeling van de Evaluatie Erfgoednota unaniem een motie aangenomen waarin werd verzocht om ook voor 2025 de erfgoedformatie uit te breiden met 0,5 fte en ter dekking de algemene reserve te benutten. In deze begroting is e.e.a. verwerkt.
4	Extra bijdrage GGD	In het Algemeen Bestuur van de GGD van 12 juli 2023 is de programmabegroting 2024 GGD Hollands Noorden vastgesteld met een amendement waarin is besloten om kosten voor informatiebeveiliging en privacy (structureel € 150.000 en € 106.000 incidenteel voor maximaal drie jaar) te dekken met een verhoging van de deelnemersbijdrage. De programmabegroting leidt hierdoor tot een hogere gemeentelijke bijdrage.
5	Exploitatietekort maatschappelijke organisaties	Maatschappelijke instanties geven aan de exploitatiebegroting 2024 niet meer rond te krijgen. Om hieraan tegemoet te kunnen komen wordt incidenteel een bedrag opgenomen.
6	Aanvullend budget t.b.v. de aansluiting van jeugdhulp naar (passend) onderwijs	Gemeenten in de regio Alkmaar werken regionaal aan een doorontwikkeling om de aansluiting jeugdhulp en onderwijs te versterken. Tevens loopt het huidige contract voor de inzet van de jeugd- en gezinscoaches in het voortgezet onderwijs (VO) binnenkort af. De inkoop van Jeugd- en Schoolteams op het Voortgezet Onderwijs heeft plaatsgevonden, hiervoor worden niet alleen de coaches maar ook de gedragswetenschapper en de pedagogisch medewerker ingekocht voor een looptijd van 10 jaar. Dit betekent dat er aanvullend structurele middelen nodig zijn. In de Kadernota 2024 is reeds een bedrag opgenomen van € 110.000. Bij de aanlevering van de Kadernota is een eerste inschatting gemaakt, op dit moment is op basis van de aanbesteding duidelijk dat het bedrag in verband met kostenontwikkeling hoger is. Waardoor aanvullend € 21.000 bijgeraamd moet worden.
7	Reguliere bijdrage Veiligheidsregio i.v.m. gewijzigde verdeelsleutel	Sinds 2018 is de verdeelsleutel van de bijdrage aan de Veiligheidsregio NHN gebaseerd op de maatstaven van de algemene uitkering die gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds (cluster Openbare orde en veiligheid/subcluster Brandweer & Rampenbestrijding). Door de herverdeling van het gemeentefonds is ook de verdeelsleutel gewijzigd. Voor de gemeente Castricum leidt dit tot een hoger aandeel in de kosten. Ons aandeel was 4,8% en is 5,2% geworden.
8	Bijdrage Omgevingsdienst n.a.v. Begroting 2024 OD	In de nu voorliggende begroting 2024 worden aanvullende gevolgen van de OD NHN ingevolge de Omgevingswet benoemd. Dit als gedeeltelijke uitwerking van de PM post uit de kadernota van de OD NHN en zoals gepresenteerd in de begroting van de OD NHN.
9	Rijksweg (extra investeringskrediet € 1,7 mln / 50 jr / 2%)	Een aantal maanden geleden is gestart met de herinrichting van de Rijksweg in Limmen. In de voorbereiding bleek dat Liander werkzaamheden wilde gaan uitvoeren ter verzorging van het elektriciteitsnetwerk. Besloten is de werkzaamheden integraal uit te voeren om overlast te beperken. Liander heeft hiervoor een bijdrage geleverd en daarnaast is via de 1e Firap een aanvullend krediet beschikbaar gesteld. Gedurende de werkzaamheden is gebleken dat deze integrale uitvoering in combinatie met andere factoren leidt tot een langere uitvoeringstijd en extra uitvoeringskosten. Na consultatie van uw raad is/wordt de huidige werkwijze gecontinueerd en in de conceptbegroting 2024 een krediet van € 1,7 mln opgenomen voor de meerkosten.
10	Minder regulier dividend Stedin (nu 250k str. begroot)	In de Kadernota 2021 (Begroting 2021) is het dividend Stedin tijdelijk tot en met 2023 op nul euro begroot. O.a. omdat de energietransitie grote investeringen van Stedin vergt en de verwachting was dat Stedin geen dividend zou gaan uitkeren. Met ingang van 2024 staat het oorspronkelijke jaarlijkse bedrag opgenomen van € 250.000. De verwachting nu is dat Stedin wel de komende jaren dividend zal gaan uitkeren, maar minder dan wij nu opgenomen hebben in de begroting. Het bedrag wordt bijgesteld naar € 150.000 per jaar. Bij de 1e financiële rapportage is bekend wat het daadwerkelijke bedrag is geworden. Dan zal ook de begroting van het betreffende jaar worden bijgesteld.
11	Actualisering stelpost indexering	In de (meerjaren)begroting wordt gewerkt met een stelpost om de indexering van kostenbudgetten op te vangen. Dit om niet elk individueel budget jaar op jaar met een bescheiden bedrag op te verhogen. De stelpost is bij de begroting 2024 geactualiseerd.

Toelichting opgenomen nieuwe zaken		
12	Inburgering statushouders Picassolaan	De kosten voor de inburgering van de statushouders Picassolaan vallen hoger uit dan initieel begroot
13	Onderzoek sportaccommodatie Dampegheest Limmen	In 2024 wordt gestart met een onderzoek voor de herinrichting van sportpark Dampegheest Limmen. Hiervoor wordt incidenteel een budget van € 30.000 gewaagd.
14	Uitvoering hervormingsagenda Jeugd door regio	Voor de afronding van de ontwikkel- en transformatieopgaven jeugd uit de periode 2021-2022, en de eerste uitwerking van de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd is het plan Route Regionale Jeugdhulp 2026 opgesteld. De kosten voor dit plan en de daarbij behorende activiteiten zijn alleen voor 2024 opgenomen. De wijze van borging van de taken en activiteiten (en de bijbehorende financiën) zijn sterk afhankelijk van het lopende governance-traject van de regionale samenwerkingsorganisatie. In dit traject wordt bepaald wat de structurele taken van de regio worden, mede gezien de vereisten in de Landelijke Hervormingsagenda. Hierdoor is het nu niet wenselijk om de financiering van nieuwe regionale taken structureel te borgen.
15	Wachthuisje bij pontveer Akersloot (invest. 100k/20 jr) (motie bij KN 2024)	Bij de besluitvorming over de Kadernota 2024 is de motie aangenomen voor een wachthuisje bij pontveer Akersloot. In deze begroting is hiervoor een investering opgenomen van € 100.000.
16	Opstellen ontwikkelperspectief Regio NHN (college 5-9-2023)	Budget voor het opstellen van een ontwikkelperspectief voor regio NHN. Daarin bepalen Rijk, provincie, gemeenten en regiopartners gezamenlijk de ambities, ontwikkelrichtingen en ruimtelijke vraagstukken. Voor de start van het proces bereiden we een bestuursopdracht voor. Het gevraagde budget (nog onbekend) betreft een bijdrage in de kosten voor onderzoek en advies en het opstellen van het ontwikkelperspectief.
17	Uitbreiding strategisch milieuvadvis	De afgelopen jaren is op diverse thema's extra inzet nodig geweest om gemeentelijke taakuitvoering, ontwikkelingen en projecten doorgang te geven of versnellen. Als voorbeeld kunnen de stikstofproblematiek, PFAS, Zeer Zorgwekkende Stoffen en Lood in drinkwaterleidingen dienen. We zorgen er voor dat waar nodig advisering terstond beschikbaar is. De hiervoor benodigde achtergrond en strategische advisering gaat verder dan de dienstverlening van de Omgevingsdienst. Inschatting is dat er gemiddeld 3 uur per week inwinning van extra advies nodig is (dat is € 15.000 op jaarbasis).
18	Zonnepanelen afvalbrengdepot locatie Schulpstet Castricum (15k / 10 jr)	Voor duurzaamheidsmaatregelen op gemeentelijke gebouwen zijn in deze begroting gelden opgenomen. Zie ook item 19, 20 en 22. De maatregelen zullen leiden tot een lagere energienota.
19	Zonnepanelen begraafplaats Onderlangs	Zie ook item 18. Omdat het bij deze panden om een bedrag gaat van minder dan € 10.000 worden deze kosten direct ten laste van de exploitatie gebracht (en niet geactiveerd, conform de Nota Activebeleid).
20	Extra zonnepanelen onderkomen buitendienst wijk Oost (De Bloemen 67)	Zie item 18.
21	Gronddepot Heemstedenweg (Rb. 21-9-2023)	Op 21 september 2023 heeft de raad ingestemd met de realisatie van een satelliet gronddepot in Castricum.
22	Afvangen warmte (energie) serverruimte gemeentehuis Castricum (25k / 10 jr)	Zie item 18.
23	Verduurzamingsmaatr. gem. huis Castricum volgens routekaart (comm. 28-9-2023)	Op 28 september 2023 wordt in commissieverband de routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed gepresenteerd. In deze concept-begroting 2024 wordt het onderwerp opgenomen maar nog zonder bedragen.
24	Vervallen taakstelling subsidies (amendement/motie KN 2024)	Bij de besluitvorming over de Kadernota 2024 is het amendement/motie aangenomen m.b.t. de taakstelling subsidies. In deze begroting is in de jaarschijf 2024 de verlaging van de subsidies in verband met deze taakstelling teruggedraaid. Als (gedeeltelijke) dekking stond de Reserve Behoud Voorzieningen aangegeven. Dit is eveneens verwerkt in deze begroting (zie item 25).

Toelichting opgenomen dekking:		
25	Vrijval Reserve Behoud Voorzieningen (dekk. in amendement/motie KN 2024)	Zie item 24.
26	Dekking motie extra formatie erfgoedbeleid uit Alg.reserve (raad 6-7-2023)	Zie item 3.
27	Terugdraaien reservering voor tekort 2026 (nu 750k in 2023-2024-2025)	In de Kadernota 2024 is voor de jaren 2023, 2024 en 2025 een storting opgenomen om het verwachte tekort 2026 gedeeltelijk mee te kunnen dekken. Door de zaken die nu in de begroting 2024 staan opgenomen (zie items 1 t/m 22) is het niet meer mogelijk om een bedrag opzij te zetten voor het jaar 2026. Voorgesteld wordt om de storting 2024 en 2025 terug te draaien, waardoor er een positief begrotingssaldo 2024 en 2025 wordt gerealiseerd. Het tekort 2026 wordt hierdoor wel groter. Een en ander in lijn met de oproep van het VNG aan gemeenten om het tekort in 2026 en 2027 te laten zien aan het rijk.
28	Vrijval deel stelpost uitvoering coalitieakkoord	In de Begroting 2023 is een stelpost uitvoering coalitieakkoord opgenomen van € 300.000 in 2024 en € 400.000 in de jaren 2025 e.v. Voorgesteld wordt om voor 2024 deze stelpost met € 200.000 te verlagen.
29	Extra verhoging ozb (i.v.m. gewijzigde inflatieverwachting Centraal Planbureau)	In de Kadernota 2024 is voor de verhoging van de ozb-opbrengst uitgegaan van de verwachte inflatiecijfers van het Centraal Planbureau (CPB) bij het Centraal Economisch Plan 2023 (d.d. maart 2023). Inmiddels heeft het CPB via de Macro Economische Verkenningen 2024 (sept. 2023) de verwachting geactualiseerd. De verwachting voor 2023 is 0,9% hoger geworden (nu 3,9%). De verwachting 2024 is nu 3,8% (dit was 3,1%). Het toepassen van de systematiek die bij de Kadernota 2024 staat beschreven betekent dit een verhoging van 5,4% (dit was 3,7%).

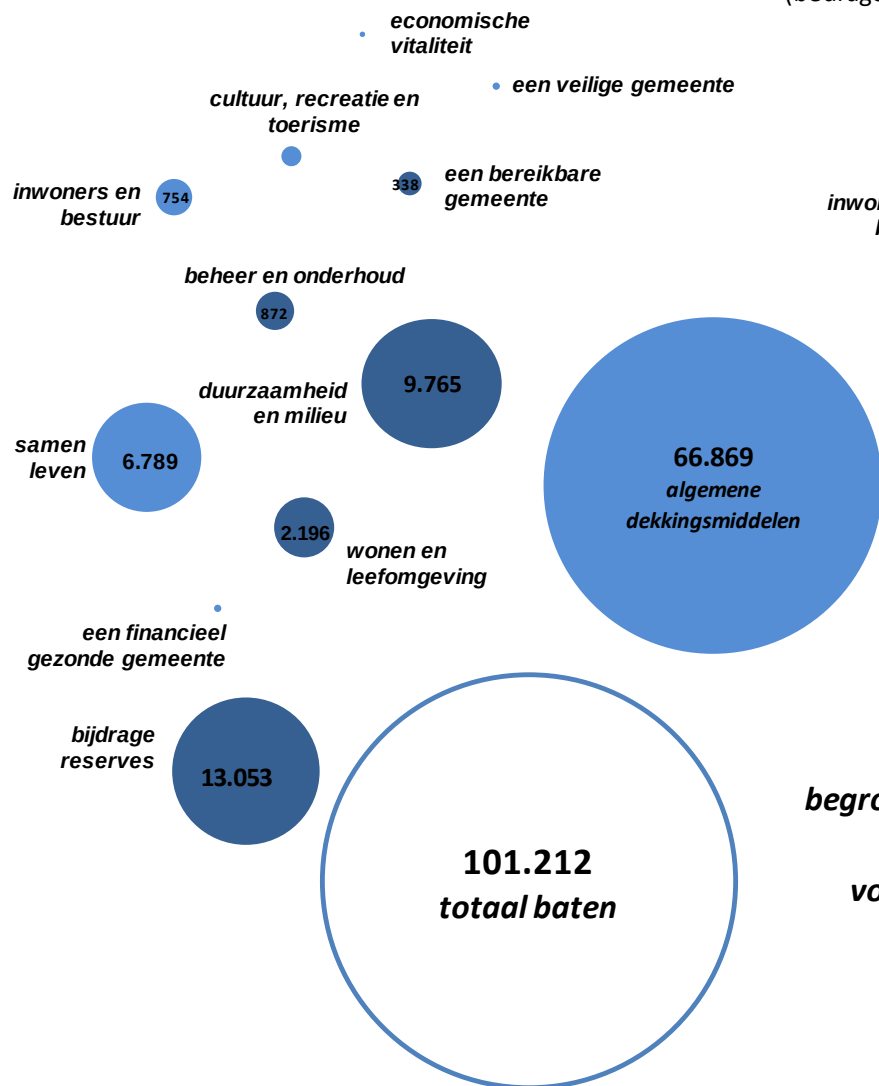
Financieel overzicht

In dit onderdeel tonen wij de belangrijkste financiële informatie uit deze begroting. Allereerst een overzicht van het te verwachten begrotingssaldo.

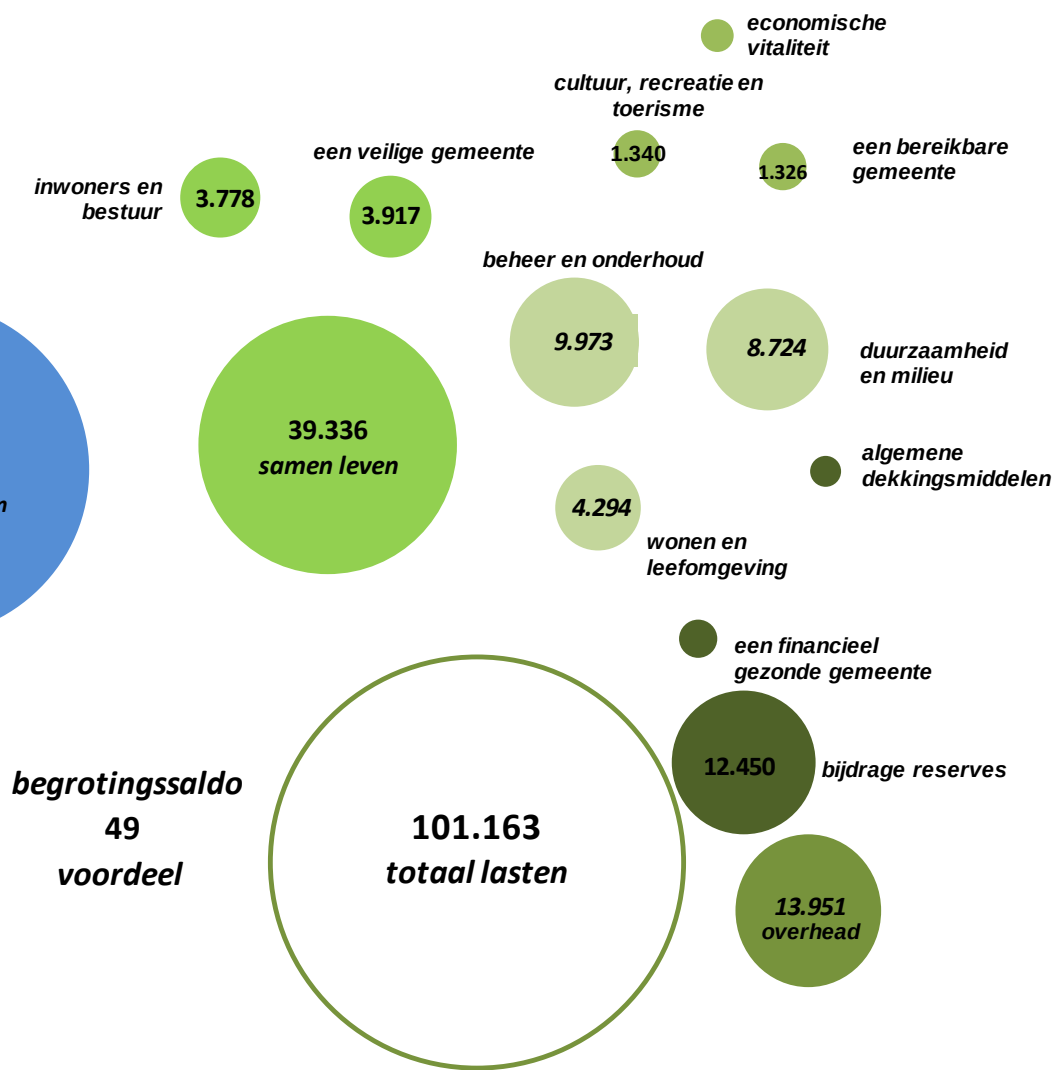
Programmaonderdeel	2023			2024			2025			2026			2027		
Bedragen x € 1.000	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Progr. 1 a. Inwoners en bestuur	3.210	407	-2.804	3.778	754	-3.023	3.766	770	-2.996	4.067	836	-3.231	4.185	952	-3.233
Progr. 1 b. Samen Leven	37.896	7.894	-30.002	39.316	7.140	-32.176	39.627	6.772	-32.855	40.774	7.047	-33.726	42.068	7.047	-35.021
Progr. 1 c. Een veilige gemeente	3.471	36	-3.435	3.916	36	-3.880	4.022	36	-3.986	4.129	36	-4.093	4.221	36	-4.185
Progr. 2 a. Cultuur, Recreatie en toerisme	1.363	192	-1.172	1.337	240	-1.097	1.321	242	-1.079	1.276	242	-1.034	1.278	242	-1.036
Progr. 2 b. Economische vitaliteit	623	22	-601	699	22	-678	602	22	-580	602	22	-581	596	22	-574
Progr. 2 c. Een bereikbare gemeente	1.349	338	-1.010	1.326	338	-987	1.371	338	-1.033	1.345	338	-1.007	1.345	338	-1.006
Progr. 3 a. Wonen en leefomgeving	4.736	2.622	-2.114	4.294	2.123	-2.171	4.245	2.092	-2.153	4.289	2.212	-2.077	3.944	1.718	-2.226
Progr. 3 b. Duurzaamheid en milieu	8.539	9.427	887	8.724	9.765	1.040	8.973	9.917	944	9.205	10.134	929	9.453	10.279	825
Progr. 3 c. Beheer en Onderhoud	9.400	1.208	-8.193	9.973	872	-9.101	10.369	883	-9.486	10.541	904	-9.637	10.753	914	-9.839
Progr. 4. Een financieel gezonde gemeente	276	0	-276	705	0	-705	1.194	0	-1.194	1.919	0	-1.919	2.858	0	-2.858
Algemene dekkingsmiddelen	828	63.465	62.638	539	66.869	66.330	643	69.243	68.600	741	66.539	65.797	795	67.832	67.037
Overhead	13.493	0	-13.493	13.951	0	-13.951	14.285	0	-14.285	14.681	0	-14.681	15.148	0	-15.148
Heffing VPB	137	0	-137	144	0	-144	146	0	-146	148	0	-148	150	0	-150
Bedrag Onvoorzien	10	0	-10	10	0	-10	10	0	-10	10	0	-10	10	0	-10
Totaal saldo van baten en lasten	85.331	85.610	278	88.713	88.160	-553	90.573	90.314	-259	93.728	88.310	-5.418	96.803	89.380	-7.423
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves															
Progr. 1 a. Inwoners en bestuur	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3
Progr. 1 b. Samen Leven	0	153	153	12.450	12.552	102	0	501	501	0	501	501	0	501	501
Progr. 1 c. Een veilige gemeente	0	73	73	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 2 a. Cultuur, Recreatie en toerisme	0	0	0	0	0	0	0	44	44	0	0	0	0	0	0
Progr. 2 b. Economische vitaliteit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 2 c. Een bereikbare gemeente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 3 a. Wonen en leefomgeving	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 3 b. Duurzaamheid en milieu	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 3 c. Beheer en Onderhoud	0	36	36	0	8	8	0	8	8	0	8	8	0	8	8
Progr. 4. Een financieel gezonde gemeente	750	483	-268	0	489	489	0	243	243	0	850	850	0	100	100
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	800	799	-1	12.450	13.053	603	0	800	800	0	1.363	1.363	0	613	613
Resultaat	86.131	86.408	277	101.163	101.212	49	90.573	91.114	541	93.728	89.673	-4.055	96.803	89.992	-6.810

Baten 2024 per programmaonderdeel

(bedragen x € 1.000)

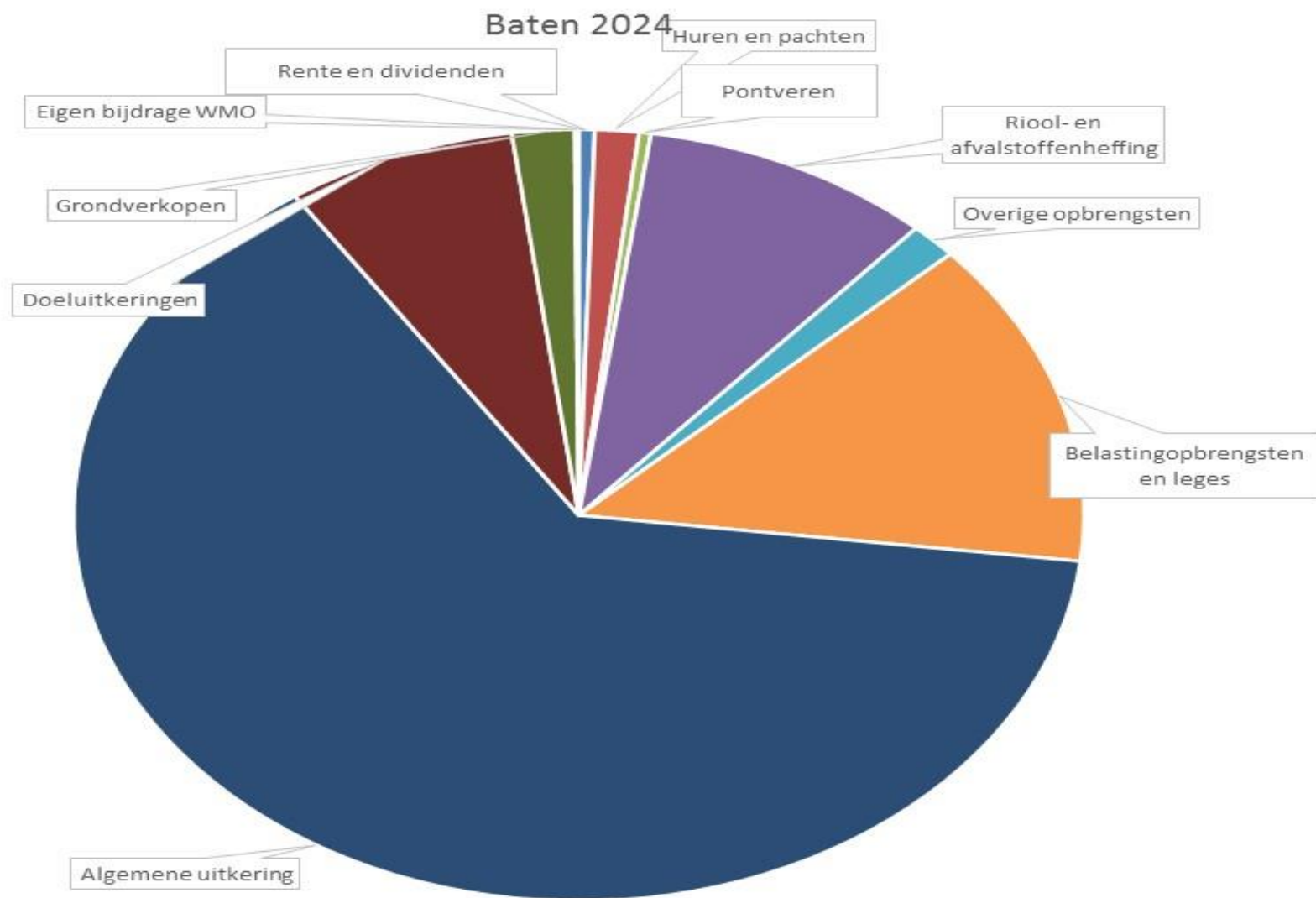

Lasten 2024 per programmaonderdeel

**begrotingssaldo
49
voordeel**

Baten alle domeinen (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Rente en dividenden	451	447	567	565
Huren en pachten	1.252	1.266	1.278	1.278
Pontveren	338	338	338	338
Riool- en afvalstoffenheffing	8.343	8.536	8.725	8.911
Overige opbrengsten	1.354	1.447	1.467	1.286
Belastingopbrengsten en leges	12.265	12.842	13.466	13.387
Algemene uitkering	56.760	58.792	55.626	56.732
Doeluitkeringen	6.573	6.192	6.192	6.192
Interne verrekeningen en mutaties voorzieningen	-1.074	-873	-3.282	-1.696
Grondverkopen	1.786	1.206	3.549	2.002
Eigen bijdrage WMO	111	119	383	383
<i>Totaal baten programma's</i>	<i>88.160</i>	<i>90.314</i>	<i>88.310</i>	<i>89.380</i>
Bijdrage reserves	13.053	800	1.363	613
Totaal baten	101.212	91.114	89.673	89.992

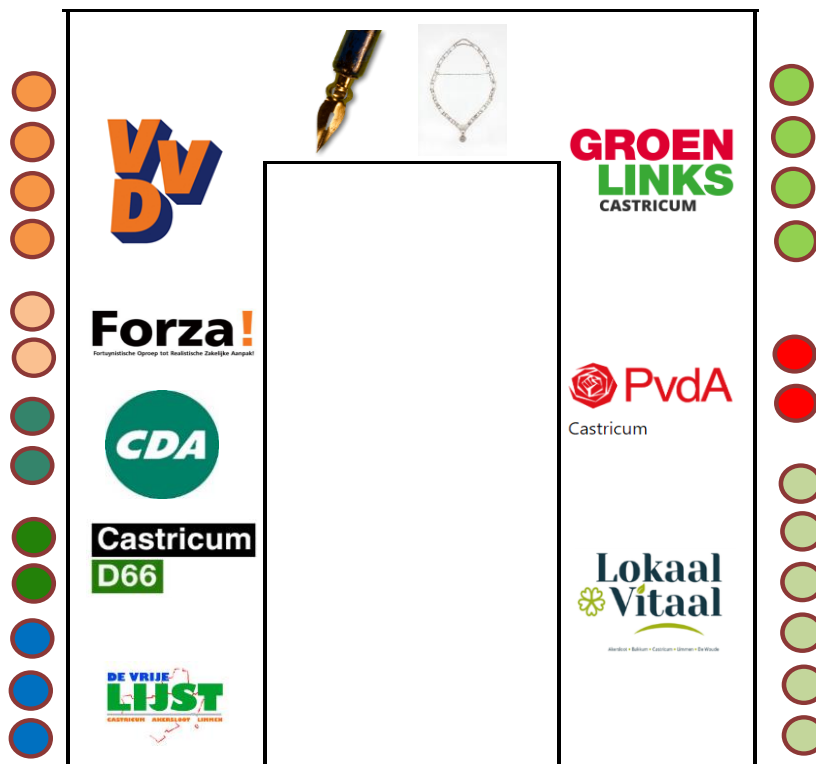
Structuurgegevens

Politieke structuur

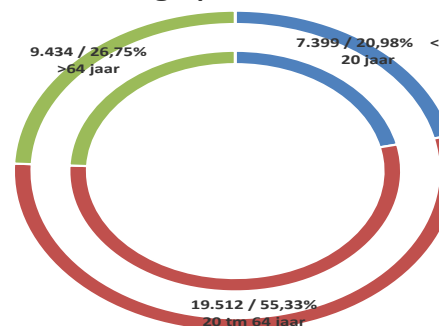
het college

de raad

Bevolkingsopbouw 1-1-2023

	2021	2022	2023
Sociale structuur (per 1 januari)			
Aantal inwoners	36.086	36.263	36.345
Aantal personen met een uitkering op grond van de:			
- Participatiewet inkomen (incl. personen in instelling)	333	342	378
- IOAW/IOAZ	13	12	12
- Loonkostensubsidie	40	54	52
Prestatie-indicatoren WSW (bron: jaarrekening WNK)			
- gerealiseerde arbeidsplaatsen* voor geïndiceerde inwoners	21,71	19,69	n.n.b.
- gerealiseerde Begeleid Werken-plaatsen* voor geïndiceerde inwoners	4,31	4,31	n.n.b.
*uitgedrukt in arbeidsjaren			
Aantallen leerlingen (per 1 oktober), bron DUO			
- basisonderwijs	2.825	2797	n.n.b.
- voortgezet speciaal onderwijs	8	16	n.n.b.
- voortgezet onderwijs			
- J.P. Thijsscollege	1.830	1.771	n.n.b.
- Bonhoeffercollege	1.577	1.512	n.n.b.
- Clusiuscollege	1.075	1.079	n.n.b.
Fysieke structuur (1 januari)			
1. Oppervlakte gemeente (in hectaren):			
- land	4.951	4.953	4.953
- binnenwater	566	567	567
- buitenwater	524	520	520
2. Woonruimten (cbs-telling, gebruikt bij algemene uitkering)			
	16.444	16.490	16.567
n.n.b. = nog niet bekend			

Deel 2

Programma's

Programma 1

Een sociale en vitale gemeente

Programma 1. Een sociale en vitale gemeente

Ambities uit coalitieakkoord 2022-2026:

- 5 Sociaal Domein: Ieder inwoner kan meedoen en draagt op een eigen manier bij aan de maatschappij
- 6. Onderwijshuisvesting: Kinderen volgen onderwijs in een schoolgebouw dat voldoet aan de huidige eisen. Het gebouw biedt een gezonde leeromgeving voor kinderen van 0 – 18 jaar.
- 7. Gezondheid: Door een gezonde leefomgeving te creëren, dragen we bij aan de geestelijke en lichamelijke gezondheid van onze inwoners.
- 8. Openbare orde en Veiligheid: In de gemeente Castricum voelen inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig.
- 9. Financiën, BUCH, samenwerking: De gemeente speelt een rol van betekenis in de regionale samenwerkingen.

Wat gaan we hiervoor doen:

5.1. Inclusie agenda: Er wordt een lokale inclusie (uitvoerings-) agenda opgesteld.

5.2 Eenzaamheidsbestrijding: De incidentele aanpak van de afgelopen jaren wordt opgewaardeerd tot een structureel programma.

5.3 Minima-beleid:

- Werken moet lonen; we willen mensen stimuleren om uit de bijstand te komen door te zorgen dat werken loont.
- Coach voor mensen ook net boven een minimum inkomen; Informeren en helpen van mensen met een minimum inkomen, zodat ze gebruik maken van de beschikbare regelingen en toeslagen.

- We stimuleren deelname aan sport, kunst en cultuur voor kinderen en volwassenen.
- Schuldhulpverlening; wij bevorderen daarom schuldhulpverlening die actief, met respect en empathie, de doelgroep opzoekt om schuldenproblematiek waar mogelijk op te lossen.

5.4 Integratie: we willen bewoners van tijdelijke woningen perspectief bieden door hen na 2 jaar te laten uitstromen naar een reguliere passende woning. Dat realiseren we middels een nog op te stellen regeling, die we jaarlijks evalueren.

5.5 Jeugdzorg en Wmo: een jaarlijkse evaluatie en analyse van de kosten zien wij als een geschikt middel om adequaat te kunnen bijsturen, waar het binnen onze mogelijkheden ligt en via de VNG blijven wij aandringen op een hogere bijdrage van het Rijk.

5.6 Preventie: wij willen ook HALT inzetten voor vroegtijdig pedagogisch ingrijpen en goede voorlichting ter voorkoming van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit.

5.7 Overige aandachtspunten:

- bevorderen van de sociale cohesie in de samenleving;
- realiseren van een hospice op locatie Dampgheest;
- het realiseren van een openbare toiletvoorziening;
- onderzoek naar de mogelijkheden van respijtzorg voor de vele mantelzorgers.

6 Wij willen onderwijs voor kinderen van 0-12 jaar, in zogenaamde integrale kindcentra (IKC's) in Castricum-Oost en –West (Bakkum).

7.2 Opstellen sportnota; onder andere samen met verenigingen, buurtsportcoaches en het Platform Sport opstellen van een overkoepelende sport- (beweeg-) nota.

7.4. Zwembad Noord-End: uitbreiden van de quickscan met nadere informatie over exploitatie, aanbesteding, BTW en de financiële consequenties daarvan.

7.5 Sportaccommodaties: we nemen de regie en zullen in gesprek gaan met de gebruikers en inventariseren welke behoeften er liggen. We zien als doel om de voorzieningen en parken optimaal en waar mogelijk multifunctioneel te benutten.

7.7 Zorgpraktijken: de gemeente denkt actief mee over voldoende ruimte voor huisartsenpraktijken.

8 De gemeente zorgt samen met verschillende partners, die actief zijn op het gebied van welzijn en veiligheid, voor preventie en bewustwording.

9.5 Positie in de regio: De gemeente Castricum neemt een stevige positie in in de regionale en bovenregionale samenwerkingen.

1A. Inwoners en bestuur

Germeente als dienstverlener

Wat willen we bereiken

De gemeente wil een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn. Dienstverlening, participatie en communicatie gaan hand in hand. We hanteren de volgende uitgangspunten:

- onze producten en diensten bieden we digitaal aan. Daar waar het nodig is ondersteunen we inwoners en ondernemers om die digitale verwerking mogelijk te maken: 'Digitaal waar het kan, menselijk waar wenselijk'
- we ambiëren inclusie, iedereen kan meedoen
- we zijn in gesprek en we communiceren toegankelijk (begrijpelijk), open, tijdig en actueel
- informatie is openbaar en transparant
- we luisteren naar inwoners en ondernemers en betrekken ze zo vroeg mogelijk bij het beleidsproces en de initiatieven
- we stimuleren initiatieven van buiten en binnen.

We streven ernaar dat onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich gezien, begrepen en positief verrast voelen.

Wat gaan we daarvoor doen

We breiden onze digitale dienstverlening uit zodat inwoners desgewenst meer zaken via een e-formulier kunnen regelen, o.a. voor Burgerzaken producten, inclusief de digitale aanvraag rijbewijzen.

We bieden ondersteuning aan mensen die hulp nodig hebben bij deze digitalisering.

We maken concreet wat inclusief werken en denken betekent voor onze producten en diensten, uitingen en voorstellen.

Het in contact zijn met inwoners en ondernemers vraagt continue aandacht zowel online als offline. In deze tijd waarin digitalisering

de lijn is, wordt persoonlijke aandacht, het in gesprek zijn en reageren op dat wat speelt nog belangrijker. Door meer inzicht te geven in het werk dat de gemeente en het bestuur op zich nemen stellen we inwoners, ondernemers in staat om daar op te reageren. Dit doen we door focus aan te brengen in communicatie. Communicatie gebeurt in samenhang en gericht. Op basis daarvan worden flinke stappen gezet in het gemeentelijk communicatiebeleid en de verder doorontwikkelingen.

Wat betreft het luisteren naar en betrekken van onze inwoners en ondernemers is ons Participatiebeleid leidend. Bij de uitvoering zijn het participatieloket en de participatiekalender ondersteunend. Dat betekent ook een doordachte communicatie-aanpak om het contact met inwoners, ondernemers goed te organiseren.

Voor 2024 ligt het accent op de aansluiting van het Participatiebeleid op de uitwerking van de omgevingswet die per 1-1-2024 in werking treedt.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Met de klanttevredenheidsonderzoeken (KTO) streven we ernaar dat 80% van de inwoners die het onderzoek invult, een waardering van een 7,5 geeft voor het contact met het Klantcontactcentrum (KCC) en dat 80% van de klanten een 8 scoort voor het contact met de medewerkers van de balie. We gaan tevens aan de slag met hun tips en opmerkingen. We monitoren de terugbelnotities, waarbij we de afspraak hebben binnen 2 werkdagen de klant terug te bellen. Ons 'imago' meten we af aan de statistieken op onze digitale (social) media kanalen.

Verder kunnen we het zien aan een goed gevulde participatiekalender. De opbrengsten van deze bijeenkomsten komt herkenbaar terug in verdere advisering richting bestuur of bij de verdere uitwerking op inhoud.

Wat gaat het programmaonderdeel kosten

(bedragen x € 1.000)	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	754	770	836	952
Lasten	3.778	3.766	4.067	4.185
Saldo van baten en lasten	-3.023	-2.996	-3.231	-3.233
Onttrekking aan reserve	3	3	3	3
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-3.020	-2.992	-3.228	-3.230
Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Baten				
Opbr. Rij-/reisdocumenten	553	16	82	197
Lasten				
Ov. kosten rij-/reisdocum.	267	13	33	83
Bijdrage BUCH	1.284	52	102	159
Salarissen (raad, college, griffie)	1.346	64	131	201
Extra ivm gem.raad verkiez.	0	0	25	0
Kosten verkiezingen (geen verkiezing in 2025)	141	-141	0	0
Kapitaallasten (vrijval)	43	-1	-2	-35

Bijdrage BUCH				
Onze reguliere bijdrage aan de werkorganisatie BUCH 2024 (totaal € 28,4 mln) wordt via zogenaamde taakvelden verdeeld over de programmaonderdelen.				
Verkiezingen				
Op 6 juni 2024 zijn de verkiezingen voor het Europees Parlement.				
De laatste Tweede Kamerverkiezing vond plaats op 17 maart 2021.				
Normaal gesproken vindt de Tweede Kamerverkiezing om de 4 jaar plaats, maar door de val van het kabinet vinden deze nu vervroegd plaats op 22 november 2023. In 2025 zijn er daardoor geen verkiezingen.				
In 2026 vindt er een verkiezing voor de gemeenteraad plaats.				
In maart 2027 zijn de verkiezingen voor Provinciale Staten en het waterschap gepland.				

1B. Samen leven

Kijkende naar de sociale thema's dan zien we dat het met heel veel inwoners in Castricum goed gaat. Er zijn ook uitdagingen. De groep inwoners die gebruik maakt van de voorzieningen uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet groeit nog steeds. Ook zien we dat meer mensen moeite hebben met rondkomen. Bij jongeren zien we dat zij zich na corona eenzaam voelen en niet goed in hun vel zitten.

In het vastgestelde integraal beleidskader, 'Iedereen doet mee 2020-2026' hebben we de richting waarop we in Castricum aan deze vraagstukken werken vastgelegd.

De kern van deze koers is de inzet op samenredzaamheid, omzien naar elkaar en preventie. Dit doen we door, samen met inwoners, maatschappelijke- en zorgpartners, de sociale basis te verstevigen en te zorgen voor passende professionele hulp en ondersteuning wanneer dat nodig is.

Het perspectief is dat als we inwoners eerder ondersteunen in het behouden van hun eigen regie en problemen zo klein mogelijk houden, dit zelfredzaamheid bevordert, persoonlijk leed voorkomt, escalatie tegengaat en zorgkosten drukt. We werken aan dit perspectief vanuit de leefwereld van de inwoner, daarbij ligt de focus op preventie, maken we duidelijke keuzes en organiseren we ons zo eenvoudig mogelijk.

De opgave voor het verstevigen van de sociale basis in Castricum is uitgewerkt in het gebiedsplan sociale basis. Dat leidt tot de volgende speerpunten voor 2024:

Versterking netwerksamenwerking

Wat willen we bereiken

We willen de netwerksamenwerking in de kernen van de gemeente Castricum versterken

Wat gaan we daarvoor doen

Op basis van het gebiedsplan 2023/2024 zal in 2023 samen met de maatschappelijke partners uitgewerkt worden rondom welke thema's en doelgroepen het helpend is de netwerksamenwerking te versterken. In 2024 wordt hier verdere uitwerking aan gegeven.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

De maatschappelijke partners kennen elkaar en vinden elkaar in de samenwerking op activiteiten en ondersteuning in de sociale basis.

Welzijn op Recept***Wat willen we bereiken***

Het versterken van de samenwerking met de huisartsen en de sociale basis.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2024 zal duurzaam ingezet worden op Welzijn op recept. Welzijn op recept is een landelijk beproefde methodiek. Patiënten die herhaaldelijk met psyché-somatische klachten, veroorzaakt door bijvoorbeeld eenzaamheid of sociale problematiek, bij de huisartsen komen krijgen een verwijzing naar activiteiten of ondersteuning in de sociale basis.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Het in 2023 opgestelde plan van aanpak voor Welzijn op recept leidt in 2024 tot een uitbreiding van het aantal deelnemende huisartsen en een toename van het aantal verwijzingen naar de sociale basis.

Vergroten betrokkenheid inwoners***Wat willen we bereiken***

Het lanceren van een brede campagne om de betrokkenheid van inwoners bij elkaar te vergroten

Wat gaan we daarvoor doen

In 2023 is een strategisch communicatieplan opgesteld, onder andere gericht op het verstevigen van de sociale basis. In 2023 zijn hiervoor de voorbereidingen getroffen. In 2024 zal de verdere ontwikkeling, in samenwerking met de maatschappelijk partners, hierop plaats vinden.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Inwoners van Castricum kijken naar elkaar om en zijn betrokken bij hun mede-inwoners.

Aanpak eenzaamheid***Wat willen we bereiken***

Het verminderen van eenzaamheid binnen Castricum

Wat gaan we daarvoor doen

In 2023 vindt een evaluatie plaats met betrekking tot de Eenzaamheid binnen Castricum. Aan de hand van deze evaluatie wordt in 2024 een nieuw programma op eenzaamheid gelanceerd

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Minder inwoners van Castricum voelen zich eenzaam.

Sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren***Wat willen we bereiken?***

Het vergroten van de kennis over sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren onder de jongeren zelf.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het kader van kansrijk opgroeien worden met de coalitie van samenwerkende organisaties in de geboortezorg en de jeugdgezondheidszorg voor het jonge kind duidelijke resultaten bepaald. In het Voorgezet Onderwijs gaan we o.a. in gesprek met het samenwerkingsverband over wat we samen kunnen doen onder

andere rondom het thema ‘Sociaal psychologische ontwikkeling en weerbaarheid van jongeren’.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De kennis en opmerkzaamheid bij jongeren over sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren en hun weerbaarheid is vergroot. Er is meer aandacht onder de jongeren voor de psychologische ontwikkeling van leeftijdsgenoten in het voortgezet onderwijs. Jongeren voelen zich mentaal sterker.

Sportnota Castricum en Gezond en Actief Leven Akkoord

Wat willen we bereiken?

Vitalere en gezondere inwoners, dat meer kinderen bewegen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan de in 2023 opgestelde sportnota Castricum en het gebiedsplan 2023/2024

Op 3 februari 2023 is door het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG), Zorgverzekeraars Nederland en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) Nederland het ‘Gezond en Actief Leven Akkoord’ ondertekend. Aan dit akkoord zit een specifieke uitkering gekoppeld, waardoor verdere ontwikkeling van een visie waar sport als onderdeel van een integraal preventief gezondheidsbeleid binnen de gemeente mogelijk is. Uitwerking voor de gemeente Castricum vindt plaats op basis van het gebiedsplan.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Castricum ontwikkelt zich in 2024 verder tot een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot meer bewegen en ontmoeten.

Risico

Met ingang van 2023 heeft het rijk de financiële middelen die gemeenten krijgen voor onder andere het stimuleren van

gezondheid, sport en bewegen gebundeld in één brede specifieke uitkering (SPUK).

De Brede SPUK-regeling is een specifieke uitkering voor gemeenten voor het bevorderen van sport en bewegen, cultuurparticipatie en gezondheid/gezond leven en preventie. De Rijksoverheid bepaalt of de gemeenten de specifieke uitkering krijgt, hoeveel de gemeente krijgt en waar het geld aan wordt besteed. Vooralsnog zijn dit incidentele middelen voor de periode 2023 tot 2026. Deze middelen (die voorheen via de algemene uitkering werden verstrekt) zijn dus niet meer vrij besteedbaar en dienen in de jaarlijkse financiële verantwoording gespecificeerd te worden. Dat betekent voor de gemeente dat de bestaande middelen herschikt moeten worden en er meer transparantie ontstaat over de besteding van middelen aan specifieke doelen. Wij gaan uit van een budgettair neutrale wijziging van de financiering van het rijk.

Inclusie-agenda

Wat willen we bereiken

Dat inwoners met een beperking kunnen meedoen in Castricum

Wat gaan we daarvoor doen

Aan de hand van de resultaten van het onderzoek door het Gehandicaptenplatform, de handreiking ‘Lokale Inclusie Agenda’ van De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het ‘VN-verdrag Handicap’ (Verenigde Naties) wordt een start gemaakt met de uitwerking van een voorstel.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

De agenda is opgesteld inclusief aanbevelingen. We maken ene start met het implementeren van de aanbevelingen.

Woonzorgvisie

Wat willen we bereiken?

Het besluit woonzorgvisie wordt in 2024 opgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het Rijk heeft aanvullende kaders meegegeven voor de woonzorgvisie. In de eerste plaats heeft elke gemeente tot 2026 de tijd om een woonzorgvisie vast te stellen. Daarnaast moet de woonzorgvisie regionaal worden afgestemd. In 2024 zal een factsheet worden opgesteld. In de factsheet wordt inzichtelijk gemaakt wat de woonzorgbehoefte is per aandachtsgroep en welke uitdagingen er op het dossier woonzorg liggen. In het opstellen van de factsheet wordt eerst uitgegaan van de informatie uit eerdere participatietrajecten. Dit wordt aangevuld met een participatie traject op hoofdlijnen.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Een factsheet is volledig uitgewerkt.

Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Strategische keuzes maken op basis van het integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen 2024-2027 (IHP). Die keuzes baseren op gewenste omvang, spreiding, en bestaande visie(s) op onderwijs. De visie op de huisvesting moet aansluiten op de visie op onderwijs om het onderwijs en de daarbij horende ambities planmatig op een kwalitatief goed niveau te houden. En hierbij te kunnen anticiperen op toekomstige leerling ontwikkelingen, dit incl. afwegingen m.b.t. levensduur verlengende renovatie en/of verduurzaming.

Wat gaan we daarvoor doen?

Een plan opstellen en uitvoeren met huisvestingsprojecten met fasering voor de korte termijn, 4 jaar en de middellange termijn, 4 tot 16 jaar en een doorkijk naar de lange termijn 16 tot 40 jaar.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Door de realisatie van de geplande huisvestingsprojecten.

Samenwerken

In het beleidskader staat samenwerking centraal. Samen met, inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers, maatschappelijke partners, lokale ondernemers, verenigingen, zorgprofessionals, scholen, gehandicaptenplatform, college, raad, in regionale samenwerkingsverbanden en met het ambtelijk apparaat maken we het verschil. Het investeren in verbindingen en versterken en uitbreiden van bestaande netwerken en samenwerkingsverbanden is daarom belangrijk. Daar is in 2023 een start mee gemaakt maar zal in 2024 geïntensiveerd worden. Het gebiedsplan biedt in ieder geval jaarlijkse betrokkenheid van al deze partners bij de sociale opgave in Castricum.

Als het gaat om de het bieden van de juiste hulp en passende ondersteuning ligt het accent in 2024 op:

Nieuwe visie jeugdhulp

Wat willen we bereiken?

Het verder uitwerken en uitvoering van de nieuwe visie op de jeugdhulp, zoals vastgesteld bij de nieuwe inkoop in 2023

Wat gaan we daarvoor doen?

De gevolgen van de hervormingsagenda Jeugd worden in kaart gebracht en zijn de overgang van 18- en 18+; vanuit jeugdzorg naar WMO en het normaliseren van jeugdvraagstukken belangrijke aandachtspunten. Hierin trekt Castricum samen op met Bergen, Uitgeest, Heiloo, Alkmaar en Dijk en Waard.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Er is een beter beeld van de gevolgen van de hervormingsagenda Jeugd aan de hand waarvan de nieuwe visie jeugdhulp verder is uitgewerkt en wordt uitgevoerd.

Risico's

- Hervormingsagenda

De gemeenten en het Rijk hebben na langdurige onderhandelingen op 17 april 2023 een principeakkoord bereikt over het financieel kader bij de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Het betreft een omvangrijke agenda die veel van de gemeenten vraagt en waarbij veel maatregelen en de financiële randvoorwaarden nog verder uitgewerkt gaan worden. Vanuit het rijk worden wetswijzigingen voorbereid, waarbij onder andere de reikwijdte van de Jeugdwet wordt aangepast en het inkoop- en contractmanagement mogelijk meer in (boven) regionaal verband moet worden opgepakt. Als meer duidelijk wordt kan dit iets betekenen voor de huidige budgetten. Zodra hier meer over bekend is, wordt dit meegenomen in een volgend P&C document.

- Route Regionale Jeugdhulp 2026

In het najaar van 2020 is de raadsvisie van 'De transformatie van jeugdhulp met verblijf' vastgesteld. In de zomer van 2021 is de raadsvisie "Overkoepelend Kader Jeugd" en in dat najaar is ook de raadsvisie op Ambulante jeugdhulp vastgesteld. Dit geheel is vertaald naar de Regionale Transformatieagenda 2021 en 2022; de regionale uitvoering van het programma Jeugd. Voor de afronding van de ontwikkel- en transformatieopgaven jeugd uit de periode 2021-2022, en de eerste uitwerking van de landelijke hervormingsagenda is het plan Route Regionale Jeugdhulp 2026 opgesteld. Geconstateerd kan worden dat de regio behoorlijk voorop loopt in deze landelijke hervormingsagenda. De algemene lijn is dat we in 2023 de ontwikkelfase en -kosten afronden, de kosten dalen richting 2024. Deze kosten hebben we tot nu toe (incidenteel) gefinancierd vanuit het Regionale Transformatiefonds dat werd gevuld vanuit het Rijk en de Provincie. In 2023 is dit budget volledig aangewend. Structureel benodigde kosten zijn op dit moment nog niet bekend.

Beschermd Wonen

Wat willen we bereiken?

Castricum is in 2024 verantwoordelijk voor de eigen inwoners als het om beschermd wonen gaat.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samenwerking met de Geestelijke Gezondheidszorg Noord-Holland-Noord (GGZ) wordt in 2024 gezocht om een start te maken met de transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis.

Hoe zien we of we dat bereiken?

In 2024 is een start gemaakt met de transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis.

Armoede

Wat willen we bereiken?

Er wordt geïnvesteerd in de brede aanpak van armoede in Castricum

Wat gaan we daarvoor doen?

In samenwerking met Zaffier wordt verder gebouwd op de integrale samenwerking binnen het sociaal team op dit onderwerp. Hierbij ligt het accent op onder andere het stimuleren van uitkeringsgerechtigden richting werk.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De integrale samenwerking tussen Zaffier en het sociaal team is, nog meer, verstevigd.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

Wat willen we bereiken?

Het verder op orde brengen van de basisgezondheidszorg.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) wordt goed aangesloten op het werk binnen het sociaal team en op het netwerk van partners binnen de sociale basis. Daarnaast zullen met de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) gesprekken worden gevoerd over een regionale aanpak huidkanker preventie en afspraken gemaakt over de kwaliteit van de crisisopvang. Tevens ligt de aandacht bij het hanteren en handhaven van de leeftijdsgrenscntrole door alcoholverkooppunten. Een onderzoek naar de IT binnen de GGD is opgestart.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De samenwerking met de GGD goed aangesloten op het sociaal team en de partners binnen de sociale basis.

Rijksmaatregelen en ontwikkelingen

Onze inspanningen worden beïnvloed of ondersteund door de ontwikkelingen die komen vanuit het Rijk. Voor 2024 zien we een aantal maatschappelijke ontwikkelingen als ontwikkelingen bij het Rijk die binnen de inhoudelijke kaders en uitgangspunten van het integraal beleidskader uitgewerkt of uitgevoerd kunnen worden. De volgende Rijksontwikkelingen zijn inmiddels bekend, echter is het nog niet altijd duidelijk wat dit voor de gemeente betekent:

- **Jeugdhulpbudget:** Vanuit het Rijk is er onzekerheid over de hoogte van het jeugdhulpbudget voor 2024. Er is nog geen uitsluit over de verwachting van vorig jaar, dat dit budget voor 2024 met 100 miljoen zou verminderen.
- **Prijsindexatie jeugd en wmo**
De werkelijke indexaties voor de verschillende onderdelen worden aan het eind van het jaar landelijk bekend gemaakt.
- **Beschermd wonen:** De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen zijn wederom uitgesteld. De

voorgenomen invoeringsdatum van beide maatregelen was 1 januari 2024, maar zowel het rijk als de gemeenten constateren dat dit tijdspad te krap is. De nieuwe streefdatum wordt 1 januari 2025. Middelen die per die datum overkomen naar de gemeente voor de transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis zullen budgetneutraal worden ingezet.

- **Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein:** Het betreft een wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, waar er uitgegaan wordt van een integrale en gecoördineerde aanpak bij meervoudige problematiek en de benodigde gegevensverwerking. Doel van dit wetsvoorstel is het wegnemen van de onduidelijkheid over de wettelijke grondslagen voor domein overstijgende gegevensverwerking in het sociaal domein. Dit betekent voor het sociaal domein een wijziging in de huidige werkprocessen en aanpassingen naar integrale systemen.
- **Wijziging doeluitkeringen Rijk:** In 2023 werkt het rijk voor het eerst met een bundeling van doeluitkeringen in het sociaal domein. Dit om de sociale basis te kunnen verstevigen zonder schotten tussen financiering. Deze bundeling van doeluitkeringen kan gevolgen hebben voor de wijze waarop de budgetten van het sociaal domein in de gemeentebegroting zijn opgenomen. Uitgangspunt van het wijzigen van de wijze waarop gemeenten de doeluitkeringen ontvangen, is dat dit proces vereenvoudigd wordt in de uitvoering.
- **Participatiewet in balans:** 21 juni 2022 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een beleidsanalyse van de Participatiewet gepresenteerd. Vanuit deze beleidsanalyse is de wens ontstaan om balans terug te brengen in de Participatiewet, middels het herzien van de huidige Participatiewet. Uitgangspunten voor de herziene Participatiewet zijn het meer ruimte te geven aan de professional, werken en participatie naast de uitkering te stimuleren en de

uitkeringsgerechtigde meer zekerheid te geven. Er is nog geen tijdlijn bekend wanneer deze herziening van kracht zal gaan. De impact kan pas worden geduid als de wet van kracht is en duidelijk wordt hoe het huidige beleid hierop aangepast dient te worden. Zaffier is hier als een van de vooruitlopers landelijk al bij aangehaakt.

Wat mag het programmaonderdeel kosten

(bedragen x € 1.000)	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	7.140	6.772	7.047	7.047
Lasten	39.337	39.648	40.794	42.088
Saldo van baten en lasten	-32.197	-32.876	-33.747	-35.041
Onttrekking aan reserve	12.552	501	501	501
Toevoeging aan reserve	12.450	0	0	0
Geraamd resultaat	-32.095	-32.374	-33.245	-34.540
Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Baten				
Eigen bijdrage WMO	111	8	272	272
Huren	812	11	22	22
Bijdr. Rijk inzake huisvest. Oekraïne (ook lasten)	387	-387	-387	-387
Lasten				
Groot onderh. Dr. Van Nieveltweg 20 (zie 1e firap 2022-Kademota 2023)	21	-20	-14	-14
Opstellen sportnota (inc. budget '23-'24, zie Begroting 2023)	20	-20	-20	-20
Extra bijdr. Maatschappelijke organisaties i.v.m. exploitatie-tekort. Stelpost in progr. 4a	250k in progr. 4a			
Onderzoek sportacc. VV Limmen	30	-30	-30	-30

Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Lasten - vervolg -				
Inburgering statushouders Picassolaan	27	-27	-27	-27
Vluchtelingenwerk i.v.m. hogere bijdrage rijk	82	-34	-34	-34
Kosten 2024 inzake huisvest. Oekraïners (ook baten)	387	-387	-387	-387
Samen Onderweg naar een Stevige Sociale Basis (zie Begroting 2023)	119	-28	-56	-56
Lokale woonzorgvisie (inc. budget '23-'24, zie 1e firap 2023-Kademota 2024)	60	-60	-60	-60
Inc. bijdrage NORA 2024 ivm uitvoering hervormingsagenda jeugd	38	-38	-38	-38
Index budget Soc. Domein		406	812	1.218
Budgetten zorg in natura Soc. Domein	13.540	299	791	1.350
Stelpost soc.domein i.v.m. maatregelen door het rijk	0	-592	-592	-592
Bijdrage Zaffier, progr.kosten	2.631	87	137	224
Bijdrage Zaffier, uitvoeringsk.	1.592	54	107	161
Bijdrage GGD	1.983	69	134	196
Bijdrage BUCH	4.052	258	404	579
Kap.last invest. Bestaande sportaccomm.	0	26	30	30
Kap.last invest. Zwembad	0	400	400	400
Kap.last invest. Cunera/IKC-O	0	pm	pm	pm
Kapitaallasten (vrijval)	1.804	-50	-94	-142

Beleidsindicatoren

Met ingang van de Begroting 2017 is het verplicht gesteld om in de begroting en jaarrekening een vaste set van beleidsindicatoren op te nemen. Deze beleidsindicatoren zijn terug te vinden op de website www.Waarstaatjegemeente.nl (via de tegel Besluit Begroting en Verantwoording). Hieronder zijn de indicatoren van dit programmaonderdeel opgenomen. Tevens worden de indicatoren van andere BUCH-gemeenten en Nederland gepresenteerd.

In bijlage 6 is een toelichting opgenomen van de beleidsindicator en is de bron van de indicator aangegeven.

Overzicht verplichte indicatoren	B score	U score	C score	H score	NL score	jaar	eenheid
Absoluut verzuim	1,3	2,5	1,4	2,3	2,7	2020	per 1.000 leerlingen
Relatief verzuim	17	10	14	13	24	2022	per 1.000 leerlingen
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,6	1,3	1,5	1,7	1,9	2021	%
Niet-sporters	47,9	40,3	37,7	39,9	49,2	2020	%
Banen	679,3	462,6	507	527,9	825,4	2022	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar
Jongeren met een delict voor de rechter	1	1	1	0	1	2021	%
Netto arbeidsparticipatie	67,8	75,9	73,4	72,4	72,2	2022	%
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	3	4	3	2	6	2021	%
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	1	1	1	1	2	2021	%
Personen met een bijstandsuitkering	198,4	192,7	176,1	190,8	431,2	2021	per 10.000 inwoners
Lopende re-integratievoorzieningen	103,6	90,9	78,4	111,6	197,7	2022	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar
Jongeren met jeugdhulp	12,7	11,4	12,8	12,7	13,2	2022	% van alle jongeren tot 18 jaar
Jongeren met jeugdbescherming	0,8	0,8	0,6	0,5	1,2	2022	%
Jongeren met jeugdreclassering	Geen data	Geen data	Geen data	Geen data	0,3	2022	%
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	740	450	590	610	700	2022	per 10.000 inwoners

1C. Een veilige gemeente

Wat willen we bereiken

We willen een zo veilig mogelijke samenleving en waar mogelijk meer gaan inzetten op preventie. Dit betekent dat mensen zich veilig voelen in eigen huis en in het dorp. Dit vraagt om een gezamenlijke integrale aanpak van onder andere gemeente, politie, brandweer en woningbouwcorporatie én een sterke betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers bij het bestrijden van vandalisme, criminaliteit en overlast.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2023 worden zowel het Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2024 – 2027 (eenheid Noord-Holland) als het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid gemeente Castricum 2024 -2027 vastgesteld. Deze plannen worden besproken met partners, inwoners én met de gemeenteraden.

De financiële consequenties van het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid 2024-2027 (IVB) zijn op dit moment nog niet bekend. Besluitvorming over het nieuwe veiligheidsbeleid door de gemeenteraad zal naar verwachting in december 2023 plaatsvinden. Het Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid (IMV) dat op de schaal van de politie-eenheid Noord-Holland wordt opgesteld en op dit moment ook in procedure is, kent op zichzelf geen financiële doorwerking in de gemeentelijke begroting.

Bij de besluitvorming over het IVB zullen tevens de consequenties voor de begroting 24 e.v. inzichtelijk gemaakt worden en onderdeel uitmaken van het voorstel. Dit is inclusief de incidentele middelen voor het project Ondernijning die reeds opgenomen zijn in de begroting 2024 (€ 93.000).

In het kader van veilig uitgaan wordt verwacht dat, mede vanwege beperkte capaciteit bij de politie, de inzet van beveiligers wordt

voortgezet. In 2024 wordt nieuw horecabeleid vastgesteld en wordt beoordeeld of er nadere veiligheidsmaatregelen, waaronder de uitbreiding van cameratoezicht, dienen te worden genomen.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

In het Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Castricum 2024 -2027 worden voor elk thema doelen gesteld. Het college draagt team Veiligheid op om bij te houden of doelen worden bereikt en rapporteert daarover in de P&C cyclus. Team Veiligheid voert procesregie en evalueert processen en projecten ook wanneer daarbij doelen (deels) door partners worden nagestreefd. Bij de beoordeling zijn de politiecijfers en de Veiligheidsmonitor instrumenten die helpen om te bepalen of de doelen worden behaald. Om het veilig verloop tijdens uitgaansnachten en evenementen te borgen worden wekelijks de rapportages van politie, boa's en beveiligers beoordeeld en waar nodig bijgestuurd.

Beleidsindicatoren

Overzicht verplichte indicatoren	B score	U score	C score	H score	NL score	jaar	eenheid
Verwijzingen Halt	4	4	9	8	8	2022	per 1.000 jongeren
Misdrijven - Winkeldiefstallen	0,3	0,7	1,4	0,6	2,3	2022	per 1.000 inwoners
Misdrijven - Gewelddsmisdrijven	2,2	2,2	2,9	2,9	4,6	2022	per 1.000 inwoners
Misdrijven - Diefstallen uit woning	1,5	0,7	1,1	1,6	1,4	2022	per 1.000 inwoners
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	4	5,5	5,5	5,1	6	2022	per 1.000 inwoners

Wat mag het programmaonderdeel kosten

(bedragen x € 1.000)				
	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	36	36	36	36
Lasten	3.916	4.022	4.129	4.221
Saldo van baten en lasten	-3.880	-3.986	-4.093	-4.185
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-3.880	-3.986	-4.093	-4.185
Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Lasten				
Bijdr. Veiligheidsregio	2.564	87	172	226
Bijdrage BUCH	663	31	59	89
Budget energie (zie Begroting 2023)	53	-9	-18	-18
Kap.last nw. Invest. CRB	0		4	14
Kapitaallasten (vrijval)	126	-4	-5	-7

Verbonden partijen behorende bij Programma 1 Een sociale en vitale gemeente

PO Verbonden partij	
1a	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
1b	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
1b	Gemeenschappelijke regeling Zaffier
1b	Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB)
1d	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

Programma 2 Een aantrekkelijke gemeente

Programma 2. Een aantrekkelijke gemeente

Ambities uit coalitieakkoord 2022-2026:

3. Economische vitaliteit: Levendige dorpscentra, een nog betere samenwerking met ondernemers en het toerisme en recreatie verder ontwikkelen.

4. Verkeer: De kernen van de gemeente Castricum zijn, nu en in de toekomst, bereikbaar en toegankelijk op een veilige manier voor voetgangers, fietsers, automobilisten en OV-gebruikers, die zowel inwoner als bezoeker kunnen zijn.

7 Gezondheid: Door een gezonde leefomgeving te creëren, dragen we bij aan de geestelijke en lichamelijke gezondheid van onze inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen:

4.1 Stationsomgeving: nader onderzoek is nodig naar een goede bereikbaarheid van Schoutenbosch en Dorpsstraat. Andere varianten, zoals randwegen en verleggen van het spoor, maken niet langer deel uit van de oplossing.

4.2. Fietsen en Openbaar Vervoer: we stimuleren het fietsen en het openbaar vervoer. Prioriteit heeft het realiseren van een gescheiden fietspad Akersloot-Limmen, het realiseren van een veilige Dorpsstraat, de aanleg van een veilig fietspad langs de N203 en het realiseren van goede fietsparkeer- en laadvoorzieningen.

4.3 Aansluiting A9: de gemeente zal binnen haar mogelijkheden een maximale inspanning doen om de aansluiting A9 gerealiseerd te krijgen.

4.4 Verkeersveiligheid:

- we zetten in op handhaving op te hardrijden en verbetering van de inrichting van de Heereweg in Bakkum en de Geesterweg in Akersloot. In over

- in overleg met de provincie en de gemeente Uitgeest streven we naar maatregelen op korte termijn die de verkeersveiligheid op de N203 verbeteren. Daarnaast formuleren wij een pakket van eisen ten aanzien van de herinrichting van de N203 bij het groot onderhoud in 2028.

7.1 Cultuur: de komende periode gebruiken we om de nieuwe cultuurnota en erfgoednota met de sector verder uit te werken en uit te voeren. Daarnaast houden we een vinger aan de pols om scherp in de gaten te houden wat de impact van corona op de sector is geweest.

7.3 Filmtheater: er komt een onderzoek naar de toekomst van het gebied ten oosten van de Soomerwegh, tussen de Molenweide en het nieuw te realiseren Eerste Kwartier. Uitgangspunt is dat mogelijke herontwikkeling van dit gebied naar het oordeel van de collegepartijen kan bijdragen aan het behalen van een aantal gestelde doelen. Eén van die doelen is de zoektocht naar een nieuwe locatie voor een Filmtheater Corso.

Uitwerking programma

Wij zijn een aantrekkelijke gemeente. Om de aantrekkelijkheid verder te vergroten richten we ons op de volgende programmaonderdelen:

- 2A. Cultuur, Recreatie en toerisme**, gericht op het bieden van een prettige omgeving om te wonen en te recreëren, ofwel het boeien en binden van inwoners en aantrekken van bezoekers.
- 2B. Economische vitaliteit**, gericht op het creëren van werkgelegenheid en het behoud van voorzieningen door met name de sector Recreatie & Toerisme te stimuleren.
- 2C. Een bereikbare gemeente**, gericht op een toegankelijke en veilige infrastructuur

2A. Cultuur, recreatie en toerisme

Erfgoed op de kaart

Wat willen we bereiken

Het erfgoed van Castricum verbindt inwoners, ondernemers en toeristen met de gemeente. Castricum gaat zorgvuldig met haar erfgoed om. Deze zorg willen we continueren, maar ook borgen. We willen voldoen aan de wettelijke verplichtingen die de Omgevingswet straks stelt aan de gemeente op het gebied van archeologie. Ook willen we uitvoering geven aan de Erfgoednota die vastgesteld is in 2020. Daarom zorgen we dat de basis – onze erfgoedkaarten – goed op orde zijn.

Wat gaan we daarvoor doen

In de Erfgoednota Castricum is afgesproken om erfgoedwaarden zoveel mogelijk in kaart te brengen, zodat we erfgoedwaarden goed kunnen betrekken bij afwegingen die gemaakt worden over ontwikkelingen binnen de gemeente, in lijn met de Omgevingswet:

“Wij richten ons er op om zoveel mogelijk erfgoed in kaart te brengen, zodat het bekend is en een duidelijke rol krijgt bij de belangenafwegingen tussen allerlei vakgebieden, die gemaakt gaan worden. De Cultuurhistorische waardenkaart en Archeologische verwachtingskaart komen straks in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) te staan. Het is daarom belangrijk om erfgoed digitaal te ontsluiten.

Wij actualiseren de erfgoedkaarten regelmatig <...>.”

We gaan deze actualisatie (en digitalisatie) gefaseerd uitvoeren, in 2024 en 2025.

In 2024 maken we een nieuwe Verwachtingskaart Archeologie. Dit is nodig omdat de gemeente archeologische verwachtingen onder de Omgevingswet aantoonbaar moet kunnen maken. Dit op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving en het amendement Ronnes dat stelt dat gemeenten te verwachten archeologie alleen in hun omgevingsplannen kunnen beschermen indien dit aantoonbaar is.

De huidige verwachtingskaart van Castricum dateert uit 2011. We weten nu veel meer over de archeologische verwachtingen, de kaart uit 2011 is niet meer actueel. Daarnaast is de verwachtingskaart uit 2011 niet digitaal inzetbaar in het DSO. Met de nieuwe verwachtingskaart voldoen we aan onze wettelijke taak. Daarnaast ondersteunt dit instrument de gesprekken die wij voeren over de waarde van archeologie, bijvoorbeeld tijdens de Omgevingstafelgesprekken met initiatiefnemers. De verwachtingskaart vormt de basis voor eventuele toekomstige beleidsactualisaties.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

De nieuwe Verwachtingskaart Archeologie is opgeleverd.

Recreatie en Toerisme

Wat willen we bereiken

1. Een prettige gastvrije omgeving om te wonen en te recreëren, voor zowel inwoners als bezoekers, met een goede balans tussen leefbaarheid en duurzaam toerisme, en meer spreiding van de toeristen gedurende het jaar. En het kunnen bieden van voldoende mogelijkheden van vrijetijdsbesteding voor inwoners, bezoekers en inwoners.

2. Het stimuleren van langdurig verblijf door het aantal kleinschalige verblijfsaccommodaties stimuleren en te optimaliseren maar ook verspreiding van het toerisme te stimuleren door het gehele jaar rond open te zijn
3. Een kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte, door het investeren in een levendig dorpscentrum om daarmee het verblijf in het centrum van de dorpskernen te stimuleren en daarmee de lokale economie een impuls te geven en bezoekers langer vast te houden
4. Het intensief aansluiten op de Regionale samenwerking met Regio Alkmaar en de nieuwe Visie Toerisme Regio Alkmaar

Wat gaan we daarvoor doen

Binnen de regio Alkmaar wordt er al langere tijd intensief samengewerkt op het gebied van Toerisme. Door de krachten te bundelen neemt de slagkracht toe en brengt dit lokale belang en en initiatieven met elkaar in verbinding. De huidige Visie “Regio Alkmaar Parel aan Zee” loopt in 2025 af. In 2024 wordt gewerkt aan een nieuwe visie.

Marketing en gastheerschap richten zich op een goede ontvangst en verspreiding van heldere toeristisch informatie voor bezoekers en inwoners, in Castricum en in de regio. De contracten van Gemeente Castricum met betrekking tot de lokale toeristische marketing lopen af eind 2024. Daarom wordt een nieuwe aanbesteding voorbereid.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken

Er is een stevig toeristisch netwerk en er is bij toeristen, dagrecreanten en inwoners meer bekend wat Castricum bieden heeft.

Door het stimuleren van kleinschalige accommodaties om het jaarrond open te zijn en het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte neemt het aantal toeristen toe. Daarnaast nemen de opbrengsten toeristenbelasting toe.

Strand

Wat willen we bereiken?

Het strand van onze gemeente is van groot economisch en toeristisch belang. De verwachting is dat er een toename zal zijn van toeristen en recreanten, met een positieve bijdrage aan de lokale en regionale economie. Naast het toeristisch belang spelen ook natuur en kustbehoud een belangrijke rol. We willen de ruimtelijke kwaliteit en veiligheid in het strandgebied verbeteren. We faciliteren ondernemers in hun plannen om bij te dragen en te investeren in de openbare ruimte. Bij verbetering van de kwaliteit wordt er gekeken naar een veilige en duurzame inrichting.

Wat gaan we daarvoor doen

- Er wordt toegezien op de kwaliteit van de uitvoering van de strandschoonmaak en het onderhoud aan openbare voorzieningen. Voor de inrichting van de openbare ruimte strandplateau wordt een nieuw ontwerp nader uitgewerkt en richting uitvoering gebracht.
- In 2024 wordt gestart met de herinrichting van het strandplateau.

Waar aan kunnen we zien of we het bereiken

- Het strand en de openbare voorzieningen zijn schoon, veilig en in goede toestand. Tijdens het seizoen wappert de Blauwe Vlag.
- Er ontstaat een aantrekkelijk strandplateau..

Wat mag het programmaonderdeel kosten

(bedragen x€ 1.000)	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	240	242	242	242
Lasten	1.340	1.324	1.280	1.281
Saldo van baten en lasten	-1.100	-1.082	-1.038	-1.039
Onttrekking aan reserve	0	44	0	0
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-1.100	-1.038	-1.038	-1.039

Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Baten				
Huur strand	180	2	2	2
Lasten				
Bijdrage BUCH	120	5	10	15
Bijdrage RAUM	52	2	5	6
Budget Regionaal cultuurprofiel (inc. 2024, zie Kadernota 2024)	8	-8	-8	-8
Budget Inzet op erfgoed (inc. 2024, zie Kadernota 2024)	44		-44	-44
Budget Archeologische verwachtingskaarten (inc. 2024, zie Kadernota 2024)	35	-35	-35	-35
Budget energie (zie Begroting 2023)	13	-2	-4	-4
Budget t.b.v. aanbesteding van bezoekersmarketing (inc. 2024, zie Kadernota 2024)	10	-10	-10	-10
Budget t.b.v. de kustbus (inc. '23-'24, zie Kadernota 2024)	42	-42	-42	-42
Kap.last slagboom strandopgang	0	5	5	5
Kap.last herinrichting strandplateau	0	70	69	68
Kapitaallasten (vrijval)	14	-2	-2	-6

2B. Economische vitaliteit

Wat willen we bereiken

De Castricummerwerf blijft een kwalitatief goed MKB-bedrijventerrein, waarbij behoud van ruimte voor economie en werkgelegenheid in Castricum cruciaal is naar de toekomst.

De Dorpskerk van Castricum wordt als beeldbepalend aanzicht verbonden met de rest van het dorp en het Kerkplein wordt meer uitnodigend en gebruiksvriendelijk gemaakt voor een compact, aantrekkelijk centrum. Tegelijkertijd wordt een impuls gegeven aan de vormgeving van de publieke ruimte rondom het Kerkpleingebied en de oude Dorpskerk als de entree voor het centrum van Castricum.

Wat gaan we daarvoor doen

We zetten in op het revitaliseren van de Castricummerwerf met een publiek-private aanpak. De gemeente faciliteert in het proces om te komen tot een sterk toekomstbestendig bedrijventerrein en wil investeren. Het rekent er daarbij op dat ondernemers instappen en eveneens investeren (in geld en in tijd). Denk aan investeringen in courant bedrijfspvastgoed, parkmanagement, openbare ruimte, bereikbaarheid, parkeren, verduurzaming en vergroening. We geven uitvoering aan de visie en het uitvoeringsprogramma 'Castricummerwerf toekomstbestendig'. Eén van de eerste stappen is invulling te geven aan het professionaliseren van parkmanagement.

Verder zetten we in op een integrale aanpak van het openbare gebied rondom de kerk in Castricum, in relatie tot de Dorpstraat.

Dit wordt gerealiseerd door samenwerking tussen Stichting Castricum Monument Ons Een Zorg, de werkgroep Kerkplein van het programma Versterking Winkel- en Verblijfsgebieden Castricum, direct betrokken ondernemers, een landschapsdeskundige en interne medewerkers.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Een veilig, bereikbaar, duurzaam bedrijventerrein met kwalitatief mooie MKB bedrijven, zonder leegstand, dat structureel bijdraagt een lokale vitale economie en werkgelegenheid voor haar inwoners.

Na herinrichting van de openbare ruimte vormt het gebied Kerkplein een plek waar mensen graag verblijven. Het project draagt bij aan een toekomstbestendige vitale lokale economie met een aantrekkelijk, levendig centrum met een gevarieerd aanbod van detailhandel en nauwelijks leegstand waar inwoners en toeristen hun geld besteden.

Wat mag het programmaonderdeel kosten

(bedragen x€ 1.000)	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	22	22	22	22
Lasten	700	602	602	596
Saldo van baten en lasten	-678	-581	-581	-574
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-678	-581	-581	-574
Toelichting mutaties	budget	2025	2026	2027
	2024	tov '24	tov '24	tov '24
Lasten				
Bijdrage BUCH	137	6	11	17
Parkmanagement Cast.werf (2023-2026, zie Kadernota 2024)	13			-13
Uitv.budget Cast.werf (inc. 2024, zie Kadernota 2024)	100	-100	-100	-100
Budget energie (zie Begroting 2023)	17	-3	-6	-6
Kap.last. Herinrichting Kerkplein Cast.	65			

Beleidsindicatoren

Overzicht verplichte indicatoren	B score	U score	C score	H score	NL score	jaar	eenheid
Funciemenging	42	41,5	40,3	40,6	53,8	2022	%
Vestigingen (van bedrijven)	226	138,7	166,5	173,6	174,1	2022	per 1.000 inw.15 t/m 64jr

2C. Een bereikbare gemeente

Wat willen we bereiken

We streven ernaar om goed bereikbaar te zijn en een duurzaam veilige inrichting van de openbare ruimte te hebben voor alle vervoerswijzen, zodat het prettig is om in onze gemeente te wonen, te werken en te recreëren. Een goede bereikbaarheid via verschillende vervoerswijzen, zoals lopen, fietsen en openbaar vervoer, draagt bij aan het realiseren van dit doel. De auto heeft hierbij een lagere prioriteit, in lijn met het STOMP-principe. Het STOMP-principe staat voor "Stappers, Trappers, Openbaar vervoer, Motorvoertuigen en Parkeren" en is een uitwerking van het principe van Duurzaam Veilig. Het houdt in dat bij het ontwerp van de openbare ruimte de verkeersveiligheid en leefbaarheid voor alle vervoerswijzen worden meegenomen en dat prioriteit wordt gegeven aan de meest kwetsbare verkeersdeelnemers.

In onze gemeente wonen veel mensen die elders werken. Voor hen is het van groot belang dat de gemeente goed bereikbaar is, via zowel de weg als het spoor. Daarnaast is een goede bereikbaarheid ook van belang voor ondernemers, om zo hun bedrijfsactiviteiten gemakkelijk te kunnen uitvoeren.

Naast het bieden van goede verbindingen voor inwoners en ondernemers, is het verder van belang om de infrastructuur meer gericht te maken op beleving en kennismaking met de bijzondere plekken in onze dorpen. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan (recreatief) fietsverkeer, omdat deze groep de infrastructuur vaak anders benut dan bijvoorbeeld automobilisten.

Om deze doelen te bereiken werkt de gemeente voortdurend aan het verbeteren van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid binnen de gemeente. Hierbij worden verschillende factoren meegenomen, zoals verkeersstromen, de beschikbaarheid van openbaar vervoer, fietsinfrastructuur en de inrichting van de openbare ruimte. Ook wordt rekening gehouden met mogelijke veranderingen in de toekomst, zoals veranderend reisgedrag en technologische ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de mobiliteit binnen de gemeente.

Om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren werkt de gemeente samen met verschillende partijen, zoals de provincie, het waterschap, het Rijk en vervoerders zoals de NS en Connexxion. Daarnaast onderhoudt de gemeente nauw contact met inwoners, ondernemers en belanghebbenden om de behoeften en wensen van deze groepen te kunnen meenemen in het beleid. Hierdoor kan de gemeente een integraal beleid voeren dat aansluit bij de behoeften en wensen van de verschillende groepen binnen de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Herinrichting Rijksweg Limmen

De Rijksweg Limmen wordt heringericht om de oversteekbaarheid, veiligheid en de doorstroming te verbeteren. Tegelijkertijd wordt op de kruising Rijksweg - Visweg een viertaksrotonde gerealiseerd, waarmee bewoners en bezoekers van Limmen-West veilig kunnen in- en uitvoegen op de Rijksweg). Er worden maatregelen genomen

om tijdens deze wegwerkzaamheden verkeershinder in de omliggende woonwijken te beperken.

2. Verbetering fietsnetwerk

Er wordt veel aandacht besteed aan betere en verkeersveiligere fietspaden en het verbeteren van fietsverbindingen binnen en tussen kernen:

- de aandacht is hierbij in eerste instantie gericht op realisering van de regionale doorfietsroute: in 2024 uitvoering C.F. Smeetslaan en Dorpsstraat te Castricum en voorbereiding Westerweg te Limmen;
- verbetering van andere hoofdfietsroutes vindt plaats in het kader van wegonderhoudswerkzaamheden: in 2024 uitvoering Hogeweg/Kapelweg te Limmen en voorbereiding Startingerweg te Akersloot;
- en verder binnen het Integraal Verkeersplan Castricum/Bakkum.

3. Regionale samenwerking: Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030

Na een jarenlange daling van het aantal verkeersslachtoffers, neemt dit aantal weer toe. Om deze trend te keren is landelijk het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 vastgesteld, waarbij gekozen is voor een proactieve, risico- en data gestuurde aanpak. Met regiogemeenten, provincie en politie is intensief samengewerkt om te komen tot een Uitvoeringsprogramma Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Dit uitvoeringsprogramma wordt regelmatig bijgesteld. Concreet wordt ingezet op o.a.:

- striktere toepassing van de richtlijnen voor verkeersveilige inrichting van straten/wegen;

- verlaging van de auto intensiteit of rijsnelheid indien nodig voor verkeerveiligheid van actieve vervoerswijzen;
- intensivering van handhaving indien de infrastructuur niet veiliger kan worden ingericht.

4. Verbeteren veiligheid Spoorwegovergang Beverwijkerstraatweg en autoluwe Dorpsstraat

Samen met ProRail is het vervolgonderzoek verricht naar de effectiviteit en haalbaarheid van de maatregelen uit het maatregelplan dat is goedgekeurd voor LVO-subsidie (Landelijk Verbeterprogramma Overwegen) en uitwerking in wegontwerpen. Op basis van onderzoek is een pakket maatregelen samengesteld dat in combinatie met het autoluw maken van de Dorpsstraat op de korte termijn tot verbetering leidt. Dit maatregelenpakket is getest in een pilot. De resultaten van het onderzoek en de pilot zijn vastgesteld door de raad. Op verzoek van de raad is het participatietraject met inwoners en ondernemers opnieuw gestart om de overweg Beverwijkerstraatweg op korte termijn substantieel veiliger te maken. Daarvoor wordt met de inwoners en ondernemers samen gekeken naar de inrichting van een autoluwe Dorpsstraat, het verbeteren van de verkeersstructuur in de verzetsheldenbuurt en het verbeteren van de verkeersstructuur in de Prinses Beatrixstraat. Dit heeft geleid tot een integraal advies voor verkeerskundige inrichting in en rondom het centrum en dat advies is voorgelegd aan de raad. De Dorpsstraat zal hierin als fietsstraat en doorfietsroute/hoofdfietsroute veilig kunnen functioneren. Hiervoor is verlaging van de auto intensiteit nodig tot maximaal 300 motorvoertuigen per uur tijdens de spits (ca. 3.000 motorvoertuigen/etmaal).

Op basis van het besluit van de raad om de overweg op korte termijn substantieel veiliger te maken wordt het wegontwerp van de LVO-maatregelen rondom de overweg Beverwijkerstraatweg verder

uitgewerkt naar besteksontwerp om in 2024 tot realisatie te komen (no regret).

Uit verdiepend onderzoek is eveneens gebleken dat voor de langere termijn, door de effecten van extra treinen als gevolg van Programma Hoogfrequent Spoor en de autonome ontwikkeling van het verkeer, dit maatregelenpakket niet zal voldoen. Dit verdiepend onderzoek heeft plaatsgevonden in samenwerking met het Ministerie van I&W/ProRail, provincie Noord-Holland en de Regio Alkmaar. Op basis van de resultaten uit dit onderzoek heeft de raad besloten de varianten Westelijke Randweg, Zuidoostelijke Randweg en Noordelijke stationstunnel-variant (centrumvariant West variant) te laten afvallen vanwege o.a. haalbaarheid en maakbaarheid. Met de samenwerkingspartners is de Zuidelijke stationstunnelvariant (centrumvariant Verlengde Oost variant) verder uitgewerkt op stikstofdepositie, inpasbaarheid, haalbaarheid, maakbaarheid en financierbaarheid. Aan de raad wordt na afloop van het onderzoek een afgewogen voorstel gedaan, waarbij de raad een beargumenteerde en weloverwogen keuze kan maken tussen de Gelijkvloerse variant en een Tunnelvariant. Voor deze afweging is een bredere scope aangehouden met onder andere vormen van alternatieve lijnvoering voor de middellange en lange termijn.

De uitkomsten van de diverse onderzoeken en de besluitvorming die op basis hiervan heeft plaats gevonden, worden als uitgangspunt meegenomen in het op te stellen verkeersplan voor Castricum. (Zie punt 5.)

5. Integraal VerkeersPlan Castricum/Bakkum

Met het besluit van de raad om de overweg Beverwijkerstraatweg op korte termijn substantieel veiliger te maken en de kaders die

hierin zijn meegegeven (afvallen overige varianten en inzetten op de Gelijkvloerse variant en de Zuidelijke stationstunnel-variant) blijft de hoofdinfrastructuur in Castricum ongewijzigd ten opzichte van IVVP 2004. Op basis van dit besluit is fase 2 van de Bestuursopdracht Integraal Verkeersplan Castricum en Bakkum opgestart en de participatie met de wijken rondom het centrum ingericht. Thema's van fase 2 zijn onder andere het sluipverkeer door Bakkum en over Zanderij en verbetering van de verkeersveiligheid op niet goed ingerichte gebiedsontsluitingswegen (GOW60 en GOW30). De participatie van fase 2 is opvolgend gepland na de participatie die is opgestart onder punt 4. Dit leidt tot een Integraal Verkeersplan voor de kernen Castricum en Bakkum dat ter besluitvorming aan de raad wordt aangeboden in het voorjaar van 2024.

6. Integraal Verkeersplan (IVP) Zandzoom Limmen-West Uitvoering in 2024:

- Herinrichting Rijksweg, rotonde kruising Rijksweg-Visweg;
- Realisering hoofdfietsroute Hogeweg/Kapelweg;
- Aanpassing Visweg-Pagenlaan en Dronelaantje.

7. Visie Stationsgebied

Het college heeft op 3 oktober 2019 verschillende plannen en projecten uit het Programma Versterking Winkel- en Verblijfsgebieden ter consultatie aan een Raadsklankbordgroep voorgelegd, waaronder de opknappbeurt hoek Burg Mooijstraat, transformatie Kerkplein Castricum en de pilot (knip) Dorpsstraat. In 2023 is, gelet op de keuze van de Raad op 22 april 2021 om het Programma Versterking Winkel- en Verblijfsgebieden in meerjarenperspectief in stand te houden, in overleg met de raad tot uitvoering en prioritering van de projecten gekomen. De inrichting

van een autoluwe Dorpsstraat wordt meegenomen in de participatie genoemd onder 4 en 5. De herinrichting van het stationsgebied en het Kerkplein zijn raakvlakprojecten in deze participatie en zal separaat worden opgepakt.

8. Minimaal huidige bediening NS-station behouden

Het openbaar vervoer staat onder druk als gevolg van diverse factoren, waaronder de post-corona effecten waardoor er momenteel minder passagiers zijn en er personeelstekorten zijn. We voeren met verantwoordelijke instanties voor het openbaar vervoer (provincie en Connexxion voor het busvervoer en NS/ProRail voor het treinvervoer) binnen en buiten de officiële kanalen overleg om het bedieningsniveau van station Castricum te handhaven.

We zijn ons bewust van het belang van het openbaar vervoer als een duurzame en efficiënte manier van transport. We blijven ons inzetten voor hoog niveau van openbaar vervoer voor onze inwoners en bezoekers. We blijven samenwerken met de relevante instanties om de toekomst van het openbaar vervoer in onze regio te waarborgen.

9. Verkeersveiligheid N203

Op de provinciale weg N203, tussen Uitgeest en Castricum, gebeuren regelmatig ernstige ongevallen en deze weg wordt als meest onveilige provinciale weg van de provincie Noord-Holland ervaren. De gemeenten Castricum en Uitgeest werken samen met de provincie Noord-Holland om de verkeersveiligheid op de N203 te verbeteren. In 2023 is een pakket korte termijn maatregelen gerealiseerd. Ook wordt bij het Rijk gelobbyd voor invoering van trajectcontrole. Tegelijkertijd is gestart met de studiefase voor

structurele verbetering van de verkeersveiligheid in 2028.

Uitgangspunt hierbij is verbetering van de verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers door de weg vergevingsgezind in te richten voor gemotoriseerd verkeer en tegelijkertijd een veilige en snelle regionale doorfietsroute langs de N203 te realiseren.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Met de reconstructie van de Rijksweg is de oversteekbaarheid en verkeersveiligheid verbeterd;

Veiligere en snellere fietsverbindingen en een groter aandeel fietsverkeer in de totale mobiliteitsbehoefte;

Het uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid is verwerkt in de integrale meerjarenplanning infrastructuur;

Het bereiken van de genoemde doelen en maatregelen kan op verschillende manieren worden gemeten en geëvalueerd. Dit kan door het monitoren van de verkeersveiligheid op de spoorwegovergang en in de autoluwe Dorpsstraat en het bijhouden van het aantal ongevallen en incidenten. Daarnaast kan de intensiteit van het autoverkeer worden gemeten om te zien of deze daadwerkelijk is verlaagd tot maximaal 300 motorvoertuigen per uur tijdens de spits. Ook kan er worden gekeken naar het aantal deelnemers aan het participatietraject en de mate van acceptatie en tevredenheid van inwoners en ondernemers met betrekking tot de voorgestelde maatregelen. Het succes van de verkeerskundige inrichting in en rondom het centrum kan worden beoordeeld aan de hand van de ervaringen van gebruikers, zoals fietsers en automobilisten, en de mate waarin de Dorpsstraat als veilige fietsstraat en doorfietsroute functioneert. Uiteindelijk zal ook de

realisatie van de LVO-maatregelen en de mogelijke Zuidelijke stationstunnel-variant in de praktijk moeten worden gebracht en getest op hun effectiviteit. Op basis van deze evaluaties kan worden bepaald of de doelen zijn bereikt en waar nog verdere verbetering nodig is;

Om te bepalen of het Integraal Verkeersplan voor Castricum en Bakkum is bereikt, moeten we wachten tot het plan in het voorjaar van 2024 ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd en wordt goedgekeurd. Als het plan wordt goedgekeurd en geïmplementeerd, kunnen we kijken naar de effecten op het verkeer en de verkeersveiligheid in de kernen Castricum en Bakkum. Het is belangrijk om te kijken of de doelstellingen van het plan worden bereikt, zoals het verminderen van sluipverkeer en het verbeteren van de verkeersveiligheid op de gebiedsontsluitingswegen. Ook kunnen we kijken naar de feedback van bewoners en andere belanghebbenden om te zien of het plan op een effectieve en efficiënte manier is uitgevoerd. De ontwerp wensen per straat, die in de participatie zijn opgehaald, worden zorgvuldig verzameld en overgedragen aan uitvoerende projectleiders.

Verbonden partijen behorende bij Programma 2 Een aantrekkelijke gemeente

PO Verbonden partij

2a	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)
2b	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)

Wat mag het programmaonderdeel kosten

(bedragen x € 1.000)				
	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	338	338	338	338
Lasten	1.326	1.371	1.345	1.345
Saldo van baten en lasten	-987	-1.033	-1.007	-1.006
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-987	-1.033	-1.007	-1.006
Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Lasten				
Bijdrage BUCH	130	5	5	11
Budget energie (zie Begroting 2023)	118	-20	-39	-39
Kap.last Beverwijkstr.weg	0	82	81	80
Kap.last wachthuisje pontveer A'sloot (motie Kadernota 2024)	0	7	7	7
Kapitaallasten (vrijval)	407	-29	-34	-39

Programma 3. Een leefbare gemeente

Ambities uit coalitieakkoord 2022-2026:

1. Bouwen en wonen: Meer passende woningen voor onze inwoners.
2. Klimaat en Groen: De gemeente Castricum is een duurzame, klimaatbestendige gemeente nu en in de toekomst. De gemeente geeft in deze ontwikkeling het goede voorbeeld.
7. Door een gezonde leefomgeving te creëren, dragen we bij aan de geestelijke en lichamelijke gezondheid van onze inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen:

1.1 Categorieën woningbouw:

1.2 Locaties: herijking van het Masterplan inbreidingen, waarbij de locaties meer in de tijd worden uitgezet en onderscheid wordt gemaakt tussen korte en lange termijn locaties. De Lokale woondeal wordt nader uitgewerkt en uitgevoerd.

1.3 Meer bouwen en snellere procedures:

- Actiever grondbeleid
- Nu al te kijken naar de planning voor de komende jaren
- Snellere procedures en middelen
- Aandachtspunt is de ambtelijke capaciteit bij de BUCH
- Ruimere bevoegdheid aan het college om een besluit te nemen bij woningbouwplannen tot 11 woningen.

2.1 Woningen isoleren:

- 25% van de particuliere woningen (3.000) gaan er in de komende periode er met minstens 2 labels op vooruit
- we benutten de landelijke subsidie- en leningsmogelijkheden maximaal
- we verhogen dit door inzet van revolverende fondsen uit eigen middelen

- voldoende energiecoaches om mensen te helpen met de verduurzaming van de woning.
- we overleggen met Kennemer Wonen over een versnelling van de isolatie van hun woningvoorraad.

2.2 Meer zonnepanelen:

- we verdubbelen het aantal woningen met zonnepanelen van 3.000 naar 6.000.
- we sluiten aan bij het provinciaal project om zonnepanelen langs de A9 aan te leggen (zonnestroken).
- we overleggen met schoolbesturen, sportverenigingen, bedrijven en gemeentelijk vastgoed om daken maximaal vol te leggen met panelen.
- we overleggen met beheerders van grote parkeerterreinen om zonnedaken aan te leggen.

2.3 Meer bomen en groen:

- we verhogen de jaarlijkse netto aanplant van bomen van 185 naar 500 per jaar.
- we onderzoeken waar bestrate ruimte kan worden omgezet naar groen of naar open bestrating en waar bestrating kan worden voorzien van bomen.

2.4 Overige kansen:

- we staan toe dat agrarische ondernemers op hun eigen erf één windmolen tot 15 meter hoogte kunnen plaatsen.
- waar mogelijk stimuleren wij modulair, CO2-neutraal en fijnstof-arm bouwen.
- we zetten in op een warmtenet-project in Noord-End.
- we ontwikkelen een plan voor circulaire economie.

7.6 Speel- en straatmeubilair

Inwoners kiezen hun eigen manier van sporten, bewegen en samenkomen. Buiten speel- en beweegtoestellen kunnen hier aan bijdragen. Naast bewegen is de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten belangrijk. Het plaatsen van bankjes voor rust en ontmoeting kan hieraan bijdragen.

Uitwerking programma

Wij zijn een leefbare gemeente. Hiervoor hebben we de volgende programmaonderdelen geformuleerd en uitgewerkt:

- 3A. Wonen en leefomgeving**, gericht op vooral het aansluiten op actuele en toekomstige woonwensen en demografische ontwikkelingen.
- 3B. Duurzaamheid en milieu**, gericht op het klimaatneutraal maken van de gemeente, door geen broeikasgassen meer uit te stoten en de economie circulair in te richten.
- 3C. Beheer en onderhoud openbare ruimte**, gericht op maatwerk in beheer op wijk- en kernniveau, afgestemd met en op gebruikers.

3A. Wonen en leefomgeving

Omgevingswet

Ontwikkeling

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: Wkb) treden op 1 januari 2024 in werking. De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb hebben structurele financiële effecten. Zo voorzien we een daling in legesopbrengsten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke omgevingsvergunning, waarbij een groot deel van de huidige technische bouwtoetsen en het bouwtechnische toezicht richting private partijen verschuift. Ook krijgen gemeenten met de Omgevingswet meer decentrale beleidsruimte. In de aankomende jaren kunnen, voornamelijk in het omgevingsplan, keuzes gemaakt worden waarmee de nu vergunningsplichtige activiteiten, straks meldingsplichtig of vergunningsvrij kunnen worden. Daar staat tegenover dat het is toegestaan om leges te heffen over milieuvergunningen. Met de komst van de Omgevingswet worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken, welke worden uitgevoerd door de omgevingsdienst. Daarnaast worden ingevolge deze wet de verplichte door de omgevingsdienst uit te voeren basistaken uitgebreid. Met name voor veehouderijen en sloopmeldingen asbest. In de begroting houden we rekening met de volledige financiering van deze door de omgevingsdienst uitgevoerde taken. De structurele impact van de Omgevingswet en de Wkb zullen we monitoren en eventuele financiële effecten verwerken in de P&C documenten.

Wat willen we bereiken

Met het programma Omgevingswet wordt de gemeente voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. De gemeenteraad heeft in 2019 het Ambitiedocument Omgevingswet vastgesteld, waarmee de

richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt.

Wat gaan we daarvoor doen

In het Ambitiedocument Omgevingswet is gekozen voor een implementatieproces waarbij we eerst de basis op orde gebracht hebben. In de periode na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er meer ruimte voor doorontwikkeling. Dit betekent dat we in 2024:

- een start maken om de opgaven uit de omgevingsvisie in uitvoering te brengen. Onderzoek vindt plaats naar de geschikte instrumenten die hierbij voor handen zijn;
- verder gaan met het opstellen van het nieuwe omgevingsplan;

In de begroting 2023 staat reeds dat wij constateerden dat voor een goede invoering van de Omgevingswet een capaciteitstekort is. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om dit tekort op te vangen. Hiervoor is een compensatie door het Rijk toegezegd, maar deze zal mogelijk niet alle kosten (voor met name externe inhuur) dekken.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Het college geeft uitvoering aan de beleidsopgaven uit de Omgevingsvisie. Ook is het opstellen van het omgevingsplan conform de bepalingen van de Omgevingswet gestart.

Wonen

Ontwikkeling

In het collegeprogramma staat woningbouw bovenaan de lijst. De woningnood in de gemeente Castricum is immers hoog. Verschillende inwoners zijn op zoek naar geschikte woonruimte. Dan hebben we het onder andere over starters, jonge gezinnen, senioren, nieuwkomers, inwoners die een tijdelijke oplossing zoeken en mensen met een zorgvraag. Het aanbod van geschikte

woningen is onvoldoende om aan de vraag te voldoen. Met de woningbouwplannen in procedure en de in deze collegeperiode nog te starten nieuwe projecten geven wij ook daadwerkelijk uitvoering aan de prioriteit bouwen en wonen.

Wat willen we bereiken

Meer en beter passende woningen voor onze inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen

- Bij nieuwe projecten hanteren we:
 - 40% sociale woningbouw, waarvan 30% sociale huur en 10% sociale koop;
 - 40% in de categorie middenhuur en middenkoop en
 - 20% vrije sector^[1].We monitoren de genoemde percentages over het totaal aantal nieuwe woningen primair via plancapaciteit;
- We gaan de samenwerking met Kennemer Wonen intensiveren, onder meer door:
 - Door periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg om vroegtijdig kansen te benutten om meer huurwoningen te bouwen;
 - In overleg met Kennemer Wonen te bekijken of zij bereid zijn om deel te nemen in kleinere bouwprojecten en projecten voor tijdelijk wonen;
 - Bij projecten waar sprake is van private grondeigendom, continueren wij de gedragslijn om in de anterieure overeenkomst met ontwikkelaars een inspanningsverplichting op te nemen voor het realisatie en/of exploitatie van de sociale huurwoningen;
- We bouwen naar behoefte. Juist ook aan woningen in de categorie middenhuur is behoefte. Meer woningen komen beschikbaar als gekozen wordt voor het bouwen van kleine woningen met een netto gebruiksoppervlak van 30 - 40 m2. Ook passende toewijzing van woningen aan starters en het stimuleren van senioren om door te stromen naar een kleinere

woning kan helpen. Hofjes zouden hiervoor een geschikte woonvorm kunnen zijn.

- We continueren de inzet van instrumenten als zelfbewoningsplicht, anti-speculatie beding en Doelgroepenverordening.
- Geven we uitvoering aan de bestuursopdracht flexwonen. O.a. door te kijken hoe wij gemeentelijke middelen beschikbaar kunnen maken voor flexwoningen en hoe deze middelen te dekken. Sinds de Begroting 2020 is er een investeringskrediet (€ 1,8 mln) opgenomen in onze begroting voor tijdelijke huisvesting (zie 1e firap 2019/Kadernota 2020). Tegelijkertijd is toen ook begrotingsmatig rekening gehouden met huurinkomsten. Hierdoor staat een en ander min of meer budgettair neutraal in de exploitatie opgenomen. Het vraagstuk van flexwonen is nadien anders ingevuld. Wij komen met een voorstel.
- Indien de Huisvestingswet ongewijzigd wordt aangenomen zal de Doelgroepenverordening worden aangepast .
- Twee keer per jaar actualiseren wij Plancapaciteit.nl (en de woningbouw categorieën) en stellen we samen met Regio Alkmaar de Regionale Woningprogrammering naar realisatiecapaciteit op.

^[1] Deze nieuwe percentages gelden voor nieuwe woningbouwprojecten, dus projecten die nog niet in plancapaciteit.nl zijn opgenomen en waar nog niet over onderhandeld wordt.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

- Er is twee keer een regionale woningprogrammering naar realisatiecapaciteit opgesteld.
- De woningbouwplannen en -projecten worden uitgevoerd volgens de verwachtingen in deze begroting.

Woningbouwplannen en -projecten

a) Realisatiefase 2023 - 2024

- C.F. Smeetslaan: 51 appartement; opgeleverd in 2023
- Limmen-Zandzoom: 31 bouwkvavels; 37 koopwoningen (Kastanjelint en Visweg/Pagenlaan); opgeleverd in 2023
- Raadhuisplein Castricum: 24 appartement; opgeleverd eind 2023
- De Skulper, 't Slet, Akersloot: 14 woningen; opgeleverd eind 2023
- Duin & Bosch, Bakkum: 48 sociale huurwoningen (oplevering 2023), 11 koopwoningen (oplevering 2024), 48 service woningen (oplevering 2024), 17 koop woningen (oplevering 2023)
- Geesterweg/ Jachthaven Laamens Akersloot: 90 appartementen, waarvan sociale 12 huur en 15 sociale koop, bestemmingsplan onherroepelijk, omgevingsvergunning verleend, start bouw begin 2024
- Zanderij-deel 3, Castricum: 104 woningen en appartementen, waarvan 26 sociale huur, bestemmingsplan onherroepelijk, start bouw 2024
- Schouw 1 Akersloot: 10 appartementen, waarvan 4 sociale koop, omgevingsvergunning onherroepelijk, start bouw 2024
- Startingerweg, fase 2, Akersloot: 73 woningen, waaronder 18 sociale huurwoningen en 7 sociale koopwoningen, bestemmingsplan onherroepelijk, start bouw begin 2024.
- Limmen-Zandzoom (Seringenlint / Moerbeilint / Tegro): 99 woningen , bestemmingsplan/uitwerkingsplan onherroepelijk
- Limmen-Zandzoom (Notenlint (vastgesteld) / Acacialint (onherroepelijk): 107 woningen waarvan 47 sociaal

b) Procedurefase 2024 (oplevering vanaf 2025)

- Dorpsstraat 70a Castricum: 15 appartementen, programma koop / huur nog te bepalen
- Brakersweg 19-21 Castricum: 13 woningen, waarvan 4 sociale huur. Vaststellen bestemmingsplan begin 2024
- Puikman 1: circa 86 appartementen, waarvan 30% sociale huur, ruimtelijk kader is vastgesteld, starten procedure en opstellen AOK
- Rooiap/Dusseldorperweg Limmen: 42 woningen, waarvan 13 sociaal, bestemmingsplan in procedure
- De Santmark Castricum: ca 37 sociale huur/zorgwoningen, ruimtelijk kader vastgesteld, start procedure

c) Planontwikkelingsfase 2024 – 2026

- Dusseldorperweg 58-60 Limmen: 8 appartementen
- Koekoeksbloem Castricum: huurwoningen sociaal en middelduur. Programma nader te bepalen
- Dampegheest Limmen: realisatie hospice, 8 seniorenwoningen en 1 vrije kavel
- Kooiplein Castricum: sluiten IOK, opstellen integraal plan door ontwikkelaars. Programma nader te bepalen.
- Geesterduin 2.0: visie is vastgesteld

d) Initiatieffase 2025 – 2027

- Volkstuinen Oude Haarlemmerweg Castricum: 15 woningen, programma nog te bepalen, haalbaarheid onzeker vanwege stikstof
- Stetweg Bakkum: programma supermarkt + woningen : haalbaarheidsonderzoek
- Maranathakerk Castricum: herontwikkeling locatie met woningbouw (en) gezondheidscentrum:

haalbaarheidsonderzoek ontwikkelperspectief, programma nader te bepalen

- Zuid III Akersloot (haalbaarheidsonderzoek)
- Herontwikkeling De Crimpen/Molenpad Akersloot: 7 woningen
- Herontwikkeling KPN gebouw, Ruitersweg 28 Castricum: ongeveer 15 appartementen
- Limmen - Zandzoom, fase 5: circa 205 woningen
- Limmen - Zandzoom, fase 6: circa 150 woningen (haalbaarheidsonderzoek)
- Herontwikkeling De Witte Brug: voorbereiding kaderstelling woningbouwprogramma
- Flexwonen 2.0: locatieonderzoek huisvesting statushouders
- Gebiedsvisie Bakkum: Ontwikkeling gebied: herontwikkeling bedrijventerrein, inclusief gemeentewerf. bestuursopdracht wordt in 2024 gemaakt

Locaties uitvoering motie lokale woondeal, uitwerking via gebiedsvisies (max twee visies per jaar).

Landelijk gebied

Ontwikkeling: Gebiedsproces landelijk gebied

De provincie is een Provinciaal Programma Landelijk Gebied aan het opzetten. Centraal hierbinnen staan de natuur-, water- en klimaatdoelen vanuit de Rijksoverheid. In de vorm van een gebiedsgerichte aanpak wordt de komende jaren onderzocht hoe de doelen gehaald kunnen worden. De provincie werkt in de gebiedsprocessen samen met andere overheden, zoals gemeenten en waterschappen, en maakt gebruik van de kennis en ervaringen van natuurbeheerders, landbouworganisaties, ondernemers in het gebied, zoals agrariërs en inwoners.

Wat willen we bereiken

Een helder en transparant gebiedsproces waar alle betrokkenen bereikt en gehoord worden.

Wat gaan we daarvoor doen

We blijven in contact met de provincie over de participatie en het proces.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

We hebben bij de provincie voor het voetlicht gebracht dat het van belang is dat er een gebiedsproces met draagvlak ontstaat).

Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord

Wat willen we bereiken

In opdracht van het Rijk heeft de provincie een ruimtelijk voorstel voorbereid. Het voorstel is de opmaat naar een ruimtelijk arrangement waarin Rijk en provincie wederkerige afspraken maken over de ruimtelijk inpassing van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur. Het opstellen van het ruimtelijk voorstel en het ruimtelijk arrangement is een cyclisch proces. Voor regio Noord-Holland Noord is geconstateerd dat een bovenregionale visie als basis voor het ruimtelijk voorstel op dit moment ontbreekt. Daarom heeft het eerste ruimtelijk voorstel in 2023 voor de regio Noord-Holland Noord vooral een agenderend karakter. Ook is geconstateerd dat grote bovenregionale opgaven die in Noord-Holland Noord spelen vragen om een integrale benadering en om een bijdrage van het Rijk. Hieruit volgt de behoefte om voor Noord-Holland Noord een ontwikkelperspectief op te stellen. Het ontwikkelperspectief zal de basis vormen voor het volgend ruimtelijk voorstel.

Wat gaan we daarvoor doen

De bedoeling is een ontwikkelperspectief op te stellen voor regio Noord-Holland Noord. Daarin bepalen Rijk, provincie, gemeenten

en regiopartners gezamenlijk de ambities, ontwikkelrichtingen en ruimtelijke vraagstukken. Als gemeente willen we actief meedoen in dit proces. Voor de start van het proces stellen we een bestuursopdracht vast.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

In het najaar 2023 start het proces om gezamenlijk met het Rijk, de provincie, de gemeenten en overige partners te komen tot een ontwikkelperspectief. In 2024 wordt het concept Ontwikkelperspectief NHN opgesteld.

Herziening Nota Grondbeleid en Nota Grondprijnsbeleid

Wat willen we bereiken

We willen graag actiever kunnen sturen op de woningvoorraad en andere beleidsdoelen. Het verwerven van grondposities is daar een sturingsinstrument in. Om dit als gemeente te kunnen doen is een beleidswijziging nodig.

Wat gaan we daarvoor doen

We actualiseren de Nota Grondbeleid en de Nota Grondprijnsbeleid. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject waarvoor de werkzaamheden worden uitbesteed aan een extern bureau.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Uw raad heeft keuzes gemaakt over:

- Het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.
- Het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente, grondeigenaren, veelal projectontwikkelaars.
- Het transparant maken en beheersen van de risico's van ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.

- Het transparant maken van uitgiftebeleid en een leidraad Didam. En een geactualiseerd grondbeleid heeft vastgesteld.

Met een geactualiseerd Nota Grondprijnsbeleid heeft uw raad de uitgangspunten vastgesteld voor de grondprijnsbepaling bij de uitgifte van grond door de gemeente. Het vaststellen van het grondprijnsbeleid dient de volgende belangen:

- uniformiteit en objectiviteit: gelijksoortige zaken worden gelijk behandeld binnen de BUCH,
- transparantie: zowel naar marktpartijen, inwoners als het bestuur wordt inzicht geboden in de grondprijzen of methodieken die de gemeente hanteert;
- draagvlak: openheid, uniformiteit en objectiviteit verhogen de aanvaardbaarheid van de gehanteerde prijzen;
- verdienend vermogen: de Nota Grondprijnsbeleid ondersteunt de financiële doelstellingen van de gemeente.

Beleidsindicatoren

Overzicht verplichte indicatoren	B score	U score	C score	H score	NL score	jaar	eenheid
Gemiddelde WOZ-waarde	414	311	340	359	271	2020	x €1.000
Gemiddelde WOZ-waarde	439	333	370	385	290	2021	x €1.000
Gemiddelde WOZ-waarde	477	363	405	420	317	2022	x €1.000
Gemiddelde WOZ-waarde	549	448	479	507	369	2023	x €1.000
Nieuw gebouwde woningen	6,1	2,4	4,1	2,1	9,3	2022	per 1.000 woningen
Demografische druk	101,5	70,5	86,3	90,7	70,3	2023	%
Demografische druk							
De som van het aantal personen 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.							

Wat mag het programmaonderdeel kosten

(bedragen x € 1.000)	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	2.123	2.092	2.212	1.718
Lasten	4.294	4.245	4.289	3.944
Saldo van baten en lasten	-2.171	-2.153	-2.077	-2.226
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-2.171	-2.153	-2.077	-2.226

Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Baten				
Opbrengst GB	1.941	-496	1.846	13
Verrekening GB	-1.182	265	-2.158	-514
Inbreng Koekoeksbloem (ook lasten)				95
Leges Omgevingsvergunn.	1.270	200	400	0
Lasten				
Versterking keten bouwen en wonen (2023-2026, zie Begroting 2023)	400			-400
Opstellen ontwikkelpers-pectief regio NHN (inc. 2024)	pm			
Opstellen omgevingsplan (zie Kadernota 2024)	145	115	145	170
Uitgaven GB (excl. bijdr. BUCH)	591	-232	-312	-501
Bijdrage BUCH	2.643	52	132	241
Inbreng Koekoeksbloem (ook baten)				95
Kap.last invest. speelplaatsen	0	15	29	43
Kapitaallasten (vrijval)	56	-2	-2	-2

Lagere/hogere dekking GB/Toerekening grondbedrijf

De kosten/opbrengsten in verband met het grondbedrijf worden toegevoegd/onttrokken aan de zogenaamde "voorraden" op de balans. Voor deze exploitatiebegroting is het grondbedrijf 'budgetteir neutraal'. Per jaar fluctueren de kosten en opbrengsten echter sterk. Ook eigen formatie wordt ingezet voor het grondbedrijf. De kosten van deze formatie wordt gedekt door het grondbedrijf.

3B. Duurzaamheid en milieu

Milieutaken

Wat willen we bereiken

We zijn voorbereid op de invoering van de Omgevingswet en decentralisatie van milieutaken naar de gemeente vanaf 2024. Ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners wordt actief ingezet op beperking van vliegtuighinder.

Het realiseren en behouden van een schone, veilige en duurzame leefomgeving en zorgen hierbij dat we adequaat kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. We zijn voorbereid op de invoering van de Omgevingswet en decentralisatie van milieutaken naar de gemeente.

Ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners wordt actief ingezet op beperking van vliegtuighinder.

Wat gaan we daarvoor doen

Met de komst van de Omgevingswet vinden veranderingen plaats in de taken van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Hierbij trekken we in de voorbereiding op de Omgevingswet gezamenlijk op om een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de veranderende positie, rol en activiteiten van de Omgevingsdienst. Als basis voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst vindt afstemming plaats over inhoud en impact van deze taken op beleids- en financieel niveau. De volledige uitwerking van de Omgevingswet is nog geheel niet uitgekristalliseerd.

Zoals onder 3A (Omgevingswet) benoemd worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken welke worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst. Dit betreft het gebied van handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering. Het

Rijk stelt geen geld beschikbaar voor gemeenten. Wel zal men monitoren hoe de uitvoeringspraktijk vordert en op basis hiervan zal worden besloten of er alsnog een vorm van financiering moet worden toegepast. Daarnaast worden ingevolge de Wet de verplichte door de Omgevingsdienst uit te voeren basistaken uitgebreid. Onder andere voor veehouderijen en sloopmeldingen asbest.

De afgelopen jaren is op diverse thema's extra inzet nodig geweest om gemeentelijke taakuitvoering, ontwikkelingen en projecten doorgang te geven of versnellen. Als voorbeeld kunnen de stikstofproblematiek, PFAS, Zeer Zorgwekkende Stoffen en Lood in drinkwaterleidingen dienen. We zorgen er voor dat waar nodig advisering beschikbaar is. De hiervoor benodigde achtergrond en strategische advisering gaat verder dan de dienstverlening van de Omgevingsdienst.

In de regio Alkmaar-IJmond wordt met de Bestuurlijke Agenda Schiphol planmatig inbreng over vliegghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol. In het bijzonder worden hier de ontwikkelingen rondom het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol, het besluit Luchtruimherziening en de Initiatiefwet nachtvluchten genoemd.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Vanaf 2024 wordt onder de Omgevingswet in samenwerking met de Omgevingsdienst uitvoering gegeven aan de milieutaken. Hierbij zal duidelijk worden hoe de verschuiving van taken uitwerkt in de dienstverlening en de financiële positie. De inzet voor beperking van vliegtuighinder moet leiden tot een vermindering van het aantal meldingen en een zichtbare verbetering in de periodieke door de GGD uitgevoerde gezondheidsmonitoring.

Programma Klimaat

Ontwikkeling

Het Programma Klimaat zal zich in 2024 door-ontwikkelen. Nadat in 2023 de financiële kaders vanuit het Rijk duidelijk werden en het meeste beleid op de vijf pijlers van het programma door de raden werd vastgesteld, kan er in 2024 aan de uitvoering gebouwd worden. Met meer mensen en meer middelen, met meer mogelijkheden dus. Handen uit steeds meer mouwen om de enorme klus van de duurzaamheidstransitie te helpen vormgeven. Meer samen ook, met bewoners en ondernemers in onze gemeenten.

De gemeente zal haar rol pakken als regisseur van de duurzaamheidstransitie, maar zeker ook als facilitator. Ten dienste van initiatieven uit de samenleving, van mensen die hun eigen huis of bedrijf willen verduurzamen, al dan niet met elkaar. Als voorlichter en adviseur en met een beetje financiële hulp. Ook als aanjager of zelfs uitvoerder van projecten voor opwek van duurzame energie, voor circulaire economie en klimaatadaptatie. Voor duurzame mobiliteit en natuurlijk voor het (verder) verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Hieronder per pijler de belangrijkste initiatieven die we nu voorzien voor 2024. Daarbij wel meteen een disclaimer: de duurzaamheidstransitie is in volle gang, wat betekent dat het 'speelveld' er elke maand anders uit ziet door nieuwe regelgeving, nieuwe subsidies en nieuwe initiatieven. Dynamisch en uitdagend!

Wat willen we bereiken

1. Energietransitie

De energietransitie gaat over opwek van duurzame elektriciteit met zonnepanelen en de warmtetransitie, het isoleren van woningen en (voorbereiden op) installatie van alternatieven voor aardgas.

Opwek van elektriciteit:

- Groei in het aantal geplaatste zonnepanelen op grote daken voortzetten;
- Installatie van de hoeveelheid zonnepanelen boven parkeerplaatsen versnellen.

Warmtetransitie:

- Voorlichting, informatie en advies voor bewoners en ondernemers, met Duurzaam Bouwloket, energiecoaches en Centrum voor verduurzaming;
- Buurtaanpak gericht op isoleren woningen met de slechtste energie-labels en bewoners met minste koopkracht vanuit het Nationaal Isolatie Programma;
- Opsporen, aanhaken, ondersteunen van buurtinitiatieven in de warmtetransitie. Gebruikmaken van draagvlak en energie in de samenleving;
- Energie-armoede aanpak voor bewoners met laag inkomen en hoge energierekening.

2. Circulaire economie

Het uitvoeringsprogramma 2023-2024 van Circulaire economie wordt volgens planning uitgevoerd. Focus op vier hoofdthema's: Landbouw, Consumptiegoederen, Bouw & Infrastructuur en Bedrijven.

- Ruimte creëren voor natuur-inclusieve landbouw;
- Circulair maakonderwijsprogramma opschalen;
- Netwerk van reparatiepartijen ondersteunen in de markt;
- Consumenten voorlichten en betrekken;
- Circulair bouwen, onderhouden en slopen binnen de gemeente de norm maken;
- Koplopernetwerken van bedrijven in de bouw, toerisme, textiel en op bedrijventerreinen stimuleren.

3. Klimaatadaptatie

We geven uitvoering aan het recent vastgestelde beleidsplan met uitvoeringsprogramma. Dat betekent op drie niveaus (huis&pand, straat, wijk&gebied en regio):

- mensen voorlichten, betrekken en informeren over klimaatadaptieve kansen en maatregelen;
- Ontsteking en vergroening van eigen tuin, aansluiten bij bestaande initiatieven en werkzaamheden;
- Aansluiten bij projecten voor herinrichting en ontwikkeling met als doel meer vergroening en minder wateroverlast.

4. Duurzame mobiliteit

In 2023 hebben de provincie en het college de Regionale Agenda Mobiliteit vastgesteld. Ook is in 2023 een pluspakket voor duurzame mobiliteit vastgesteld. Hoofdonderwerpen daaruit:

- Verbetering fietsinfrastructuur;
- Plaatsing laadpalen voor elektrische auto's;
- Stimuleren deelmobiliteit.

5. Duurzame bedrijfsvoering

- Het goede voorbeeld blijven geven door het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed, de gemeente heeft inzicht en communiceert over haar eigen CO₂ uitstoot en er heerst draagvlak en kennis binnen de organisatie op het gebied van circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie door de hele organisatie.
- De gemeente heeft de verplichting om een CO₂ reductie van de uitstoot van de gemeentelijke vastgoedportefeuille te realiseren van 55% in 2030 , 95% in 2050 en 100% aardgasvrije panden in 2050. De strategie om deze doelen te bereiken is vastgelegd in de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed die in 2023 is vastgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- We blijven het Centrum voor Verduurzaming bedrijventerreinen regio Alkmaar ondersteunen en stimuleren;
 - We gaan Solar Carports versneld realiseren.
- Beide acties dragen bij aan vergroting van het aantal zonnepanelen, conform doelstelling 2.2. uit het coalitieakkoord.

Warmtetransitie

Voor de warmtetransitie faciliteren en stimuleren we inwoners en ondernemers tot het nemen van energiebesparende maatregelen, conform doelstelling 2.1 uit het coalitieakkoord.

- De inzet van energiecoaches via energie coöperatie CALorie wordt gestimuleerd en opgeschaald tot 50 coaches in 2024. Met informatieavonden, inloopspreekuren en de inzet van een mobiele showroom met maatregelen bereiken we nog meer huishoudens met advies en subsidies;
- Energie coöperatie CALorie wordt ondersteund bij het actief betrekken van jongeren uit de gemeente Castricum bij de energietransitie.
- Stichting CALorie Businessclub Castricum wordt ondersteund bij het verduurzamen van bedrijventerreinen in Castricum, waaronder Castricummerwerf.
- Er komt een online platform om communicatie tussen de gemeente, energiecoaches en inwoners te faciliteren;

2. Circulaire economie

Als uitwerking van het vastgestelde beleid (conform paragraaf 2.4 in het coalitieakkoord) start een veelheid aan initiatieven:

- In 2024 starten we met het in kaart brengen van de behoeften van lokale boeren die natuurinclusieve maatregelen willen treffen;

- We schalen ons circulair maakonderwijsprogramma op naar meer scholen en starten naast de modules wol & textiel en fietsen maken ook met de lessen voor repareren van elektrische apparaten;
- We richten ons op inwonersparticipatie, zodat inwoners bewust worden van hun koopgedrag en gestimuleerd worden om te hergebruiken, repareren en opgeknapte spullen uit de regio te kopen;
- We gaan circulair bouwen, onderhouden en slopen verder inbedden in de werkorganisatie zodat het de norm gaat worden, door circulair opdrachtgeverschap, trainingen en presentaties;
- De circulaire economie wordt verder geborgd door de uitvoering van beleid en contracten. Bij gronduitgifte door de gemeente worden circulaire criteria meegegeven als voorwaarden voor toekomstige plannen of projecten. En met Kennemer Wonen worden circulaire prestatie afspraken gemaakt;
- We ontwikkelen en bouwen het koploper netwerk van ondernemers in de bouw, toerisme-, textielbranche en op bedrijventerreinen uit die circulaire economie toepassen of willen toepassen in hun bedrijfsvoering;
- We werken aan het versterken van een circulaire regio 'circulair NHN' met buurgemeenten, bedrijven en andere sympathisanten.

3. Klimaatadaptatie

- We gaan (conform paragraaf 2.3 van het coalitieakkoord) stimuleren dat inwoners en ondernemers hun particuliere ruimte klimaatadaptief en natuurinclusief maken. Hiervoor gaat de gemeente meerdere activiteiten uitvoeren, deels in samenwerking met de regio Alkmaar:
 1. Een gemeentelijke subsidieregeling klimaatadaptieve maatregelen t/m 2026 voor inwoners, bedrijven en andere instituten, zoals scholen;
 2. Voorlichting en promotie met activiteiten zoals het NK Tegelwippen en incidentele tegelophaalservice, geveltuinenactie en het opbouwen van een (regionaal) loket

dat gratis maatwerkadvies kan geven aan inwoners en bedrijven over een klimaatadaptieve inrichting van huis en tuin;

3. Aansluiten bij bestaande initiatieven, zoals inwoners en dorpsraden met goede ideeën, groene schoolpleinen, vergeten plantseizoen, Groen Kapitaal.
- Op het niveau van straat, wijk en gebied en ook in de regio zorgen we ervoor dat klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit onderdeel worden van (bouw)projecten.
4. Duurzame mobiliteit
 - In goede afstemming met de omwonenden worden laadpalen geplaatst om inwoners te faciliteren de overstap te maken naar elektrisch rijden (coalitieakkoord paragraaf 2.4);
 - De mogelijkheid voor het overkappen van grotere parkeerterreinen met zonnepanelen wordt onderzocht;
 - Initiatieven voor elektrische deelauto's in woonwijken gaan we faciliteren;
 - Bewoners worden gestimuleerd om vaker de fiets te nemen;
 - De visie op (duurzame) mobiliteit wordt onderdeel van het integrale verkeersplan Castricum/Bakkum en Limmen;
 - De ontwerp Omgevingsvisie Castricum bevat al de basis voor deze visie op duurzame mobiliteit. Ketenmobiliteit, stimulering OV, lagere parkeernormen bij deelmobiliteit en duurzame bereikbaarheid kust betreffen de meest geschikte extra maatregelen. Deze opties komen samen met de realisering van een mobiliteitshub op het NS-station.
5. Duurzame bedrijfsvoering
 - Het verrijken van de kennis van alle ambtenaren over circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie door het faciliteren van trainingen, activiteiten en inspiratiesessies.
 - De gemeente geeft uitvoering aan de Routekaart voor de verduurzaming van het eigen vastgoed, door versneld bij een

aantal panden verduurzamingsmaatregelen te treffen en een nieuw uitvoeringsplan op te stellen voor de verduurzaming van panden in 2025. In 2024 worden maatregelen getroffen zoveel mogelijk in samenhang met geplande renovaties en groot onderhoud (coalitieakkoord paragraaf 2.4).

- De gemeente blijft nauwlettend toezien op haar CO2-uitstoot door voortdurende monitoring, waardoor proactieve maatregelen kunnen worden genomen ter vermindering van de uitstoot.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- Het aantal zonnepanelen op grote daken van bedrijven is wederom gegroeid;
- Tenminste één parkeerplaats is uitgewerkt tot projectlocatie voor een Solar Carport in de gemeente Castricum.

Warmtetransitie

- Woningeigenaren kunnen gemeentelijke subsidie voor energiebesparing bestaande woningen aanvragen;
- Ondernemers kunnen via de gemeente een kosteloze Energiescan aanvragen;
- Door monitoring meten we de voortgang van de energietransitie. Dit maken we inzichtelijk in een real time dashboard, waarop de mate waarin de transitie “leeft” in de maatschappij zichtbaar gemaakt kan worden;
- Het aantal huishoudens in de buurt dat isolatiemaatregelen toe gaat passen is toegenomen;
- Het aantal bewonersinitiatieven dat zich aanmeldt en de stappen die zij door de ondersteuning versneld zetten richting een aardgasvrije buurt;

- De onderzoeken naar de verschillende warmteopties in de gemeente voor kleinschalige warmtenetten zijn uitgevoerd, zodat we scherper hebben wat er voor alternatieven zijn voor aardgas naast de individuele oplossingen.
- Er is een ‘soortenmanagementplan’ opgesteld.

2. Circulaire economie

- Participatietraject met ondernemers en stakeholders. We zijn gesprekken met stakeholders gestart en nemen lessons learned uit Bergen mee;
- Het circulair maakonderwijsprogramma is opgeschaald naar meer scholen en krijgt een vastere organisatievorm. Er zijn twee pilots voor businesscases voor hergebruik en reparatie opgestart. Het netwerk en inwoners hebben een digitale ontmoetingsplek en reguliere bijeenkomsten;
- We monitoren de mate van circulariteit in eigen projecten en die van bedrijven waar we aan uitbesteden;
- We hebben bijeenkomsten voor bedrijven georganiseerd in de bouw, toerisme- en textielbranche;
- Het evaluatieverslag 2023 is opgeleverd, het uitvoeringsprogramma 2025 is afgestemd met het college en het educatie/trainingsprogramma voor de BUCH werkorganisatie is opgeleverd.

3. Klimaatadaptatie

- We monitoren en evalueren de verschillende acties die zowel op huis/pand, op straat, buurt, wijk als op regionaal niveau ingezet zijn.

4. Duurzame mobiliteit

- Het aantal laadpalen is volgens planning uitgebreid;
- Het Fietsbeleidsplan is uitgevoerd voor de jaarschijf 2024;
- Duurzame mobiliteit is tot integraal onderdeel van het Mobiliteitsplan en de nota Parkeernormen gemaakt;

- Duurzame mobiliteit is onderdeel van het Integrale Verkeersplan Castricum/Bakkum en Limmen-west Zandzoom;
- De bereikbaarheid van de kust is verbeterd door inzet van de kustbus;
- Groei van elektrische deelauto's van CALorie wordt gefaciliteerd met gereserveerde parkeerplaatsen, incl. laadpaal;
- Een mobiliteitshub is onderdeel van (de plannen) voor het stationsgebied in combinatie met een goede fietsbereikbaarheid.

5. Duurzame bedrijfsvoering

- Het succes van kennisopbouw zal zichtbaar worden doordat een integrale benadering steeds vaker wordt toegepast in projecten. Hierbij wordt aandacht besteed aan energieneutraliteit, circulariteit, klimaatadaptatie/natuurinclusiviteit.
- In 2024 is een deel van het eigen vastgoed verduurzaamd, waardoor het energieverbruik van deze panden is gedaald en de CO2 uitstoot is verminderd. Door middel van een jaarlijkse evaluatie wordt de CO2 besparing in beeld gebracht.
- Een rapport over de CO2 uitstoot van de gemeente die door een externe partij is geverifieerd.

Wat mag het programmaonderdeel kosten

(bedragen x€ 1.000)	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	9.765	9.917	10.134	10.279
Lasten	8.724	8.973	9.205	9.453
Saldo van baten en lasten	1.040	944	929	825
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	1.040	944	929	825

Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Baten				
Opbrengst rioolheffing	3.822	96	190	282
Opbrengst afvalstoffenheff.	4.530	114	224	334
Opbr. Overige afval (incl. onttrekking voorziening)	738	-63	-50	
SPUK Klimaatgelden	671	6	6	6
Lasten				
Riolering ov. Kosten (excl. kap.last. en bijdrage BUCH)	1.576	65	113	115
Reiniging ov. Kosten (excl. kap.last. en bijdrage BUCH)	1.978	87	203	332
Budget energietransitie	313	-22	-22	-22
Budget klimaatadaptatie	43	10	10	10
SPUK Klimaatgelden	251	18	18	18
Bijdr. Omgevingsdienst	826	28	55	73
Bijdrage BUCH	2.530	92	181	280
Reiniging (kap.lasten nieuwe investeringen)	0	27	31	71
Riolering (kap.lasten nieuwe investeringen)	0	97	96	95
Kapitaallasten (vrijval)	1.075	-154	-206	-243

Beleidsindicatoren

Overzicht verplichte indicatoren	B score	U score	C score	H score	NL score	jaar	eenheid
Omvang huishoudelijk restafval	201	110	106	77	169	2021	kg per inwoner
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	18,2	17,1	19	20,5	33,2	2021	%

3C. Beheer en onderhoud

Versterken groene karakter

Wat willen we bereiken

Onze gemeente is rijk aan groen en natuur. Het groene karakter binnen en tussen de dorpen is onderdeel van de identiteit van onze gemeente en draagt bij aan een gezonde en prettige leefomgeving. Het behoud van groen is daarom van groot belang. Tegelijkertijd staan we voor de uitdaging om meer woningen te realiseren voor onze inwoners. Hierbij streven we naar een goede balans tussen bebouwing en landschap, waarbij we ons inzetten voor het openhouden van het buitengebied.

Om het groene karakter van onze gemeente te versterken, werken we aan verschillende initiatieven en projecten. Zo wordt er uitvoering gegeven aan het initiatiefvoorstel over biodiversiteit in parken en bermen, dat door de raad is vastgesteld. Daarnaast wordt het bomenbeheer geïntensiveerd en streven we ernaar om het aantal bomen per jaar met 500 stuks te laten toenemen, zoals afgesproken in het college-akkoord.

Naast het behoud en de uitbreiding van het groen, besteden we ook aandacht aan de verbinding van groen en aan klimaatadaptieve maatregelen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het bevorderen van de infiltratie van regenwater in de bodem en het creëren van koeltegebieden in hete zomers. Op deze manier dragen we bij aan een klimaatbestendige en leefbare gemeente.

Om dit alles te realiseren, zetten we in op een duurzaam beheer en onderhoud van de groene ruimte. Hierbij werken we nauw samen met partners zoals groenaannemers, natuurorganisaties en inwonersinitiatieven. Door middel van goede communicatie en participatie betrekken we onze inwoners bij het beheer en

onderhoud van het groen en stimuleren we een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor onze leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen

In 2024 willen wij als gemeente concrete stappen hebben gezet om het groene karakter van onze gemeente te versterken. Dit doen we onder andere door het versterken van de groen- en bomenstructuur. Ook werken we aan meer biodiversiteit, waarbij we in het bijzonder aandacht besteden aan het bieden van meer leefruimte voor bijen en vlinders. Dit realiseren we door het behoud van bestaande 'natuurpareltjes' en de ontwikkeling van nieuwe.

Een perceel langs de N203 is een locatie die we willen benutten/beplanten om bij te dragen aan de doelstelling van 500 bomen zoals overeengekomen in het coalitieakkoord. We werken in de planvorming samen met inwoners en gebruikers. Op deze manier zorgen we ervoor dat de ontwikkeling van het groene karakter van onze gemeente aansluit op de wensen en behoeften van de bewoners.

Daarnaast richten we ons op de ontwikkeling van koeltegebieden en het verbeteren van infiltratie door wegversmalling, doorlatende bestrating en aanleg van wadi's. Ook willen we het aantal boomveiligheidscontroles (BVC) van vijf naar drie jaar verlagen. Door meer en betere infiltratie willen we een duurzamer bomenbestand realiseren en hittestress verminderen.

Kortom, in 2024 willen we als gemeente concrete stappen hebben gezet om het groene karakter van onze gemeente te versterken en ervoor zorgen dat we een duurzame en gezonde leefomgeving creëren waarbij de natuur een belangrijke rol speelt. We werken daarbij samen met inwoners en gebruikers en zetten ons in om de biodiversiteit te vergroten en het aantal bomen te laten toenemen.

Herstel stormschade

Op 5 juli heeft storm Poly een aanzienlijk pad van verwoesting achtergelaten binnen het beheergebied van werkorganisatie BUCH. Er zijn veel bomen omgewaaid of beschadigd, vooral in Castricum en Heiloo. Ondanks de inspanningen zijn de gevolgen van de storm nog niet volledig verholpen. Naar schatting zullen de opruimwerkzaamheden tot het einde van dit jaar voortduren. De kosten die gepaard gaan met deze opruimwerkzaamheden worden gedetailleerd weergegeven in de 2e financiële rapportage (finrap).

Castricum staat voor een aanzienlijke hersteluitdaging. Daarom wordt er voor onze gemeente een specifiek herstelplan ontwikkeld. In dit plan bieden we een helder overzicht van hoe we de aanvullende taken gaan aanpakken. Hierbij nemen we zowel de inzet van menselijke en materiële capaciteit van de werkorganisatie als de capaciteit van externe partijen in beschouwing. We evalueren ook waar nieuwe aanplant mogelijk is en hoe deze extra inspanningen zich financieel en qua tijdsfad verhouden tot de reeds vastgelegde doelen uit het Groenbeleidsplan.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

We kunnen de voortgang van de genoemde maatregelen monitoren en evalueren om te zien of we ons doel bereiken. Enkele meetbare indicatoren zijn:

- Toename in het aantal bomen met 500 stuks per jaar.
- Verhoging van het percentage van het groene gebied binnen de dorpen, zoals vastgesteld in de gemeentelijke beleidsplannen.
- Toename van de biodiversiteit in parken en bermen, gemeten aan de hand van het aantal verschillende soorten planten en dieren.
- Vermindering van de hittestress in de gemeente, gemeten aan de hand van temperatuurmetingen en belevingsonderzoek onder inwoners.

- Verbetering van de infiltratie en waterberging in de openbare ruimte, gemeten aan de hand van metingen van waterdoorlatendheid en hoeveelheid waterberging.

Door de voortgang regelmatig te monitoren en te evalueren, kunnen we indien nodig tijdig bijsturen om ons doel te bereiken en de leefbaarheid en duurzaamheid van onze gemeente te vergroten.

Wat mag het programmaonderdeel kosten

(bedragen x € 1.000)	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	872	883	904	914
Lasten	9.973	10.369	10.541	10.753
Saldo van baten en lasten	-9.101	-9.486	-9.637	-9.839
Onttrekking aan reserve	8	8	8	8
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-9.092	-9.477	-9.629	-9.831

Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Baten				
Grafrechten	250	10	30	40
Lasten				
Herziening nota grondbeleid/ grondprijnsbeleid (inc. 2024, zie Kadernota 2024)	25	-25	-25	-25
Fietspad Akersloot-Limmen (zie Begroting 2023)		100	100	100
Update beleid kabels en leidingen (inc. 2024, zie Kadernota 2024)	30	-30	-30	-30
Opstellen 4-jaarlijks MJOP Civ.kunstwerken (2025, zie Kadernota 2022)	0	10		
Monitoring groenbeleidsplan (2025)	0	7		
Planten extra bomen (zie Begroting 2023)	150	75	150	150
Budget energie (zie Begroting 2023)	563	-92	-184	-184
Zonnepanelen begraafplaats Onderlangs en buitendienst wijk Oost	15	-15	-15	-15
Bijdrage BUCH	4.777	168	361	565
Kap.last wegenbeheer	0	19	26	38
Kap.last Akersloot west wegen	0	20	20	20
Kap.last uitv. Fietsbeleidsplan	0	7	11	11
Kap.last Fietsstraat Limmen	0	12	12	12
Kap.last openb.verlichting	0	25	39	52
Kap.last weg bij riolering De Noord A'sloot	0	3	3	3
Kap.last weg bij riolering Limmen	0	36	35	35
Kap.last rehabilitatie Limmen en De Woude	0	23	23	23
Kap.last voorbereiding herinricht. Kerkplein	0	10	10	10
Kap.last Westeweg Limmen	0	1	4	4
Kap.last beschoeiingen	0	6	6	6
Kap.last Rijksweg Limmen (extra)	0	64	63	63
Kapitaallasten (vrijval)	854	-24	-50	-75

Verbonden partijen behorende bij Programma 3 Een leefbare gemeente

PO Verbonden partij	
3a	C.V. Ontwikkelingsbedrijf De Limmer strandwal
3a	Zandzoom B.V.
3b	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)
3b	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)
3b	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Programma 4

Een financieel gezonde gemeente

Programma 4. Een financieel gezonde gemeente

Ambitie uit het Coalitieakkoord 2022-2026:

9. Financiën, BUCH, samenwerking: De gemeente blijft een financieel gezonde gemeente, voldoet aan de regels van toezichthouders.

Wat gaan we hiervoor doen:

9.1 Lokale lasten: Het totaal aan lokale lasten voor inwoners wordt niet verhoogd, m.u.v. de inflatiecorrectie..

9.2 Geldstroom: Ten behoeve van goed rentmeesterschap worden uitgaven aan derden steeds kritisch bekeken.

9.3 Eneco-gelden: Besteding van de Eneco-gelden zoveel mogelijk waardevast en waar mogelijk renderend.

9.4 Werkorganisatie BUCH: De BUCH-Werkorganisatie wordt niet langer politiek-bestuurlijk maar zakelijk aangestuurd.

Uitwerking programma

Met dit programma willen we bereiken: een financieel gezonde gemeente. In dit programmaonderdeel worden de nieuwe ontwikkelingen benoemd waar het programma mee te maken heeft en worden de 3 W-vragen beantwoord. Het BBV schrijft echter voor dat de bijbehorende baten en lasten in verschillende categorieën worden gepresenteerd, zijnde:

- algemene dekkingsmiddelen;
- overhead;
- algemene baten en lasten
- onvoorzien;
- vennootschapsbelasting.

Ook de vraag welke kosten onder het begrip overhead geschaard worden, doet het BBV bindende uitspraken. Deze voorschriften hebben tot doel de vergelijkbaarheid tussen de gemeentelijke begrotingen te verhogen. In de Begroting 2023 van Castricum ziet u deze verplichte onderverdeling daarom terug in programma 4.

4A. Financiële positie

Wat willen we bereiken

- Dat de gemeente een financieel gezonde gemeente blijft, die voldoet aan de regels van toezichthouders.

Wat gaan we daarvoor doen

- Lokale lasten voor inwoners niet verhogen, met uitzondering van de inflatiecorrectie
- Uitgaven aan derden steeds kritisch bekijken..
- De Eneco-gelden zoveel mogelijk waardevast en waar mogelijk renderend inzetten.
- De BUCH Werkorganisatie zakelijk aansturen.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

- Gemeentelijke woonlasten (ontwikkeling en t.o.v. regio/land).
- Oordeel 'preventief toezicht' van onze toezichthouder de provincie.
- Duidelijke dienstverleningsovereenkomsten met de BUCH Werkorganisatie.

Wat mag het programmaonderdeel kosten

In Programma 4 is een aantal verplichte onderdelen van de begroting opgenomen. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (de BBV) moet de gemeentebegroting inzicht geven in de algemene dekkingsmiddelen, de overhead, het bedrag onvoorzien en Vennootschapbelasting (Vpb).

Daarnaast is nog een aantal andere niet nader toe te delen budgetten opgenomen in dit programma.

In programma-onderdeel 4a Financiële positie zijn achtereenvolgens de Overige budgetten van een financiële gezonde gemeente en algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Ook is in dit programma-onderdeel aandacht voor de Vpb en het bedrag Onvoorzien.

In programma-onderdeel 4b Bedrijfsvoering zijn de budgetten met betrekking tot de overhead opgenomen.

Overige budgetten van een financiële gezonde gemeente

(bedragen x € 1.000)				
	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	0	0	0	0
Lasten	680	1.169	1.894	2.834
Saldo van baten en lasten	-680	-1.169	-1.894	-2.834
Onttrekking aan reserve	489	243	850	100
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-191	-927	-1.044	-2.734
Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Lasten				
Stelpost (m.n. i.v.m. index)	55	760	1.485	2.424
Stelpost uitvoering coalitieakk. (zie Begroting 2023)	100	300	300	300
Stelpost knelpunten maatschap. organisaties	250	-250	-250	-250
Taakstelling subsidies	0	-321	-321	-321

De reservemutaties hebben o.a. betrekking op de afschaffing van de precariobelasting op kabels en leidingen per 1 januari 2022. Om deze derving van opbrengsten (ong. € 1,1 mln) geleidelijk in de begroting op te vangen, werd in de jaren 2018 tot en met 2021 een

bestemmingsreserve opgebouwd. Deze reserve wordt vervolgens in de jaren 2022 tot en met 2025 aangewend.

Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)				
	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	66.869	69.243	66.539	67.832
Lasten	539	643	741	795
Saldo van baten en lasten	66.330	68.600	65.797	67.037
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	66.330	68.600	65.797	67.037

Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Baten				
Rentebaten eigen vermogen	188	-2	-7	-9
Overige rentebaten	17		23	23
Ozb	7.823	195	388	577
Alg. uitkering	56.760	2.032	-1.135	-28
Extra Toeristenbelasting (zie Begroting 2023)	1.507	150	300	300
Dividend BNG/Stedin (100k lager dan oorspronkelijk begroot i.v.m. Stedin)	242		100	100
Lasten				
Rentekosten	1.703	205	228	223
Toegekende rente	-1.774	-115	-58	-10
Bijdrage Cocensus	397	14	27	35
Bijdrage BUCH	78	1	4	7

Heffing Vennootschapsbelasting (Vpb)

Per 1 januari 2016 kunnen ook overheidslichamen belastingplichtig worden voor de vennootschapsbelasting. Voor de gemeente Castricum is dit van toepassing voor de grondexploitaties. Na analyse van de eventuele belastingplicht voor de grondexploitaties blijkt hiervan sprake. Uitberekening blijkt voor de komende jaren een belastingplicht. De last zal worden gedekt door een onttrekking uit de algemene reserve grondbedrijf. De winstuitkeringen kunnen te zijner tijd worden gestort in deze algemene reserve grondbedrijf.

Overigens: de huidige berekening is gebaseerd op een geactualiseerde prognose. Prognoses veranderen. Bij de jaarrekening wordt – aan de hand van een op dat moment geactualiseerde prognose – definitief bepaald wat de (voorlopige) aangifte 2024 gaat zijn.

De gemeente begroot op het taakveld Vennootschapsbelasting alleen kosten in verband met ambtelijke inzet.

Bedrag Onvoorzien

In de begroting is een structureel bedrag van € 10.000 opgenomen.

Beleidsindicatoren

Overzicht verplichte indicatoren	B score	U score	C score	H score	NL score	jaar	eenheid
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	1030	911	799	831	860	2023	€
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	1122	1037	890	955	942	2023	€

**Verbonden partijen behorende bij Programma 4 Een financieel
gezonde gemeente**

PO Verbonden partij	
4a	Werkorganisatie BUCH (BUCH)
4a	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
4a	Stedin Holding N.V.
4a	Cocensus

4B. Bedrijfsvoering

Zie ook programmaonderdeel Inwoners en bestuur.

De budgetten Bedrijfsvoering vallen samen met het verplichte onderdeel in de begroting van de Overhead-kosten. In het geval van de gemeente Castricum gaat het om de huisvestingskosten van het gemeentehuis, de salariskosten van de gemeentesecretaris alsmede het aandeel overhead in de bijdrage aan de BUCH Werkorganisatie.

Wat mag het programmaonderdeel Overhead kosten

(bedragen x€ 1.000)	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Baten	0	0	0	0
Lasten	13.951	14.285	14.681	15.148
Saldo van baten en lasten	-13.951	-14.285	-14.681	-15.148
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-13.951	-14.285	-14.681	-15.148
Toelichting mutaties	budget 2024	2025 tov '24	2026 tov '24	2027 tov '24
Lasten				
Salaris (gem.secretaris)	156	6	13	19
Budget energie (zie Begroting 2023)	234	-40	-81	-81
Bijdrage Regionaal Archief	193	7	13	20
Bijdrage BUCH	11.917	360	785	1.228
Kap.last div. gebouwbeh.syst.	0			15
Kapitaallasten (vrijval)	634	-1	-3	-7

Beleidsindicatoren

Overzicht verplichte indicatoren	B score	U score	C score	H score	NL score	jaar	eenheid
Formatie / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.
Bezetting / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.
Apparaatskosten / Kosten per inwoner	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		euro
Externe inhuur / Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		%
Overhead in % van totale lasten	n.b.	n.b.	14,3	n.b.	n.b.	B 2024	%

Omdat het ambtelijk apparaat van de gemeente Castricum – op de griffie en de gemeentesecretaris na - is ondergebracht in de BUCH Werkorganisatie zijn de eerste vier indicatoren niet van toepassing.

Deel 3

Paragrafen

Deel 3 Paragrafen

Paragraaf A Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

Wij hebben de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's wordt de gemeente in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.

Daarnaast zijn in deze paragraaf de vijf verplichte BBV (Besluit Verantwoording Begroting) financiële kengetallen opgenomen. Doelstelling is dat de kengetallen en de beoordeling gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht geven aan de raad over de financiële positie van de gemeente.

Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de domeinen bijna honderd risico's in beeld gebracht met een mogelijk financieel gevolg, waarbij wij voor deze programmabegroting geselecteerd hebben op het jaar 2024 en verder. In het volgende overzicht worden de 10 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit.

Overigens: de bedrijfsvoering risico's zijn met ingang van 2017 overgegaan naar de BUCH Werkorganisatie. In de begroting 2024 van de werkorganisatie zijn in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing deze risico's opgenomen.

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
LZ Planvorming - Uitstel/Afstel aanleg A9 waardoor woningbouw voorlopig komt stil te liggen.	Financieel - Gronduitgifte stagneert, rentetoeename boekwaarde.	90%	max.€ 1.750.000	15.74%
Claim van strandondernemer.	Financieel - Financieel - Schadevergoeding	50%	max.€ 2.400.000	12.03%
Hogere kosten Picassolaan	Financieel - Hogere kosten voor Inburgering en politiek risico vanwege de relatie met gemeente Alkmaar die de Picassolaan in beheer heeft.	70%	max.€ 800.000	5.61%
Tegenvallende Algemene Uitkering	Financieel -	50%	max.€ 800.000	3.99%
LZ Planvorming - Stagnatie planproces.	Financieel - Overschrijding geraamde plankosten.	30%	max.€ 1.000.000	3.80%
Jeugd/Wmo: Beperkte realisatie van de aanvullende begrote besparing beheersmaatregelen in de begroting 2023 en 2024. Bovenop reeds (ingeschatte) gerealiseerde besparing 2022	Financieel - Hogere lasten dan begroot.	70%	max.€ 400.000	3.50%
Jeugd/Wmo: Toename zorgvraag en zorgzwaarte	Financieel - Hogere lasten	50%	max.€ 560.000	2.80%
SPUK Sport houdt op te bestaan en het is niet meer mogelijk 1-op-1 de btw terug te vragen.	Financieel - Hogere investeringskosten en als gevolg daarvan hogere exploitatielasten	50%	max.€ 500.000	2.50%
Garantstelling HVC wordt geëffectueerd	Financieel - Financieel - Wij moeten de rente- en aflossingsverplichtingen van gegarandeerde geldleningen overnemen.	2%	max.€ 11.660.000	2.27%
Jeugd: Dure cliënt	Financieel - Hogere lasten; 50% 100K tot 300K	50%	max.€ 300.000	2.00%

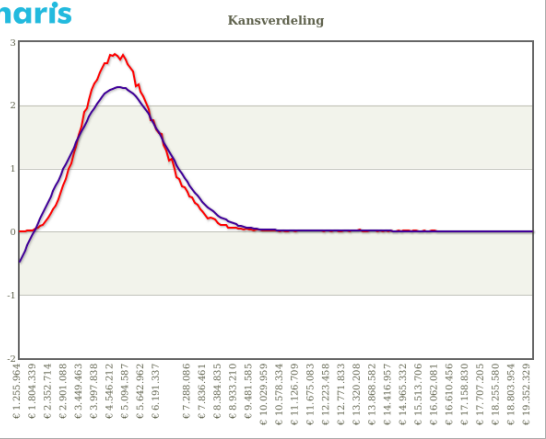
Totaal grote risico's: € 21.520.000
Overige risico's: € 18.423.135
Totaal alle risico's: € 39.943.135

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie (ook wel Monte Carlo simulatie genoemd) uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (zie hiervoor) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Figuur 1 toont de resultaten van de risicosimulatie. De horizontale as bevat schattingen van de totale schadelast van alle risico's, de verticale as geeft weer hoe groot de kans is dat de op de horizontale as vermelde bedragen voorkomen (het gaat hier om percentages).

De rode lijn in de grafiek geeft de daadwerkelijke uitkomsten aan van de Monte Carlo simulatie. De blauwe lijn is de trendlijn die de extreme pieken uit de rode lijn haalt.

FIGUUR 1

Uit tabel 2 is af te lezen dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van (afgerond) € 6.742.000 (benodigde weerstandscapaciteit).

TABEL 2

Zekerheidsperc.	Bedrag in €
5%	€ 2.946.997
10%	€ 3.307.517
15%	€ 3.573.889
20%	€ 3.795.196
25%	€ 3.986.905
30%	€ 4.167.598
35%	€ 4.331.768
40%	€ 4.501.080
45%	€ 4.665.402
50%	€ 4.834.812
55%	€ 5.004.001
60%	€ 5.176.849
65%	€ 5.362.055
70%	€ 5.566.385
75%	€ 5.788.888
80%	€ 6.039.623
85%	€ 6.338.526
90%	€ 6.741.921
95%	€ 7.380.632

Tevens dient rekening te worden gehouden met de bedrijfsvoering risico's. De zijn opgenomen in de Begroting 2024 van de BUCH Werkorganisatie. Voor Castricum is daarin een benodigde weerstandscapaciteit weergegeven van € 256.000. Daarnaast nemen we deel in nog een aantal andere gemeenschappelijke regelingen. Op basis van deze begrotingen moeten we rekening houden met circa € 118.000. De totale benodigde weerstandscapaciteit komt daarmee op € 7.116.000.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Castricum bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen. Voor het weerstandsvermogen zijn de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's van belang. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en de mogelijkheden waarover wij als gemeente beschikken om niet begrote en voorziene kosten te dekken. Onder risico's worden verstaan, die risico's die niet anderszins zijn ondervangen en die ook niet (in die mate) te verwachten waren.

Ten aanzien van de weerstandscapaciteit heeft de gemeente Castricum tot haar beschikking:

1. vrije aanwendbare reserves (m.a.w. de algemene reserve)
2. stille reserves
3. onbenutte belastingcapaciteit

In de Begroting 2024 bestaat de weerstandscapaciteit uit (betreft prognose stand per 1 januari 2024)

Ad 1 : stand van de algemene reserve (incl. Grondbedrijf) ad € 32,721 mln (w.v. € 23,322 mln i.v.m. opbrengst Eneco).

Ad 2 : stille reserves *) uit hoofde van woningbezit (prijsspeil per 1-1-2022) ad € 1,173 mln.

Ad 3 : onbenutte belastingcapaciteit **) vooralsnog te stellen op € 2,5 mln.

De totale weerstandscapaciteit bedraagt hiermee € 36.394.000.

*) Stille reserves

In de gemeente Castricum is er sprake van diverse woningen die niet bedrijfsgebonden zijn en niet behoren tot het grondbedrijf. De getaxeerde WOZ-waarde bedraagt naar het prijspeil van 1 januari 2022 € 1.173.000 (marktwaaarde bij vrije oplevering). Herwaardering vindt op dit moment plaats t.b.v. waarde op peildatum 1-1-2023.

**) Onbenutte belastingcapaciteit

De omvang van de onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte tussen enerzijds de feitelijke opbrengst uit het totaal van de onroerende zaakbelasting, de rioolheffing en de afvalstoffenheffingen en anderzijds de opbrengst die de gemeente zou moeten realiseren indien zij een beroep zou doen op een aanvullende bijdrage op grond van artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet (de zogenaamde art. 12-norm).

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 36.394.000}{€ 7.372.000} = 5,11$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel: Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van uw organisatie valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekende weerstandsvermogen.

Kengetallen

Doelstelling van deze kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.
2. Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
3. Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen.
4. Grondexploitatie
In dit kengetal wordt de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten.
5. Belastingcapaciteit
Deze indicator geeft aan hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De provincie als financieel toezichthouder heeft zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten en is hiermee geen norm. De provincie onderscheidt drie categorieën: A: minst risicovol, B: gemiddeld risico en C: meest risicovol.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen met signaleringswaarden getoond:

Signaleringswaarde	A	B	C
netto schuldquote	< 100%	100-130%	> 130%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 100%	100-130%	> 130%
solvabiliteitsrisico	> 50%	20-50%	< 20%
structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

Hieronder worden de uitkomsten van de verschillende kengetallen gepresenteerd en is de bijbehorende signaleringswaarde weergegeven:

KENGETALLEN:	Rek. 2022	A. Begr. 2023	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
netto schuldquote	20% A	40% A	50% A	53% A	53% A	43% A
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	17% A	38% A	48% A	51% A	51% A	41% A
solvabiliteitsrisico	42% B	36% B	33% B	31% B	30% B	32% B
structurele exploitatieruimte	0% B	0% B	1% A	1% A	-4% C	-8% C
grondexploitatie	6% A	8% A	6% A	5% A	5% A	0% A
belastingcapaciteit	100% B	98% B	98% B	98% B	98% B	98% B

Onderstaand worden de kengetallen nader toegelicht:
De netto schuldquote blijft op een niveau van 40-60%. Op dit moment wordt voldaan aan de norm van de VNG (uitgave Houdbare gemeentefinanciën; < 100% is voldoende en > 130% is onvoldoende).

De solvabiliteitsratio was matig ooit, maar m.n. door de opbrengst van de aandelen Eneco is deze gestegen en voldoet aan de VNG norm (uitgave Houdbare gemeentefinanciën; <20% is onvoldoende en >30% is voldoende).

De (meerjaren-)Begroting 2024 (-2027) is tot en met 2025 structureel in evenwicht. Daarna niet meer.

Voor de berekening van het kengetal grondexploitatie worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Hoe lager de ratio hoe minder de relevantie van negatieve waarde ontwikkeling bouwgrond in exploitatie voor de begroting en daarmee een lager risico voor de gemeente. Er is geen VNG norm.

Belastingcapaciteit is het kengetal van onze gemeentelijke woonlasten (van een meerpersoonshuishouden) ten opzichte van het landelijk gemiddelde (t-1). In de woonlasten worden meegenomen de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de onroerende zaakbelasting. De woonlasten in Castricum liggen onder de gemiddelde woonlasten van Nederland van het voorgaande jaar.

Paragraaf B Lokale heffingen

1. Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk bron van inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid van de gemeentelijke heffingen voor 2024, tevens wordt hierin een raming afgegeven van de verwachte opbrengsten. Deze is berekend op basis van de in de kadernota 2024 opgenomen uitgangspunten. De definitieve vaststelling van de tarieven gebeurt niet bij de begroting maar separaat bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

- 1 Inleiding
- 1.1 Tarievenbeleid
- 1.2 Besluit Begroting en Verantwoording
- 2 Hoofdpijnen per belastingsoort
- 2.1 Afvalstoffenheffing
- 2.2 Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten (BRR)
- 2.3 Forensenbelasting
- 2.4 Leges
- 2.5 Lijkbezorgingsrechten
- 2.6 Marktgelden
- 2.7 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)
- 2.8 Precariobelasting
- 2.9 Reclamebelasting
- 2.10 Rioolheffing
- 2.11 Toeristenbelasting
- 3 Kwijtscheldingsbeleid
- 4 Lokale lastendruk
- 5 Opbrengstenoverzicht

Er wordt onderscheid gemaakt in belastingen waarbij de besteding van de opbrengsten vrij is en heffingen en retributies waarvan de opbrengst gebonden is aan het doel waarvoor deze worden geheven.

Belastingen

Onroerende zaakbelastingen, precariobelasting, reclamebelasting, forensenbelasting en toeristenbelasting.

Heffingen en retributies

Afvalstoffenheffing, rioolheffing, marktgelden, lijkbezorgingsrechten en leges.

1.1 Tarievenbeleid

In de begroting wordt een raming afgegeven van de verwachte opbrengsten aan belastingen en heffingen, berekend op basis van de kadernota 2024. In de Kadernota van 2024 is een inflatiecorrectie aangegeven van 3,1% exclusief areaaluitbreiding. Omdat de inflatie in 2023 hoger was dan waarmee bij de begroting 2023 mee rekening werd gehouden (3,0% versus 2,4%) wordt het verschil alsnog verdisconteerd in de tarieven 2024. Dit leidt tot een indexpercentage van $3,1\% + 0,6\% = 3,7\%$ voor 2024.

Voor de volgende jaren wordt een indexpercentage van 2,5% (2025), 2,4% (2026) en 2,3% (2027) gehanteerd op basis van de consumentenprijsindex, die ieder voorjaar door het Centraal Planbureau (CPB) wordt gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan (CEP). De opbrengsten staan centraal in de berekening van de tarieven.

Voor de bepaling van de ozb-tarieven hanteren wij de geactualiseerde inflatieverwachting van het CPB (augustus 2023).

Afvalstoffen- en rioolheffing

Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn/worden ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt. Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen binnen is gekomen dan wordt het teveel ontvangen bedrag gestort in de egalisatievoorziening afval c.q. riool. Als er meer is uitgegeven dan begroot dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de egalisatievoorziening onttrokken. De egalisatievoorziening mag niet negatief komen te staan.

Leges

De beoogde datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is 1 januari 2024. Hiermee wijzigt de aard en de omvang van de leges. Daarbij kunnen gemeenten wel of niet kostendekkende tarieven hanteren en eventueel voor andere vergunningen meer of minder leges in rekening brengen (kruissubsidiëring). De effecten daarvan op de begroting 2024 zijn op dit moment niet in te schatten

Tarieven

De tarieven voor de belastingsoorten waarvan op dit moment onvoldoende duidelijkheid is worden in deze paragraaf niet genoemd. Dit betreffen de procentuele tarieven op basis van de WOZ-waarde omvang. Alle belastingtarieven worden opgenomen in de betreffende belastingverordeningen, deze worden in november 2023 ter vaststelling voorgelegd.

Berekende tarieven over heffingen en leges kunnen leiden tot onwerkbaar tarieven van centen achter de komma. Op dit punt is er al een staande praktijk van afronding naar beneden op 5 cent, 10 cent of hele euro's afhankelijk van de belastingsoort. Om te voorkomen dat lagere tarieven door de afronding nooit tot een verhoging komen vindt indexering plaats op de niet afgeronde tarieven 2023. Voor afvalstoffenheffing en rioolheffing, geldt dat het tarief wordt afgerond op een bedrag dat deelbaar is door 12.

1.2 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De kostprijs van gemeentelijke producten en diensten bestaat uit twee componenten: De aan het betreffende taakveld toegerekende directe lasten verhoogd met indirecte lasten, de overhead. De overhead wordt berekend conform de financiële verordening.

2 Hoofdlijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

Tot de kosten behoren, naast de directe kosten voor het inzamelen en verwerken van de afvalstoffen ook een aandeel in de kosten van straatreiniging en BTW.

Straatreiniging wordt in hoofdzaak uitgevoerd in het kader van wegbeheer. Daarbij wordt de openbare ruimte aantrekkelijk gehouden en wordt de riolering technisch functioneel gehouden. Het hierbij opruimen en inzamelen van zwerfafval heeft een directe relatie met de kosten voor afvalinzameling omdat dit feitelijk onjuist aangeboden huishoudelijk afval betreft. Daarom wordt een deel van de totale kosten voor straatreiniging toegekend aan het inzamelen van zwerfafval en doorberekend in de afvalstoffenheffing.

Vanaf 2021 wordt de opbrengst van de afvalstoffenheffing gebaseerd op een vaste en een variabele component. De hoogte van de vaste heffing is afhankelijk van de omvang van het huishouden en de hoogte van de variabele heffing is afhankelijk van het aantal malen dat er restafval wordt aangeboden. Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen.

De afvalstoffenheffing kent, buiten de tarieven voor het ophalen van grofvuil aan huis drie vaste tarieven, te weten een tarief voor:

- eenpersoonshuishouden;
- tweepersoonshuishouden;
- drie- of meerpersoonshuishouden.

Naast de vaste tarieven is er sprake van een variabele component in de afvalstoffenheffing in de vorm van een tarief per containerlediging of inworp per afvalzak in een verzamelcontainer.

Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen.

Kerncijfers

In de berekening van de opbrengst in relatie tot de kostendekkendheid wordt uitgegaan van 5.195 1-persoons-, 5.702 2-persoons- en 5.080 meerpersoonshuishoudens. In deze aantallen wordt de komende jaren lichte groei verwacht.

Kostendekkendheid	
Afvalstoffenheffing, (bedragen x € 1.000)	2024
Kosten taakveld	3.775
Inkomsten taakveld	-630
Netto kosten	3.145
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Overhead incl. (omslag)rente	1.143
BTW	350
A. Totale kosten	4.638
Opbrengsten heffingen	4.530
Onttrekking voorziening Afval	108
Kwijtschelding	0
B Totale netto-opbrengsten	4.638
Dekkingspercentage B/A	100%

Opbrengsten

Rekening houdend met de inflatie en overige kostenstijgingen worden de opbrengsten voor 2023 tot en met 2026 als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Afvalstoffenheffing	4.530	4.644	4.754	4.864

Tarieven

Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen. Er wordt 85% als vaste heffing gehanteerd en 15% wordt bepaald door de variabele heffing.

Via een aangenomen amendement heeft de raad besloten om de tarieven afvalstoffenheffing 2023 en 2022 gelijk te houden aan de tarieven 2021 (de nullijn). Voor 2024 wordt voorgesteld de tarieven met 3,7% te laten stijgen. Met deze stijging en een onttrekking van € 108.000 uit de voorziening Afval worden de extra kosten als gevolg van het verhogen van de inzamelfrequentie GFT (raadsbesluit 20 juli 2023) opgevangen.

De tarieven 2024 op basis van de nieuwe systematiek worden als volgt vastgesteld:

Vaste heffing (85%)			Variabele heffing (15%)		
2021, 2022 en 2023			2021, 2022 en 2023	2024	
1-persoonshuishouden	€ 204,12	€ 211,68	Volume	Tarief per lediging	
2-persoonshuishouden	€ 227,52	€ 235,92	240 liter	€ 6,25	€ 6,48
>2-persoonshuishouden	€ 269,40	€ 279,36	140 liter	€ 3,64	€ 3,77
			60 liter*	€ 1,10	€ 1,14
			30 liter*	€ 0,55	€ 0,57

* De laagbouw heeft PMD minicontainers aan huis. Omdat de hoogbouw dit niet heeft wordt bij het tarief per lediging 30 en 60 liter rekening gehouden met een korting per inworp.

2.2 Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten (BRR)

De uitgangspunten en tarieven van de belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten zijn gelijk aan die van de onroerende zaakbelastingen. Daarom geldt voor uitgangspunten ten aanzien van de belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten hetzelfde als is vermeld onder 2.7 bij de onroerende zaakbelasting.

2.3 Forensenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De forensenbelasting wordt geheven van personen die niet in gemeente wonen, maar wel gedurende meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning in de gemeente beschikbaar houden.

De heffingsgrondslag voor de forensenbelasting is een vast bedrag per woning. De hoogte van de (WOZ)waarde is daarbij niet van belang. De hoogte van de forensenbelasting werkt hierdoor niet voor alle typen woningen evenredig uit, de belasting voor een kleine recreatiewoning is hiermee gelijk aan die voor een luxe vrijstaande woning. Met ingang van 2024 wordt in Castricum een wijziging doorgevoerd in de berekening van de forensenbelasting waardoor de belasting toeneemt evenredig aan de hoogte van de WOZ waarde van de (tweede) woning. Dit principe wordt reeds toegepast bij de berekening van de OZB waarbij de hoogte van de belasting afhankelijk is van de WOZ waarde van de woning.

De wijziging houdt het volgende in:

- Voor woningen met een WOZ waarde tot € 63.000 blijft het huidige vaste tarief van toepassing. Hiermee wijzigt er niets aan de berekeningswijze van de forensenbelasting voor woningen tot € 63.000. Dit betreffen veelal kleinere recreatiewoningen.
- Voor woningen met een WOZ waarde van € 63.000 en hoger vindt tarifiering van de forensenbelasting plaats op basis van een percentage van de WOZ waarde.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

Met de invoering van tarifiering op basis van de WOZ waarde bestaat het areaal niet langer uit het aantal uit het aantal (tweede) woningen. Voor woningen die voldoen aan de criteria van de forensenbelasting staat vanaf 2024 de hoogte van de WOZ waarde centraal. De opbrengst forensenbelasting bestaat uit 0,4% van de totale WOZ waarde omvang van deze woningen.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van berekening op basis van 0,4% van de WOZ waarde in 2024 en een stijging van 2,5% voor de opvolgende jaren worden de begrote opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

De forensenbelasting wordt geheven van personen die niet in gemeente wonen, maar wel gedurende meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning in de gemeente beschikbaar houden.

De heffingsgrondslag voor de forensenbelasting is een vast bedrag per woning. De hoogte van de (WOZ)waarde is daarbij niet van belang. De hoogte van de forensenbelasting werkt hierdoor niet voor alle typen woningen evenredig uit, de belasting voor een kleine recreatiewoning is hiermee gelijk aan die voor een luxe vrijstaande woning. Met ingang van 2024 wordt in Castricum een wijziging doorgevoerd in de berekening van de forensenbelasting waardoor de belasting toeneemt evenredig aan de hoogte van de WOZ waarde van de (tweede) woning. Dit principe wordt reeds toegepast bij de berekening van de OZB waarbij de hoogte van de belasting afhankelijk is van de WOZ waarde van de woning.

De wijziging houdt het volgende in:

- Voor woningen met een WOZ waarde tot € 63.000 blijft het huidige vaste tarief van toepassing. Hiermee wijzigt er niets aan de berekeningswijze van de forensenbelasting voor woningen tot € 63.000. Dit betreffen veelal kleinere recreatiewoningen.

- Voor woningen met een WOZ waarde van € 63.000 en hoger vindt tarifiering van de forensenbelasting plaats op basis van een percentage van de WOZ waarde.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

Met de invoering van tarifiering op basis van de WOZ waarde bestaat het areaal niet langer uit het aantal uit het aantal (tweede) woningen. Voor woningen die voldoen aan de criteria van de forensenbelasting staat vanaf 2024 de hoogte van de WOZ waarde centraal. De opbrengst forensenbelasting bestaat uit 0,4% van de totale WOZ waarde omvang van deze woningen.

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van berekening op basis van 0,4% van de WOZ waarde in 2024 worden de begrote opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Forensenbelasting	116	116	116	116

2.4 Leges

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Leges kunnen worden geheven voor 'van gemeentewege verleende diensten'. De diverse diensten waarvoor leges zijn verschuldigd zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de legesverordening.

Kostendekkendheid en transparantie

De opbrengsten betreffen de verwachte inkomsten in 2024, zoals die in het financieel systeem zijn opgenomen. De kosten bestaan uit verschillende componenten:

- de directe kosten die aan het product zijn te relateren (bijvoorbeeld afdracht aan Rijk voor een geleverd paspoort);
- de directe apparaatskosten (de salarislaster van het personeel dat direct aan het product werkt);

- de toegerekende overhead.

Door aldus de berekende kosten af te zetten tegen de begrote opbrengsten, kan de kostendekkendheid worden bepaald. De conclusie is dat hoewel de gemeente streeft naar 100% kostendekkende leges, dit in de praktijk niet aan de orde is.

Leges kunnen worden geheven voor van gemeentewege verleende diensten. Landelijk zijn de leges verdeeld in 3 titels en iedere titel is onderverdeeld in verschillende hoofdstukken. Daarbij geldt dat per gemeente de leges "overall" op het niveau van de gehele verordening maximaal kostendekkend mogen zijn. Dit betekent dat een onderdekking op de ene titel gecompenseerd mag worden met een overdekking op een andere titel.

Alle titels tezamen mogen uiteindelijk maximaal 100% kostendekkend zijn. De volgende tabel geeft de kostendekkendheid van de leges weer in Castricum:

2.5 Lijkbezorgingrechten

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De rechten worden geheven voor onder meer het begraven van personen en voor het onderhoud van de begraafplaatsen. De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingrechten. Het uitgangspunt voor de tarieven van de lijkbezorgingrechten is gebaseerd op volledige kostendekking op alle tarieven die betrekking hebben op:

- De uitgifte van graven (inclusief grafonderhoud);
- Het begraven;
- De algemene kosten voor het in stand houden (groenbeheer) van de gemeentelijke begraafplaatsen.

Kerncijfers en areaal

De kerncijfers voor de lijkbezorgingrechten bestaan hoofdzakelijk uit het aantal meerjarige rechten op graven, het aantal begravingen

en bijzettingen per jaar en het aantal onderhoudsrechten op graven en dergelijke.

Opbrengsten

Ten opzichte van 2023 wordt het tarief 2024 met 3,7% verhoogd. Hiermee rekening houdend worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Lijkbezorgingsrechten	250	260	280	290

De beheerskosten van de begraafplaatsen zijn hoger dan de inkomsten. Dit is in overeenstemming met het beleidsplan begraafplaatsen.

Kostendekkendheid	
Lijkbezorgingsrechten, (bedragen x € 1.000)	
	2024
Kosten, incl. (omslag)rente	342
Inkomsten, excl. Heffingen	0
Netto kosten	342
<u>Toe te rekenen kosten</u>	
Overhead	257
Overige toe te rekenen kosten	0
A. Totale kosten	598
Opbrengsten heffingen	250
Onttrekking uit voorziening	0
B. Totale opbrengsten	250
Dekkingspercentage B/A	42%

2.6 Marktgelden

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Voor het innemen van een standplaats op markten wordt marktgeld geheven. De berekening van de hoogte van het marktgeld wordt gedaan naar strekkende meters van de kraam.

Kerncijfers en areaal

Het heffingsareaal wordt bepaald door het aantal strekkende meters kramen dat op de markt wordt geplaatst.

Opbrengsten

Ten opzichte van 2023 wordt het tarief 2024 met 3,7% verhoogd. Hiermee rekening houdend worden de begrote opbrengsten bij een gelijkblijvend areaal als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Marktgeld	19	19	19	19

Kostendekkendheid	
Marktgelden, (bedragen x € 1.000)	
	2024
Kosten, incl. (omslag)rente	50
Inkomsten, excl. Heffingen	-3
Netto kosten	47
<u>Toe te rekenen kosten</u>	
Overhead	27
Overige toe te rekenen kosten	0
BTW	
A. Totale kosten	74
Opbrengsten heffingen	19
B. Totale opbrengsten	19
Dekkingspercentage B/A	25%

2.7 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Onder de naam onroerende zaakbelastingen kunnen een drietal belastingen worden geheven;

- een belasting voor eigenaren van woningen;
- een belasting voor eigenaren van niet-woningen;
- een belasting voor gebruikers van niet-woningen.

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De heffing van OZB van gebruikers van niet-woningen wordt per 2024 opgeheven. De opbrengst van de gebruikersbelasting wordt daarbij toegevoegd aan de OZB opbrengst van eigenaren van niet-woningen. De onroerende zaakbelastingen voor het eigendom van woningen en niet-woningen worden geheven van degene die op 1 januari van het belastingjaar in het Kadaster bekend staat als de zakelijk gerechtigde van de onroerende zaak.

De hoogte van de aanslag 2024 is afhankelijk van de WOZ-waarde op de waardepeildatum. Dit betreft de waarde van de onroerende zaak per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar, in dit geval 1 januari 2023. Deze waarde, vermenigvuldigd met een percentage daarvan (het tarief) vormt het aanslagbedrag OZB. De waarde van de onroerende zaken wordt bepaald en vastgesteld onder het regime van de Wet WOZ.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

De kerncijfers voor de bepaling van de te verwachten opbrengst van de onroerende zaakbelastingen betreffen de totale WOZ-waarde van de woningen en de totale WOZ-waarde van de niet-woningen. Door de afschaffing van de OZB voor gebruikers van niet-woningen zijn 2 kerncijfers niet meer van invloed op de tariefstelling. Dit is het percentage leegstand en de omvang van de vrijstelling op woondelen bij niet-woningen. Beide factoren zijn van invloed op het tarief waarmee de begrote opbrengst van de OZB voor gebruikers wordt berekend. Voor de OZB-eigenaren opbrengst zijn beide factoren echter niet relevant.

Opbrengsten

Conform de Kadernota 2024 wordt de OZB-opbrengst voor 2024 met verhoogd ten opzichte van 2023 met de inflatieverwachting van het Centraal Planbureau (voor 2024 +3,8%) plus het verschil in inflatieverwachting 2023 nu (3,9%) t.o.v. waarmee in de begroting 2023 is gerekend (2,4%). In totaal dus 5,3%. Dit is hoger dan

aangegeven in de kadernota. Dit omdat het CPB de inflatieverwachting naar boven heeft bijgesteld.

Daarnaast is sprake van toename van de opbrengst als gevolg van areaaluitbreiding en de afschaffing van de OZB van gebruikers van niet-woningen en het opnemen daarvan in de opbrengst van OZB eigenaren niet-woningen. De tarieven 2024 komen in november 2023 beschikbaar. Deze worden in de Verordening OZB 2024 opgenomen en ter vaststelling voorgelegd.

Rekening houdend met de hierboven aangegeven uitgangspunten worden de OZB opbrengsten 2024 als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Ozb eigenaren niet-woningen	2.191	2.246	2.299	2.352
Ozb eigenaren woningen	5.632	5.772	5.911	6.047
Totale opbrengst Ozb	7.823	8.018	8.211	8.400

2.8 Precariobelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Precariobelasting wordt geheven van degenen die voorwerpen hebben die zich op, onder of boven openbare gemeentegrond bevinden. De precariobelasting bestaat uit permanente belastbare feiten (bijvoorbeeld terrassen) en incidentele belastbare feiten (bijvoorbeeld een tijdelijke bouwcontainer). Na 1 januari 2022 mag geen precariobelasting meer worden geheven over netwerken van nutsbedrijven.

In de regel worden de aanslagen voor de permanente belastbare feiten na afloop van het belastingjaar opgelegd. Dit, aangezien pas na afloop van het belastingjaar de omvang van de belastingplicht bekend is.

Kerncijfers en areaal

Door periodieke controles in het veld wordt de actualiteit van de bestandsgegevens voor de precariobelasting op peil gehouden.

Door een in juli dit jaar uitgevoerde volledige inventarisatie is het gegevensbestand voor de precariobelasting geoptimaliseerd.

Opbrengsten

De begrote opbrengsten 2024 - 2027 worden als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Precariobelasting	27	27	27	27

2.9 Reclamebelasting

In 2012 is op initiatief van de ondernemers in het centrumgebied een reclamebelasting ingevoerd. Met de reclamebelasting worden voor 2024 belastingopbrengsten gegenereerd met een begrote omvang van € 65.000. De belastingopbrengst wordt, na aftrek van de perceptiekosten, in de vorm van een subsidie uitgekeerd aan de vereniging of stichting die de activiteiten namens de ondernemers uitvoert (ondernemersfonds). De ondernemers bepalen zelf de activiteiten. Reclamebelasting vormt daarmee geen inkomstenbron voor de gemeente. De gemeenteraad moet middels het vaststellen van de Verordening reclamebelasting 2024 instemmen met de heffing, en toetsen op het algemeen belang in de openbare ruimte.

2.10 Rioolheffing

Doorbelast worden de kosten van riool inclusief omslagrente, personeel, overhead en BTW. Er vindt geen doorbelasting plaats van straatreiniging, onkruidbestrijding en beschoeiingen. In het in juni 2023 aangenomen Programma Water en riolering (PWR) is opgenomen dat baggeren voor 50% wordt doorbelast. Deze kosten houden meer dan zijdelings verband met de taken waarvoor de rioolheffing wordt ingesteld. Door te baggeren blijft het riool schoner en is er minder behoefte aan de reiniging van het riool.

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een object van waaruit direct of indirect water wordt afgevoerd op de gemeentelijke

riolering. De heffingsgrondslag voor de rioolheffing heeft een relatie met de hoeveelheid water dat vanuit het object wordt afgevoerd.

Er is sprake van een tarievenstelsel waarbij 300 m3 waterverbruik als uitgangspunt is gebruikt voor het basistarief. Veruit de meeste woningen vallen onder het basistarief. Voor elke volle eenheid afvalwater boven 300m3 is een additioneel tarief van toepassing. Voor gebruikers van panden met een aansluiting voor uitsluitend hemel- of grondwater geldt een tarief van 25% van het basistarief. Ook deze gebruikers hebben namelijk baat bij de hemelwater- en eventuele drainagevoorzieningen in de openbare ruimte.

Als gedurende het boekjaar sprake is van overdekking (meer werkelijke opbrengsten dan werkelijke kosten) wordt het meerdere in de egalisatievoorziening gestort. Daarentegen wordt bij een onderdekking (meer werkelijke kosten dan werkelijke opbrengsten) het verschil aan de egalisatievoorziening onttrokken.

Kerncijfers (kosten en opbrengsten)

In de opbrengstberekening wordt uitgegaan van 16.667 objecten waarbij het basistarief van toepassing is, 267 objecten waarbij sprake is van meer dan 300m3 afvalwater en 1.115 objecten van waaruit hemelwater en/of grondwater wordt afgevoerd.

De kostendekkendheidsberekening is gebaseerd op het Kostendekkingsplan (met prijspeil 2023) PWR dat op 8 juni 2023 is vastgesteld. Er is besloten tot de financiële kostendekkingsvariant B (duurzaam financieren). Naast een egalisatievoorziening is er nu ook een spaarvoorziening ingesteld.

Stortingen in de voorziening worden aangemerkt als kosten. Hierdoor is het dekkingspercentage 100% en blijft de opbrengst van de heffing beschikbaar voor het taakveld riolering.

Kostendekkendheid	
Rioolheffing, (bedragen x € 1.000)	2024
Kosten, incl. (omslag)rente	3.042
Inkomsten, excl. Heffingen	-4
Netto kosten	3.038
Toe te rekenen kosten	
Overhead incl. (omslag)rente	451
Overige toe te rekenen kosten	
BTW	258
A. Totale kosten	3.747
Opbrengsten heffingen	3.822
Kwijtschelding	75
B. Totale opbrengsten	3.747
Dekkingspercentage B/A	100%

Opbrengsten

Rekening houdend met een gelijkblijvend areaal zoals genoemd bij de kerncijfers en een positief blijvende voorziening worden de opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Rioolheffing	3.822	3.917	4.011	4.103

Tarieven

Conform het GRP zijn de tarieven verhoogd met inflatie. Gelet op het bovenstaande dient het tarief licht te stijgen om de hierboven geraamde opbrengsten te realiseren. Het basistarief wordt als volgt voorgesteld:

(afgerond op hele euro's)	2024	2025	2026	2027
Rioolheffing	217	223	228	235

2.11 Toeristenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De toeristenbelasting wordt geheven voor het tegen betaling overnachten in de gemeente door personen die geen inwoner van de gemeente zijn. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot nachtverblijf biedt. De aanslagoplegging voor de toeristenbelasting vindt na afloop van het belastingjaar plaats, op basis van de ingediende aangiften.

Kerncijfers en areaal

Sinds een aantal jaren is het aanbieden van verblijf via internet aanzienlijk toegenomen. In de uitvoering van de toeristenbelasting wordt periodiek gecontroleerd op de juistheid en volledigheid van de gevoerde verblijfsadministraties door de aanbieders van verblijf.

Bij de berekening van de opbrengsten wordt uitgegaan van het gemiddelde aantal overnachtingen van de 3 voorgaande afgesloten belastingjaren 2020-2022. Er wordt net als in voorgaande jaren een apart besluit voorgelegd om de verordening toeristenbelasting en daarmee de tarieven voor 2024 vast te stellen. In de verordening is tevens een forfaitaire berekeningswijze opgenomen. De uitgangspunten van deze berekeningswijze zijn voor 2024 ten opzichte van 2023 niet gewijzigd.

Watertoeristenbelasting

Met ingang van 2024 wordt in Castricum watertoeristenbelasting geïntroduceerd. De watertoeristenbelasting wordt geheven voor het tegen betaling verblijf houden op vaartuigen in de gemeente door personen die geen inwoner van de gemeente zijn. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt. In tegenstelling tot de landtoeristenbelasting wordt

watertoeristenbelasting niet per persoon per overnachting geheven maar per persoon per etmaal of deel daarvan. Het tarief is daarbij wordt op € 1,50 voorgesteld, dit is gelijk aan het in Uitgeest geldende tarief waardoor een gelijk tarief wordt gehanteerd voor het verblijf op vaartuigen op het Alkmaarder- en Uitgeestermeer. De opbrengst wordt van de watertoeristenbelasting wordt geraamd op € 17.000. Dit is opgenomen in opbrengst 2024 – 2027. Er wordt aan de jachthavenexploitanten voorgesteld om uitvoering te geven aan de heffing op basis van fiscale vaststellingsovereenkomsten

Tarieven

Vanaf 2024 wordt ingezet op een geleidelijke verhoging van het tarief toeristenbelasting van € 1,90 in 2024 naar € 2,80 in 2026. In afwijking van het tarief per persoon per overnachting is voor overnachtingen op minicampings met 30 plaatsen of minder een (15%) lager tarief van toepassing. Met ingang van 2024 wordt, in combinatie met de tariefsverhoging, gestart met de afbouw van deze tariefdifferentiatie zodat in 2026 en verdere jaren sprake is van één algemeen tarief toeristenbelasting.

Tarief toeristenbelasting	2024	2025	2026	2027
Per overnachting	€ 2,15	€ 2,50	€ 2,80	€ 2,90
Overnachting minicamping	€ 1,95	€ 2,35	€ 2,80	€ 2,90

Opbrengsten

Rekening houdend met het bovengenoemde worden de begrote opbrengsten voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Toeristenbelasting	1.507	1.657	1.807	1.807

3 Kwijtscheldingbeleid

Voor de afvalstoffen- en rioolheffing bestaat de mogelijkheid om op basis van het “Besluit kwijtschelding gemeentelijke belastingen Castricum 2024” een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. In Castricum wordt bij de kwijtschelding afgeweken van de normen

zoals deze zijn opgenomen in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Hierin zijn in artikel 16, tweede lid, onderdelen a en b, de kosten van bestaan gesteld op 90% van de bijstandsnorm. Castricum gaat echter uit van de meest ruime, de zogenaamde 100% norm. Dit houdt in, dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de landelijk geldende bijstandsnorm ligt. De kwijtschelding wordt meegenomen in de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffen- en rioolheffing.

Natuurlijke personen die ondernemer zijn kunnen voor het privéadres kwijtschelding voor de genoemde heffingen aanvragen als het inkomen rond bijstandsniveau ligt en er een Bbz-uitkering (Besluit bijstandsverzekering zelfstandigen) wordt ontvangen.

Kwijtschelding wordt zoveel mogelijk automatisch verleend. Dit gebeurt door middel van een automatische koppeling met landelijke inkomens- en vermogensgegevens door het Inlichtingenbureau met belastingplichtigen die hiervoor toestemming hebben gegeven.

Uitgaande van het resultaat voor 2023 en de prognose voor 2024 wordt uitgegaan van 500 ingekomen kwijtscheldingsverzoeken waarvan een aantal van zo'n 300 geheel worden toegekend.

Rekening houdend met een gelijkblijvend aantal toekenningen worden de uitgaven voor 2024 tot en met 2027 als volgt geraamd:

(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Kwijtschelding riool	75	75	75	75
Kwijtschelding afval	93	93	93	93
Totale kwijtschelding	168	168	168	168

4 Lokale lastendruk

De lokale woonlasten worden bepaald door de afvalstoffenheffing, de onroerende zaakbelastingen (OZB) en de rioolheffing. De hoogte

van deze belasting en heffingen tezamen, wordt geduid met het begrip “lokale lastendruk” De lokale lastendruk wordt in Nederland door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) bijgehouden.

De lokale lastendruk in Castricum bedraagt gemiddeld voor een:

- éénpersoonshuishouden met eigen woning € 799, in 2022 was dat € 783.
- meerpersoonshuishouden met eigen woning € 890, in 2022 was dat € 877.
- éénpersoonshuishouden met een huurwoning € 439, in 2022 was dat € 438.
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning € 530, in 2022 was dat € 519.

Woonlasten 2023, rangnummers landelijk

De gemeentelijke woonlasten voor huishoudens met een koopwoning en een huurwoning zijn door het COELO in beeld gebracht en in een landelijke ranglijst opgenomen. De gemeente op nummer 1 van de ranglijst heeft de laagste woonlasten, de gemeente op nummer 352 de hoogste.

Castricum bezet in de landelijke ranglijst van gemeentelijke woonlasten 2023 de volgende plaatsen:

- meerpersoonshuishouden met een eigen woning plaats 118, in 2022 was dat plaats 132.
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning plaats 264, in 2022 was dat plaats 277.

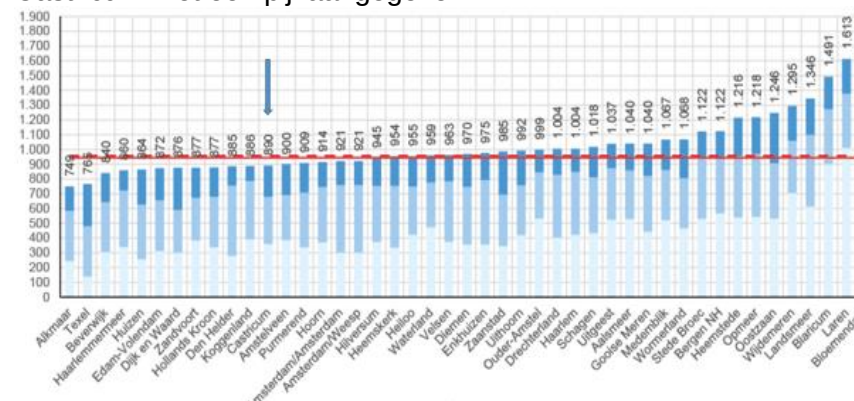
Wat de plaatsen op de landelijke ranglijst worden in 2024, hangt naast de hoogte van de tarieven in Castricum, mede af van de ontwikkelingen elders in Nederland.

Benchmark woonlasten Noord-Holland 2023

De benchmark beoogt door middel van vergelijking van de tarieven en de gemeentelijke woonlasten op provinciaal niveau, de informatievoorziening over de ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen. De benchmark vergelijkt binnen een provincie de hoogte van de gemeentelijke woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

In de 'benchmark woonlasten Noord-Holland 2023' zijn 45 gemeenten betrokken. De gemeente op plaats 1 kent met € 749 de laagste gemiddelde woonlasten en de gemeente op plaats 45 de hoogste met € 1.874. De gemiddelde woonlasten in Noord-Holland bedragen € 961, het landelijke gemiddelde bedraagt € 944.

In de provinciale benchmark 2023 neemt Castricum met gemiddelde woonlasten van € 890 voor een drie- of meerpersoonshuishouden, plaats 12 in. In 2022 was dat met een lokale lastendruk van € 877 plaats 19. In de benchmark 2023 hieronder, is de positie van Castricum met een pijl aangegeven

Ontwikkeling woonlasten Castricum

In het overzicht hieronder is de ontwikkeling van de tarieven Castricum 2021 - 2023 weergegeven van de belasting en heffingen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd. Tevens zijn in het overzicht de gemiddelde landelijke tarieven en de posities per jaar op de landelijke ranglijst opgenomen.

Ontwikkeling tarieven	Castricum 2021	Castricum 2022	Castricum 2023	NL-gem. 2023
OZB (woningen)	0,08214%	0,07554%	0,06715%	0,08900%
Afval (3 of meerpers.huish.)	€ 319,40	€ 319,40	€ 319,40	€ 329,00
Riool (huishouden)	€ 204,84	€ 204,84	€ 209,76	€ 213,00
Woonlasten (meerpers.huish.)	€ 838,00	€ 877,00	€ 890,00	€ 944,00
Ranglijst (landelijk)	202	132	118	

Onderstaande tabel bevat de tarieven van de belasting en heffingen waarop de lokale lastendruk is gebaseerd in de BUCH verband. De bedragen met een * zijn samengesteld uit een vast en variabel deel.

2023 Gemeente	Tarief OZB	Afvalstoffenheffing 1 pers huishouden	Afvalstoffenheffing meerpers huish.	Rioolheffing
Castricum	0,06715%	€ 234,12*	€ 277,52* / € 319,40*	€ 209,76
Heiloo	0,07275%	€ 215,00*	€ 341,00*	€ 206,00
Bergen	0,08750%	€ 278,00	€ 370,00	€ 185,00
Uitgeest	0,10427%	€ 229,00*	€ 349,00*	€ 161,50
Landelijk	0,08900%	€ 266,00	€ 329,00	€ 213,00**

* basistarief + € 50 (m.pers.hh) of € 30 (1pers.hh) voor lediging container of inworp verzamelcontainer.

** betreft tarief meer-persoons huishouden. Tarief één-pers. huishouden landelijk bedraagt € 199,00

5 Opbrengstenoverzicht

Overzicht belastingen, heffingen en retributies:	Bedrag (x € 1.000)
Afvalstoffenheffing	€ 4.530
Forensenbelasting	€ 116
Leges omgevingsvergunningen / bestemmingsplannen	€ 1.280
Leges divers (m.n. burgerzaken)	€ 822
Lijkbezorgingsrechten	€ 250
Marktgeden	€ 19
Onroerende zaakbelastingen	€ 7.823
Precariobelasting	€ 27
Reclamebelasting	€ 65
Rioolheffing	€ 3.822
Toeristenbelasting	€ 1.507

Paragraaf C Beheer en onderhoud kapitaalgoederen

In onze gemeente maken de inrichting en het beheer van de openbare ruimte met alles wat daarin en daarop ligt, ook wel de kapitaalgoederen genoemd, een belangrijk onderdeel uit van onze taken. Dit legt dan ook een aanzienlijk beslag op de financiële middelen. Deze paragraaf geeft inzicht in het (beleid met betrekking tot het) onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente.

a. Wegen

Aan het wegbeheer wordt inhoud gegeven door regulier onderhoud en de reconstructies vanuit het vastgestelde Beleidsplan wegbeheer 2013-2022. Reconstructies van wegen vinden, voor zover mogelijk, zoveel mogelijk plaats gelijktijdig met rioolvervanging en verkeersreconstructies. Daarnaast wordt bij de programmering rekening gehouden met grote infrastructurele projecten binnen de gemeente Castricum. De hoofdwegen, dorpscentra en fietspaden worden onderhouden op kwaliteitsniveau B. De overige wegen worden onderhouden op kwaliteitsniveau C. In 2023 wordt/is aan de hand van een nieuwe kwaliteitsopname het beleidsplan wegbeheer geactualiseerd voor de planperiode 2023-2027.

Het wegenbeleidsplan in Castricum is er daarnaast op gericht om achterstallig onderhoud dat leidt tot kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties direct op te pakken dan wel niet te laten optreden door hier tijdig op te acteren. Om deze reden wordt er in 2021 geen voorziening gevormd op basis van art 44 lid 1a BBV.

b. Kunstwerken

Het beheer en onderhoud van bruggen en kunstwerken wordt uitgevoerd conform het Beleidsplan 69 Kunstwerken 2014 – 2023.

Een nieuw beheer en beleidsplan wordt/is in 2023 opgeleverd integraal hierin worden de beschoeiingen meegenomen.

c. Riolering

In 2019 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geactualiseerd. Dit heeft een looptijd van 2019 tot en met 2023 binnen de kaders van de Leidraad Riolering (Stichting Rioned), wetgeving op het gebied van de Wet milieubeheer en aan de hand van uitgevoerde inspecties. Het GRP omvat onder meer het overzicht van onderhoudswerkzaamheden, onderzoeken en aanleg van nieuwe riolering voor de looptijd van het plan. Een onderdeel van het plan is toetsing op kostendekkendheid over een periode van 60 jaar.

Binnen dit GRP is nadrukkelijk aandacht besteed aan belangrijke nieuwe beleidsontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, de invoering van de omgevingswet en de overstap naar risico gestuurd beheer.

Het vigerende beleidsplan water en riolering, genaamd gemeentelijke rioleringsplan (GRP) is voor de gemeente Castricum aan herziening toe. De termijn loopt af in 2023 en ook het beleid moet herzien worden vanwege nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, met name rond klimaatverandering, klimaatadaptatie en de omgevingswet. In 2023 wordt een geactualiseerd Programma Water en Riolering (PWR) opgesteld voor de gemeente Castricum. Met het opstellen van een PWR wordt ook de relatie gelegd met de omgevingswet. De beschrijving wordt hierbij meer afgestemd op het proces van omgevingsvisie, omgevingsprogramma, omgevingsplannen.

Naast het reguliere rioolbeheer zijn we met de andere waterkwaliteit- en kwantiteitbeheerders (regiogemeenten en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier) op zoek naar

financiële en technische optimalisatie van het rioolbeheer en daaraan rakende beleidsvelden zoals water. Dit doen we door gemeenschappelijke studies binnen het samenwerkingsverband. Het PWR is inmiddels vastgesteld voor de zomer voor de periode 2024 tot 2028.

d. Water

Met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in het kader van het Regionaal Waterplan. De hoofdthema's waar het waterplan zich op richt zijn: veiligheid; Kaderrichtlijn Water (KRW), Waterbeheer 21e eeuw (WB21); grondwaterbeheer; herinrichting en uitbreiding stedelijk gebied; recreatie; en duurzaamheid en verbetering van de belevingswaarde van water. De relatie tussen water en ruimtelijke ordening zal bij deze thema's aan de orde komen. Het Waterplan vormt een beleidsmatig kader voor diverse onderliggende plannen zoals het Baggerplan en het Gemeentelijk Rioleringsplan en bevat een pakket aan maatregelen.

Een belangrijke mijlpaal binnen het uitvoeringsplan van het waterplan is in 2017 gerealiseerd met het overnemen van het beheer en onderhoud van het watersysteem binnen het stedelijk gebied door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

e. Groen en spelen

Het Groenbeleidsplan van 2021 en het Bomenbeleidsplan 2015–2024 vormen de basis van ons groen- en bomenbeleid. In 2021 is de lijst bijzondere bomen geactualiseerd en in 2021 is het groen- en bomenbeleid geactualiseerd tot één integraal plan. De begin 2018 door de raad overgenomen aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over het groenbeleid van de Castricum en de begin 2019 door de raad vastgestelde uitgangspunten als beleidskader voor biodiversiteit in parken en bermen zijn in dit plan uitgewerkt tot SMART-geformuleerde beleidsdoelen. Hierbij ligt de nadruk op de kwaliteit en het beheer van de diverse soorten groen.

Ook is de bijdrage van groen aan het realiseren van een klimaatbestendige gemeente verwerkt.

Het speelbeleid wordt uitgevoerd conform het Speelbeleidsplan 2015 – 2025. Dit beleid is geënt op krimp. Op een termijn van twintig jaar vermindert het areaal met ongeveer een kwart. Inmiddels is het budget opgehoogd, zodat er minder hoeft te worden ingekrompen.

f. Accommodaties

Met inachtneming van de financiële mogelijkheden zal verantwoord regulier groot onderhoud worden uitgevoerd. De meerjaren-onderhoudsplannen zijn geactualiseerd in 2019. Er wordt ook gekeken naar de juiste afstemming tussen beschikbare budgetten en de noodzaak van het geplande onderhoud.

Uitvoering van grootonderhoud aan accommodaties die (mogelijk) worden afgestoten zal indien mogelijk worden uitgesteld.

In 2017 heeft de gemeente Castricum een EED audit (Europese Energie-Efficiency Richtlijn) voor maatschappelijke gemeentelijke gebouwen laten uitvoeren.

In deze audit is weergegeven wat de energiebesparende maatregelen zijn die genomen kunnen worden. Indien deze in 5 jaar kunnen worden terugverdiend dan eist de RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) dat deze maatregelen worden uitgevoerd. Dit is verwerkt in de meerjarenonderhoudsplannen.

De gebouwen van de gemeente Castricum, zijn in de afgelopen jaren al voorzien van energiebesparende maatregelen. De kosten voor deze punten zijn betaald uit de lopende budgetten voor onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen.

De schoolgebouwen vallen direct onder beheer en onderhoud van de diverse schoolbesturen (is verder opgenomen in de paragraaf 1B Samenleven / onderwijshuisvesting).

g. Openbare verlichting

In 2020 is een beleidsplan openbare verlichting opgesteld voor de gemeenten Castricum. Binnen dit beleidsplan gaan wij vanuit efficiency oogpunt uit van een gemeenschappelijke basis. Uiteraard biedt het plan ook ruimte voor lokale visie en ambities. Het beleidsplan is in 2020 vastgesteld. Samen met het beleidsplan openbare verlichting is een nieuw beheerplan/ meerjarenplanning voor de komende planperiode (2019-2023) opgesteld. Binnen dit beheerplan is aan de hand van de areaalgegevens (kwantiteit en kwaliteit) een inschatting gemaakt van de onderhoudsbehoefte voor de komende planperiode.

Overzicht beheer en beleidsplannen

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v. exploitatie / voorzieningen**	Ramingen volledig en reëel in begroting?*	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?***	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?***
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Wegenbeleidsplan 2013 - 2022	basis (B - C niveau)	2013-2022	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
	Beleidsplan 69 Kunstwerken 2014 - 2023	basis (C-niveau)	2014-2023	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
	Beleidsplan openbare verlichting 2020 - 2029	basis (C-niveau)	2020-2029	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Riolering	Programma Water en Riolering (PWR) 2024 - 2028	volledig ingevulde verbrede zorgplicht	2024-2028	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
Water	Regionaal waterplan Bergen, Castricum en Heiloo	basis (C-niveau)	2012-2017	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Groen en bomen	Groenbeleidsplan 2021-2031 en lijst bijzondere bomen 2021 - 2025	basis (B-niveau)	2021-2031	ja	exploitatie	ja	ja, maar wordt ingelopen	ja
	Speelruimtebeleidsplan 2015 - 2025	basis (C-niveau)	2015 - 2025	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Gebouwen (excl. onderwijs)	Ja conform NEN 2767	Onderhouds-niveau 3 (redelijke conditie)	Meerjarenplanning, 2 jaarlijks actualisatie	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.

* De genoemde categorieën zijn de kapitaalgoederen welke conform artikel 12 lid 1 van de Besluit begroting en verantwoording (BBV) minimaal dienen te worden opgenomen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. De gemeente kan naar haar eigen inzicht / wens een verdere onderverdeling maken naar meerdere categorieën.

** Indien de ramingen in de exploitatie conform plannen zijn en volledig en reëel zijn opgenomen in de begroting, is het voldoende om onder het algemene deel van de paragraaf dit in één zin te vermelden. Deze twee kolommen kunnen dan achterwege blijven.

*** Wanneer sprake is van achterstallig onderhoud, dient dit in de paragraaf vermeld te worden (inclusief in hoeverre er toereikende voorzieningen / reserves aanwezig zijn om deze achterstand weg te werken). Als er geen achterstallig onderhoud is, kunnen de laatste twee kolommen ook achterwege blijven.

Paragraaf D Financiering

Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de toekomstige financieringsbehoefte en de bijbehorende renteverwachting aan bod. Hierbij wordt ingegaan op de balansprognose en het verwachte EMU-saldo. Ten slotte worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

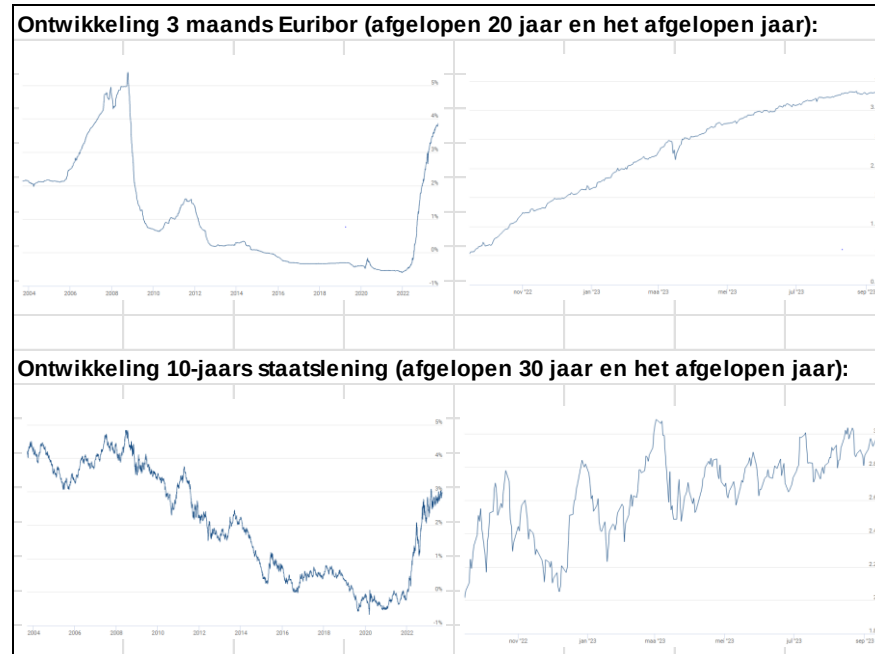
Financiering

a. Marktentwikkelingen en rentevisie

Voor de tarieven op de geldmarkt (leningen korter dan een jaar) wordt veelal gekeken naar het rentetarief dat banken elkaar onderling berekenen (de Euribor) en voor de kapitaalmarkt (leningen langer dan een jaar) naar de rente op staatsleningen. Over het algemeen geldt dat de rente hoger wordt bij een langere looptijd van de lening.

Het afgelopen jaar (peildatum 15 september 2023) zijn de rentestanden voor kort en lang geld opgelopen. Het 3-maands Euribor-tarief van 1,03% naar 3,878% en het 10-jaars staatsleningtarief van 2% naar 3%.

De rentevisie van de gemeente is gebaseerd op de rentevisie van de Bank Nederlandse Gemeenten: "De inflatie blijft zowel dit jaar als in 2024 duidelijk boven de doelstelling van de ECB. We verwachten dat het depositotarief over een jaar op 4,0 procent zal staan. De lange rentetarieven lopen naar verwachting nog wat op." (d.d. 18 september 2023).

b. Renteschema

De aanbeveling van de BBV is om via het zogenaamde renteschema het renteresultaat op het taakveld treasury inzichtelijk te maken. Dit levert het onderstaande schema op:

	Renteschema conform Notitie Rente 2017 (d.d. juli 2016)				2024
	(bedragen x € 1.000)				
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering				1.643
b	De externe rentebaten (idem)		-/-	0	
	Saldo rentelasten en rentebaten				1.643
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend		-/-	128	
c2	De rente van project-financiering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		-/-	2	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering)		+	2	
				-/-	128
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				1.514
d1	Rente over eigen vermogen				188
d2	Rente over voorzieningen				0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				1.702
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-	1.773	
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury				71

Het renteresultaat inclusief de bespaarde rente bedraagt € 259.000.

c. Financieringspositie

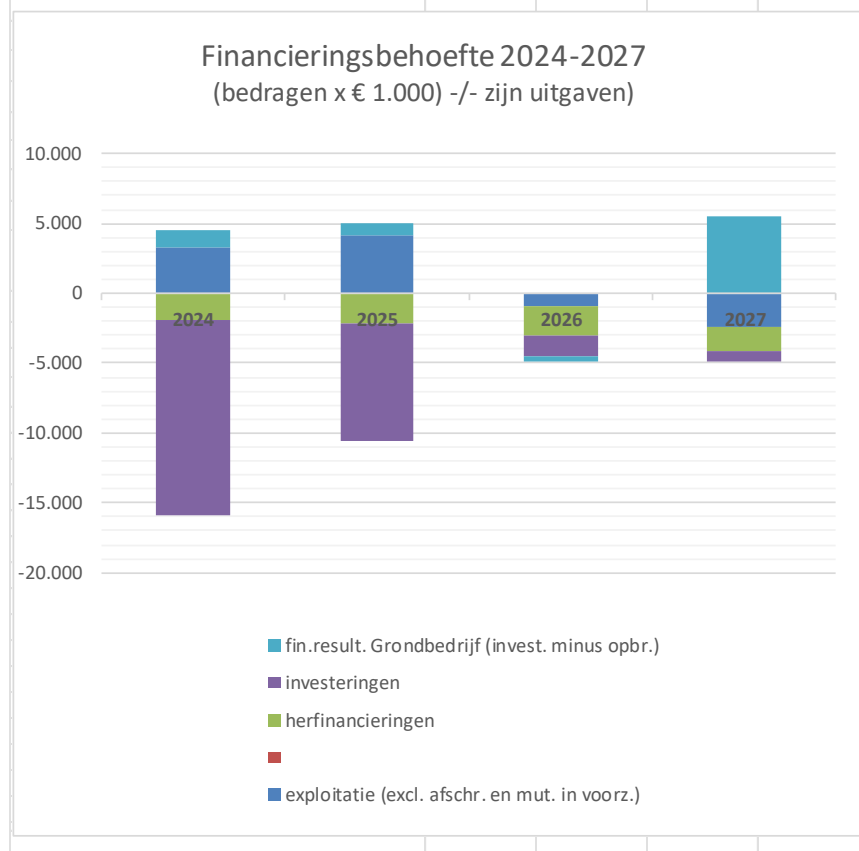
Voor de financiering van de investeringen passen wij “totaalfinanciering” toe. Dit betekent dat voor iedere investering niet 1-op-1 een lening wordt aangetrokken, maar voor de investeringen maken wij gebruik van meerdere financieringsbronnen. Deze bronnen zijn primair het eigen vermogen en aangetrokken langlopende geldleningen.

Voor de programmabegroting is een liquiditeitsprognose opgesteld. De financieringsbehoefte is afhankelijk van een aantal elementen. Met name: het investeringsniveau, het exploitatiesaldo (voor mutaties in de reserves), mutaties in het grondbedrijf (uitgaven aan aankoop grond, etc. en verkoopopbrengsten van grond) en herfinancieringen van lopende geldleningen.

Het exploitatiesaldo (excl. afschrijvingen en mutaties in de voorzieningen) voor mutaties in de reserve wordt na 2025 negatief. Het investeringsvolume de komende jaren is door de voornemens (met name op het gebied van riolering, verkeer en recreatie) is de komende jaren relatief hoog. Het grondbedrijf laat de komende jaren een positieve kasstroom zien.

De geprognosticeerde financieringsbehoefte in 2023 en verder is:

Castricum (x € 1.000)				
	2024	2025	2026	2027
exploitatie (excl. afschr. en mut. in voorz.)	3.278	4.125	-921	-2.441
herfinancieringen	-1.882	-2.106	-2.121	-1.659
investerings	-14.069	-8.406	-1.452	-819
fin.result. Grondbedrijf (invest. minus opbr.)	1.210	948	-430	5.534
saldo	-11.463	-5.439	-4.924	616

Op basis hiervan is bepaald voor welke bedragen leningen moeten worden aangetrokken en welke gevolgen dit heeft voor de rentekosten.

Kijkend naar de financieringsbehoefte in de komende jaren zal er in 2024 vermoedelijk een langlopende lening moeten worden aangetrokken. De in 2020 ontvangen opbrengst uit de verkoop van de Eneco-aandelen die nog deels in 'Rijksschatkist' staan opgenomen zijn onvoldoende om de financieringsbehoefte op te vangen.

d. Balansprognose

De geprognosticeerde balans is bedoeld om meer inzicht te geven in de financieringspositie en de ontwikkeling van het EMU-saldo. Dit levert het volgende beeld op:

Geprognosticeerde balans	2022	2023	2024	2025	2026	2027
(x 1 mln)						
Activa						
(Im)materiele vaste activa	61,3	73,5	84,2	88,8	86,5	83,4
Financiële vaste activa	3,7	3,6	3,5	3,4	3,3	3,1
Vlottende activa	<u>31,7</u>	<u>23,5</u>	<u>22,3</u>	<u>21,4</u>	<u>21,8</u>	<u>17,1</u>
Totaal	96,7	100,6	110,0	113,6	111,5	103,6
Passiva						
Eigen Vermogen	40,4	36,4	35,8	35,0	33,7	33,0
Voorzieningen	13,0	12,6	13,0	13,6	14,2	15,3
Vaste schulden	29,8	27,3	37,3	44,3	45,2	47,7
Vlottende passiva	<u>13,5</u>	<u>24,3</u>	<u>23,9</u>	<u>20,7</u>	<u>18,4</u>	<u>7,6</u>
Totaal	96,7	100,6	110,0	113,6	111,5	103,6

e. EMU-saldo

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (hof) bevat de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren (maximaal 3% tekort van bruto binnenlands product). Dit wordt gemonitord via het zogenaamde EMU-saldo. Dit is gebaseerd op werkelijke kasstromen en niet op baten en lasten. Zie onderstaande tabel:

(*eur 1.000)		Jaar 2023	Jaar 2024	Jaar 2025
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	278	-553	-259
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-12.121	-10.776	-4.604
3	Mutatie voorzieningen	-338	538	582
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-864	1.210	949
5	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-13.045	-9.581	-3.332

Het berekende EMU-saldo voor 2023 t.m. 2025 is negatief. Met name door een investeringssaldo (een hoger investeringsvolume t.o.v. het jaarlijkse afschrijvingsbedrag). Het EMU-saldo is lager dan de aangegeven referentiewaarde 2023, te weten € 3.137.000 (zie septembercirculaire 2022).

Risicobeheer

a. Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. In

onderstaande tabel volgt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet over de jaren 2023 tot en met 2026:

Bepaling kasgeldlimiet	2024	2025	2026	2027
begrotingstotaal (x €1.000)	101.163	90.573	93.728	96.803
percentage vastgesteld bij ministeriele beschikking	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet (x €1.000)	8.599	7.699	7.967	8.228

Castricum probeert de kasgeldlimiet maximaal te benutten vanuit de gedachte dat de rente op de rekening-courant doorgaans lager is dan op langlopende leningen. Daarnaast is er meer flexibiliteit als bijvoorbeeld eerder dan verwacht grote bedragen worden ontvangen.

b. Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.

In onderstaande tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Begroting 2024 (excl. leningen i.v.m.WBV)					Bedragen x € 1.000
Berekening excl. Leningen i.v.m. WBV					
(1) Omvang begroting	101.163	90.573	93.728	96.803	
(2) Renterisiconorm (20% van (1))	20.233	18.115	18.746	19.361	
(3) Aflossing en renteherziening	1.882	2.106	2.121	1.659	
Huidig risicopercentage	2%	2%	2%	2%	
(4) Ruimte onder de renterisiconorm ((2)-(3))	18.351	16.008	16.624	17.702	

c. Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente zijn verstrekte lening niet terugbetaalt.

Verstrekte leningen per 1-1 (x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
- Woningbouwvereniging	1.114	1.004	894	783	672
- Buurt- en buurtcentrum	64	56	48	40	32
- Startersleningen*	759	759	759	759	759
- Oud- Castricum	10	8	5	3	0

* Dit is de stand 31-12-2022 opgenomen in de Jaarrekening 2022

d. Kredietrisico ten aanzien van borgstelling (gemeentegaranties)

Borgstellingen kunnen op twee manieren voorkomen:

1. Directe borgstelling
2. Achtervang

Bij directe borgstelling staat de gemeente jegens geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door lokale organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken die veelal activiteiten verzorgen welke in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak.

Achtervang houdt in dat de gemeente, al dan niet samen met het Rijk, een rol speelt in de zekerheidsstructuur van een waarborgfonds, bijvoorbeeld de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (SWS). Door deze structuur kunnen instellingen die bij een waarborgfonds zijn aangesloten tegen de laagste rente lenen. Mede vanwege de strenge toelatingscriteria en periodieke toetsing door het fonds loopt de gemeente hierbij een veel lager risico dan bij directe borgstellingen. Waarborgfonds SWS is enige jaren geleden in het nieuws geweest vanwege wanbeleid onder diverse woningcorporaties. De branche stond onder grote druk. Tot op heden heeft dit nog niet geleid op een beroep op de achtervangfunctie.

Paragraaf E Grondbedrijf

Wat is grondbeleid?

Grondbeleid is het samenhangende geheel van handelingen over grondtransacties en grondontwikkeling. Het geeft aan welke mogelijkheden er zijn om een gebied tot ontwikkeling te brengen en welke rol de gemeente (actief/ faciliterend) hierin kan vervullen.

Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond. De aankoop van gronden, eventuele sloop en/of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijs, mits de marktprijs niet wordt overschreden. Bij een actief grondbeleid wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulieren mogelijk maakt om grond te exploiteren. De gemeentelijke kosten die verbonden zijn aan de ontwikkeling, moet de gemeente verhalen op de particuliere exploitant. De gemeente koopt zelf geen grond aan en beperkt zich tot haar publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit het toetsen van de plannen aan vastgestelde beleidskaders, begeleiden van inspraakprocedures en het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan. Bij faciliterend grondbeleid wordt geen *gemeentelijke* grondexploitatie opgesteld.

Grondbeleid in Castricum

Het grondbeleid van de in de Nota Grondbeleid (vastgesteld door de raad in september gemeente Castricum is vastgelegd 2019) en wordt gebruikt als sturingsinstrument om de gemeentelijke doelstellingen te realiseren op verschillende beleidsterreinen.

Primair hanteert de gemeente Castricum een facilitaire grondhouding. De gemeentelijke doelstellingen worden gecontracteerd in anterieure overeenkomsten. Actief grondbeleid en strategische grondaankopen kan na instemming door de gemeenteraad.

Aan het opstellen van financiële rapportages van gemeenten zijn regels verbonden. De Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen.

Grondexploitatie

Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, is een transparant inzicht in de grondexploitaties en de geprognoseerde resultaten noodzakelijk. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Aan de hand van de vastgestelde ruimtelijke kaders, uitgangspunten en planning worden eventuele afwijkingen in programma, fasering en resultaat inzichtelijk gemaakt. De samenvatting wordt gerapporteerd in deze paragraaf.

De grondkosten, plankosten, uitvoeringskosten en bijkomende kosten (rente) worden ten laste van een grondexploitatie gebracht. De in de toekomst verwachte opbrengsten uit grondverkoop en overige baten worden ten gunste van de grondexploitatie gebracht.

Actuele prognose van de grondexploitaties

Per 2024 zijn twee grondexploitaties actief binnen de gemeente Castricum. Dit betreft de Limmen-Zandzoom in meerdere deelplannen en de locatie Dampegheest.

Vastgestelde grondexploitaties (BIE)

Limmen-Zandzoom

Limmen	BIE	Programma 3: Een leefbare gemeente	
Ontwikkelingen			
Limmen-Zandzoom betreft een bouwplan van 566 woningen en een supermarkt vanuit de ambitie om kostenneutraal een groen woningbouwprogramma te realiseren, inclusief aansluiting op de A9 en groenprojecten volgens regionale afspraken. De woningen worden grotendeels gerealiseerd door de GEM. Enkele woningen worden gerealiseerd door verschillende zelfrealisatoren. De verwachte mutatie in de periode 2023-2025 betreft een strategische grondaankoop, alsmede plan- en rentekosten. Daarnaast worden gronden ingebracht voor ontwikkeling en worden exploitatiebijdragen ontvangen. De boekwaarde per m2 per 1-1-2023 is lager dan de afgesproken inbrengwaarde en exploitatiebijdrage met de GEM.			
Kengetallen	2023	2024	2025
Nominaal jaarsaldo	€ 864.353	-/- € 1.209.836	-/- € 948.158
Boekwaarde 31-12	€ 6.421.820	€ 5.211.984	€ 4.263.826
Voorziening 31-12	€ 0		
Exploitatieresultaat NCW	€ 1,0 miljoen	Per 1-1-2023	
Exploitatieresultaat EW	€ 1,1 miljoen	Per 1-1-2029	

Het voornoemde exploitatieresultaat betreft het resultaat van onze eigen grondexploitatieactiviteiten vóór aftrek van de vennootschapsbelasting. De (financiële) verantwoording van de samenwerking binnen de GEM; CV De Limmer Strandwal en Zandzoom BV is opgenomen in de paragraaf Verbonden Partijen elders in deze begroting.

Dampegheest

Dampegheest	Limmen	BIE	Programma 3: Een leefbare gemeente	
Ontwikkelingen				
Dampegheest betreft een bouwplan op het terrein van het voormalige openlucht zwembad van Limmen. Het planvoornemen betreft de realisatie van een hospice, acht seniorenwoningen in de vrije markt en een kavel voor de vrije markt. De grondexploitatie is per maart 2023 geopend. De verwachte mutatie in de periode 2023-2025 betreft het inbrengen van zowel de ondergrond als historische plankosten tegen boekwaarde, alsmede nieuw plan- en rentekosten. Daarnaast worden vanaf 2025 de grondopbrengsten verwacht. De boekwaarde per m2 per 1-1-2023 is lager dan de verwachte grondopbrengst.				
Kengetallen	2023		2024	2025
Nominaal jaarsaldo	€ 232.269		€ 342.503	-/- € 887.101
Boekwaarde 31-12	€ 232.269		€ 574.772	-/- € 312.329
Voorziening 31-12	€ 0			
Exploitatieresultaat NCW	€ 0,0 miljoen		Per 1-1-2023	
Exploitatieresultaat EW	€ 0,0 miljoen		Per 1-1-2027	

Immateriële Vaste Activa (IMVA)

Niet alle projecten met een gemeentelijke grondpositie zijn al zo concreet uitgewerkt dat hiervoor een grondexploitatie kan worden vastgesteld. Kosten die worden gemaakt in de periode vóórdat een grondexploitatie is vastgesteld, worden geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Voor de voorbereidingskosten geldt dat hiervoor bestuurlijke instemming nodig is en dat na 5 jaar de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel zijn afgeboekt ten laste van het jaarresultaat.

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Castricum	IMVA	Programma 3: Een leefbare gemeente	
Immateriële vaste activa			
Deelgebied	Boekwaarde 1-1-2023	Mutatie 2023	Boekwaarde 31-12-2023
Locatie KOEKOESBLOEM	€ 52.221	€ 42.779	€ 95.000

Paragraaf F Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Wanneer een verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, is er sprake van een gemeenschappelijke regeling. Privaatrechtelijke organisaties kunnen stichtingen, verenigingen en vennootschappen zijn.

De gemeente heeft een bestuurlijk belang wanneer zij zeggenschap heeft, door vertegenwoordiging in het bestuur of stemrecht. Zij heeft een financieel belang wanneer zij een bedrag ter beschikking heeft gesteld, dat niet verhaalbaar is wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Organisaties waarmee een subsidierelatie is aangegaan zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij..

Visie en kaders

Op 15 oktober 2015 is de nota Verbonden Partijen door de raad vastgesteld. In deze nota zijn de uitgangspunten opgenomen voor sturing, beheersing en evaluatie van de samenwerkingsverbanden. Ook zijn de rollen van en verantwoordelijkheden van de raad en het college benoemd.

Begin 2018 hebben de vier gemeenteraden ingestemd met de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR) en de notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Op 1 juli 2022 is de wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd.

De belangrijkste wijzigingen:

- Formaliseren van de actieve informatieplicht van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, vergelijkbaar met de informatieplicht van het college aan de gemeenteraad, zoals vastgelegd in artikel 169 van de Gemeentewet;
- Een gemeenschappelijke adviescommissie: een commissie bestaande uit raadsleden die het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien;
- Verruiming van de zienswijzeprocedure. Zienswijzen kunnen behalve in de begrotingscyclus, ook worden ingediend bij het treffen van de regeling en bij voorgenomen besluiten voordat die besluiten zijn genomen;
- Gemeenschappelijke regelingen moeten hun ontwerpbegroting 4 weken eerder gereed hebben;
- Meer mogelijkheden voor de deelnemende gemeenten om per regeling keuzes te maken over de governance en legitimatie.

De uitwerking van de wetswijziging wordt opgepakt in Noord Holland Noord verband. De regietafel, die in 2018 is opgericht met het doel de samenwerking tussen alle betrokkenen bij de gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord beter te laten functioneren, neemt hierin het voortouw.

Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze wetswijziging moeten alle gemeenschappelijke regelingen zijn aangepast.

De regietafel heeft een plan aanpak opgesteld met vijf fasen:

Fase 1: informatievoorziening (april-juli 2022)

Fase 2: Plan van aanpak/opdracht (juli 2022- januari 2023)

Fase 3: Kaderstelling (september 2022 - september 2023)

Fase 4: Besluitvorming (oktober 2023 - maart 2024)

Fase 5: Implementatie (maart - juli 2024)

Op 8 december 2022 heeft de raad ingestemd met het plan van aanpak van de regietafel.

Verbonden partijen gemeente Castricum

In 2024 neemt Castricum deel in 15 verbonden partijen. In de volgende twee tabellen een inzicht in het financieel en bestuurlijk belang in de verbonden partijen op basis van de jaarrekeningen 2022 (Eigen vermogen en Vreemd vermogen) en de begroting 2024 (Aandelenkapitaal en exploitatiebijdrage).

Verbonden partij (bedragen x € 1.000)	Eigen vermogen 31-12-2022	Vreemd vermogen 31-12-2022
Werkorganisatie BUCH	0	18.467
GGD NHN	-1.954	25.056
VRNHN	6.756	41.948
ODNHN	4.841	5.495
RHCA	392	941
WNK / Zaffier	61	8.431
RAUM	1.473	1.094
VVI	24	925
Cocensus	740	16.228
DECRA*	407	5
ONHN	1.279	3.698
Stedin	3.342.000	5.178.000
BNG	4.615.000	107.459.000
Limmer Strandwal CV *	3.500	8.774
Zandzoom BV*	126	379
* Jaarekeningen over 2022 nog niet beschikbaar.		
Cijfers 2021 gebruikt.		

Verbonden partij (bedragen x € 1.000)	Aandelenkapitaal	Exploitatiebijdrage 2024	Bestuursleden
BUCH	0	28.376	H.C. Heerschop R. Beems F. Binnendijk (pv) P.P.J Slettenhaar (pv)
GGD NHN	0	1.983	R. Beems F. Binnendijk (pv)
VRNHN	0	2.564	H.C. Heerschop R. Beems (pv)
ODNHN	0	826	V.P. Brouwer P.P.J Slettenhaar (pv)
RHCA	0	193	H.C. Heerschop V.P. Brouwer (pv)
Zaffier	0	4.222	F. Binnendijk R. Beems V.P. Brouwer (pv) H.C. Heerschop (pv)
RAUM	0	52	R. Beems V.P. Brouwer (pv)
VVI*	0	-97	V.P. Brouwer R. Beems (pv)
Cocensus	0	618	R. Beems P.P.J Slettenhaar (pv)
DECRA	35	0	V.P. Brouwer F. Binnendijk (pv)
ONHN	1	117	R. Beems P.P.J Slettenhaar (pv)
Stedin**	3.087	0	R. Beems V.P. Brouwer (pv)
BNG	102	0	R. Beems H.C. Heerschop (pv)
Limmer Strandwal ***	1.645	0	R. Beems H.C. Heerschop (pv)
Zandzoom	9	0	R. Beems H.C. Heerschop (pv)
* van de VVI wordt een zogenaamde garantstellingprovisie ontvangen.			
** 'gewone' en cumulatief preferente aandelen.			
*** O.b.v. JR 2021 Ontwikkelingsbedrijf De Limmer Strandwal			

Publiekrechtelijke verbonden partijen-gemeenschappelijke regelingen

1. BUCH Werkorganisatie (BUCH)

Openbaar belang

De werkorganisatie is gevestigd in Uitgeest en de regeling is getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van krachtige en professionele uitvoering van de gemeentelijke taken. De BUCH biedt een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Verschillende grote en vaak complexe maatschappelijke opgaven vragen om adequaat handelen. Denk aan het woningtekort, huisvesting van doelgroepen, ontwikkelingen rondom openbare orde en veiligheid, de energietransitie en de toenemende druk op bouwlocaties, landelijk gebied en natuur geven druk op de organisatie. Ook de oorlog in Oekraïne is nog niet ten einde en vergt inzet van de organisatie die mogelijk doorloopt in 2024. Naast deze maatschappelijke opgaven komt er nieuwe wet- en regelgeving op de werkorganisatie af, zoals onder andere de Woonvisie, Spreidingswet, de Omgevingswet en Beschermd wonen.

Organisatieontwikkeling

In oktober 2022 is het BUCH bestuur, in opdracht van de vier colleges, een onderzoek gestart naar de sturing en werking van de werkorganisatie. Het doel is om te komen tot een goede (bestuurs)opdracht waarmee de werkorganisatie zich verder kan versterken en optimaal kan functioneren. Om zo de taken voor onze vier gemeenten krachtig en professioneel uit te kunnen blijven voeren.

Een eerste onderzoek leidde tot een rapport met aanbevelingen voor de huidige werkorganisatie. Het BUCH bestuur heeft besloten

om daarnaast een tweede scenario te onderzoeken. Dit tweede scenario onderzoekt een manier van werken die de gemeenten meer ruimte biedt om eigen, lokale keuzes te maken. Deze extra tussenstap zorgt er wel voor dat het proces wat meer tijd in beslag neemt.

Het extra scenario is wenselijk omdat na de meicirculaire de financiële omstandigheden van de vier gemeenten onzekerder zijn geworden. Daarbij werd al tijdens het eerste onderzoek duidelijk dat de ambities van de vier gemeenten verschillen en dat er behoefte is aan meer ruimte voor lokale, eigen keuzes.

In het najaar 2023 neemt het BUCH bestuur een besluit over de richting van de organisatie aan de hand van de twee onderzoeken. Hieruit volgt dan een bestuursopdracht aan de werkorganisatie om dit besluit uit te werken en vorm te geven.

Risico's

De aandacht voor de personele uitdagingen blijft onverminderd hoog en er wordt structureel gewerkt aan het brede spectrum aan beleid en instrumenten van goed werkgeverschap, waaronder een onderzoek naar het loongebouw, strategische personeelsplanning, opleiden en arbeidsmarktbenadering. Op dit moment is nog niet bekend of, wanneer en hoeveel middelen beschikbaar komen voor de gemeenten vanuit het Rijk. Hierdoor zijn de financiële gevolgen voor de BUCH ook nog niet volledig bekend.

2. Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

De GGD is gevestigd in Alkmaar en voert de taken uit de Wet Publieke Gezondheid uit. In 2024 gaat de GGD proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten en het op orde brengen van de informatiebeveiliging en privacy. De begroting 2024 is vastgesteld met uitzondering van de voorgestelde bezuinigingen op de dienstverlening. De benodigde financiering zal enerzijds gerealiseerd worden door een verhoging van de

deelnemersbijdrage van de gemeenten en anderzijds door eigen inkomsten van de bedrijfsvoering van de GGD. Het toevoegen van de Wvvgz en de integrale crisisdienst jeugd aan de GR van de GGD is, naast de loonstijgingen, een financieel risico.

3. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De VRNHN is gevestigd in Alkmaar en voert taken uit de Wet Veiligheidsregio's uit door het organiseren en operationeel houden van de brandweer- en ambulancezorg, de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), de rampenbestrijding, de meldkamer en het Zorg- en Veiligheidshuis.

VRNHN richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle partijen die bij de veiligheid en hulpverlening betrokken zijn.

Belangrijke risico's

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord ziet meerdere risico's op zich af komen. De energiecrisis, verhoogde dreiging van cyberaanvallen met daarmee kans op digitale ontwrichting en mogelijke verstoring en uitval van nutsvoorzieningen zijn hier voorbeelden van. Maar ook nieuwe crisistypen zoals extreem weer, klimaatveranderingen en de energietransitie worden als risico aangemerkt. Risico's die invloed hebben op de bedrijfsvoering betreffen de onzekerheid op financieel gebied door de energiecrisis en tekorten aan grondstoffen en personeel.

Belangrijke Ontwikkelingen

Op het moment van opstellen van dit document wordt gewerkt aan het nieuwe beleidsplan 2024-2027. Deze is gebaseerd op de twee pijlers uit het beleidsplan 2020-2023: voorkomen & voorbereiden en coördineren & hulpverlening.

Het landelijk gesloten Integrale Zorgakkoord vormt de werkagenda van de toekomst voor de ontwikkeling van de zorg in Nederland.

Vraagstukken als zorg coördinatie, digitalisering en gegevensuitwisseling zijn de komende jaren actueel voor de ambulancezorg.

De doorontwikkeling van de brandweer blijft onderwerp van dialoog. Hieraan verbonden is de actualisatie van het dekkingsplan en daarmee de inrichting van de brandweer. Er wordt meer helderheid verwacht in het landelijk traject 'taakdifferentiatie', waarbij ongelijkheid tussen vrijwilligers en beroepspersoneel op basis van Europese wetgeving niet langer in alle omstandigheden is toegestaan.

Crisisbeheersing is in beweging, het werk in de veiligheidsregio's wordt in toenemende mate complexer. Waar de regio zich in eerste instantie richtte op ongevallen en 'klassieke' ramptypen, vragen gemeenten en Rijk steeds vaker de inzet van de veiligheidsregio bij complexe maatschappelijke vraagstukken, die de continuïteit van onze samenleving (langdurig) bedreigen. Daarbij wordt van de veiligheidsregio een andere rol verwacht dan in de afgelopen jaren, waarbij de regio meer inzet op opbouwen en faciliteren van het netwerk zodat een gezamenlijke aanpak mogelijk wordt.

4. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN)

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

De ODNHN is gevestigd in Hoorn en ondersteunt de deelnemende gemeenten bij vergunnings-verlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu- en duurzaamheid. Doel is het bijdragen aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen het werkgebied. In 2024 zal voor het eerst volledig onder de Omgevingswet worden gewerkt.

Belangrijke risico's

De ODNHN houdt in de begroting 2024 al rekening met een aantal gevolgen van de Omgevingswet maar daarnaast zijn op dit punt nog steeds onzekerheden.

De OD signaleert al meerdere jaren dat het aantrekken en opleiden van voldoende kundig personeel moeilijk is. In de uitvoering wordt dit veelal opgevangen door het bestaande personeel en dit zorgt voor hoge werkdruk en bovenmatige opbouw van verlof. De ODNHN heeft een op verjonging gericht personeelsbeleid waarin o.a. wordt gewerkt met trainees.

Belangrijke Ontwikkelingen

Met de ingang van de Omgevingswet staat de grootste verandering in de geschiedenis van omgevingsdiensten voor de deur. Daarnaast vragen onderwerpen als stikstof, circulaire economie, natuurbescherming en ondermijning, steeds meer aandacht en expertise. De OD NHN neemt deel aan het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel zoals ingezet door het ministerie van I & W. Dit in opvolging van het in 2021 gepubliceerde onderzoek van de 'commissie Van Aartsen.'

Het programma richt zich op de aanbevelingen van deze commissie ter versterking van het VTH-stelsel. De OD NHN richt zich met deze deelname op scholing en opleiding van medewerkers voor de verbetering van de kwaliteit van de uitvoering op de VTH-taken.

Financiële positie

De ODNHN heeft een meerjarig sluitende begroting. Het weerstandsvermogen bevindt zich op het maximum van 2,5% zoals gesteld in de FUGR maar de weerstandscapaciteit wordt in relatie tot de voor de ODNHN ingeschatte risico's als matig ingescha.

5. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

De werkzaamheden (openbaar belang)

Het Regionaal Archief Alkmaar is gevestigd in Alkmaar en is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het

voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van de gemeente te leren kennen.

Belangrijke risico's

De belangrijkste risico's die worden onderkend zijn:

- a. Minder opbrengsten van het depotgebruik door derden;
- b. Meerkosten realisatie E-depot / E-Loket;
- c. Hogere energiekosten.

De eerste 2 risico's worden laag ingeschat, het 3e risico wordt hoog ingeschat door de effecten van de wereldwijde energiecrisis. Dit risico is afgedekt door herbestemming van een deel van de bestemmingsreserves uit de jaarstukken van 2022.

Voor de voorliggende begroting wordt een nieuwe inschatting gemaakt.

Belangrijke ontwikkelingen

Ten opzichte van de voorgaande jaren (2022 en 2023) wordt de beleidslijn grotendeels bestendigd. De begroting 2024 laat op enkele punten verschillen laten zien ten opzichte van die van 2023 en de daarin opgenomen meerjarenbegroting. De stijgende energieprijzen in combinatie met de hoge inflatie hebben hun weerslag op de prognoses. Daarnaast zal er een stijging van de personeelslasten te zien zijn in verband met nieuwe taken als gevolg van wetswijzigingen en een groter beroep dat er door de deelnemende gemeenten op de bij het Regionaal Archief aanwezige kennis wordt gedaan.

Financiële positie

Voor 2024 is een aanvullende inzet van personeel voorzien voor digitale informatie-advisering en gegevensbescherming. Deze aanvullende inzet is verwerkt in een stijging van de benodigde deelnemersbijdrage. Deze bijdrage zal daardoor, en na toepassing van het prijsindexcijfer van 7,10%, stijgen van € 4,76 tot € 5,32 per inwoner.

Na 2024 is in het meerjarenbeeld geen andere stijging van de lasten opgenomen dan die van de reguliere indexering.

6. Zaffier

Zaffier is gevestigd in Alkmaar en voert sinds 1 januari 2023 voor de 6 gemeenten in de regio Alkmaar de Participatiewet, de Wet Inburgering en de Wet gemeentelijk Schuldhulpverlening uit. In de loop van 2023 zijn daar nog taken bijgekomen zoals het verstrekken van leefgeld aan Oekraïners, het verstrekken van Energietoeslag, het afhandelen van de Kinderopvangtoeslagaffaire, nazorg aan ex-gedetineerden, de inzet van IPS-trajecten en de Oude Wet Inburgering.

Zaffier kent een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). In het AB nemen portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten deel. In het DB hebben 3 portefeuillehouders plaats: de portefeuillehouders uit Alkmaar en Dijk en Waard en de portefeuillehouder Uitgeest namens de vier BUCH-gemeenten.

Er zijn geen financiële resultaten van Zaffier in 2022, aangezien de organisatie per 1 januari 2023 volledig operationeel is. De bekostiging van Zaffier is gevonden in de reeds bestaande uitvoeringsmiddelen uit de WNK, Haltewerk en de GR BUCH.

7. Recreatieschap Alkmaarder en Uitgeestermeer (RAUM)

Openbaar belang

Het RAUM is gevestigd in Uitgeest. Het doel van Alkmaarder- en Uitgeestermeer is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR):

- a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport.
- b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu.

- c. Het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Belangrijke risico's

Voor 2024 zijn de volgende risico's voor Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer benoemd:

- uitstel/Afstel 3 projecten Sakerleidendam, VP/Waterkwaliteit en Dorregeest;
- vertragingen of verdwijnen steun voor locatie-ontwikkelingen;
- invloed omgevingswet, NNN/BPL op ontwikkelmogelijkheden;
- waterplantenproblematiek;
- stijgende kosten door conjuncturele omstandigheden;
- vandalisme, brandstichting, drugs- en afvaldumping.

Belangrijke ontwikkelingen

Het verder ontwikkelen van het recreatieschap op basis van het in 2021 vastgestelde uitvoeringsprogramma. Onderdelen daarvan zijn:

- duurzaam beheer en ontwikkeling;
- vergroten gebruik door recreanten;
- meer participatie en verbeterde communicatie;
- realiseren extra inkomsten;
- bijdragen aan duurzaamheid en ruimte voor energietransitie en klimaatadaptatie;
- verder uitwerken regionale routestructuren;
- bijdragen leveren aan uitkomsten rapport Recreatief Grid Laag Holland

Ook zal ingezet worden op de implementatie van de omgevingswet.

Financiële positie

De programmabegroting van 2024 laat een nadelig resultaat van € 245.000 zien dat gedekt wordt uit de reserves. Het negatieve resultaat wordt grotendeels verklaard door uitvoering project Vitaal Platteland (incidenteel).

Om de komende jaren toe te werken naar een structureel financieel evenwicht worden financiële scenario's uitgewerkt. Het streven is om in de kadernota van 2025 van RAUM een sluitende meerjarenbegroting te presenteren.

8. Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)

De VVI is gevestigd in Alkmaar en verwerkt de door de deelnemende gemeenten aangeleverde afvalstoffen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke taken uit de Wet milieubeheer. De VVI heeft als speerpunten onder andere meer bronscheiding met een verlaging van de hoeveelheid restafval en de optimalisatie van de benutting van de energie die vrijkomt bij het verbranden van restafval. Zij besteedt ook aandacht aan de productie van duurzame energie en de afzet van secundaire grondstoffen.

De risico's van de gemeenschappelijke regeling houden hoofdzakelijk verband met:

- a. De continuïteit van de afvalverwerking;
- b. Het financiële risico van het aandeelhouderschap A in NV HVC;
- c. Conformiteit met regelgeving op het gebied van staatssteun, mededinging, Wet markt en overheid en aanbesteding.

De VVI beschikt niet over eigen personeel, gebouwen etc, waardoor de ontwikkelingen aangaande de begroting nihil zijn. Het financiële risico wordt door de GR als verwaarloosbaar bestempeld.

9. Cocensus

De GR Cocensus is gevestigd in Heemskerk, is opgericht als een uitvoeringsorganisatie en formuleert geen eigen beleid. Cocensus geeft uitvoering aan de heffing en inning van lokale heffingen en de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ. Voor Castricum betreft dat de heffing en inning van onroerende-zaakbelastingen,

afvalstoffenheffing, rioolheffing, toeristenbelasting, precariobelasting, forensenbelasting, leges (omgevingsvergunningen), reclamebelasting en grafrechten. Tevens behandelt Cocensus kwijscheldingsverzoeken en bezwaar/beroepschriften tegen aanslagen en WOZ beschikkingen.

Cocensus heeft vanaf 2020 voor alle BUCH gemeenten een klantcontactcentrum (KCC) belastingen ingesteld. Gezien de positieve ervaringen is besloten om met ingang van 2023 voor alle deelnemende gemeenten de KCC belastingactiviteiten uit te voeren. Dit heeft voor Castricum geleid tot een structurele verlaging van de jaarlijkse bijdrage. Cocensus biedt daarnaast aan inwoners en bedrijven de mogelijkheid om zelf hun zaken digitaal te regelen.

Bij de berekening van de bijdragen 2024 aan de GR Cocensus is uitgegaan van een indexpercentage van 3,4%. Dit is lager dan het door de Regietafel afgegeven percentage van 7.1% omdat Cocensus heeft gekozen om het CAO akkoord niet door te belasten aan de deelnemende gemeenten. De bijdrage van Castricum wijzigt hiermee van € 598.000 in 2023 naar € 618.000 in 2024.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om van het positieve resultaat 2022 van € 489.745 een bedrag van € 255.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Deze neemt hiermee toe van € 250.000 naar € 505.000. Hiervan is een bedrag van € 136.000 gelabeld voor de afhandeling van de bezwaren ingediend door de NCNP-bureaus. Dit omdat het aandeel van het aantal bezwaren dat is ingediend door deze bureaus toeneemt waardoor mogelijk een capaciteitstekort ontstaat. Het overige gedeelte van € 234.745 is naar rato van de bijdragen aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.

Privaatrechtelijke verbonden partijen

10. Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)

Het stimuleringsfonds werkt ook in 2024 aan haar doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Daarbij wordt bij de financiering van

en participatie in projecten een ruime definitie van het begrip duurzaamheid gehanteerd. Aspecten zoals regionale werkgelegenheid en innovatie worden nadrukkelijk in de afweging meegenomen. Hierdoor kan een diversiteit aan duurzame projecten worden ontwikkeld. Het fonds is een revolverend fonds en houdt zich na de eerste storting in stand met de winsten uit duurzame energieprojecten. Door deze wijze van financiering behoudt het kapitaal van de coöperatie over een langere termijn zijn waarde. Er is nog geen jaarrekening van 2022 beschikbaar. Deze wordt in de loop van het jaar verwacht.

11. Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)

De werkzaamheden/taken (openbaar belang)

Gemeente Castricum is aandeelhouder van N.V. ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN). Het ONHN is gevestigd in Alkmaar en begin 2007 opgericht met als belangrijkste doel het stimuleren van de economie in de regio. De gemeenten in Noord-Holland Noord en de Provincie Noord-Holland zijn aandeelhouders en betalen ieder jaar een bijdrage.

Bijdrage beleidsdoelstellingen en ontwikkelingen

1. Vestigingsklimaat: een optimaal fysiek vestigingsklimaat voor ondernemers door een ondernemersgerichte aanpak
2. MKB-strategie: Vergroten van de groeikansen van stuwende bedrijven in de regio door onafhankelijk maatwerk op het terrein van financiering, arbeidsmarkt en opleidingen, innovatie en bedrijfshuisvesting.
3. Acquisitie: Het versterken van de regionale economische structuur door het actief aantrekken van nieuwe bedrijven met toekomstbestendige werkgelegenheid en het behoud van bestaande bedrijven.
4. Communicatie: Merkbekendheid regio Noord-Holland Noord en Ontwikkelingsbedrijf NHN vergroten door doel(groep)gerichte regiomarketing, projectcommunicatie, public affairs en corporate communicatie.

Belangrijke risico's

Controle op activiteiten beschreven in jaarplan.

Belangrijke ontwikkelingen

Huidig Dienstverleningsovereenkomst verloopt op 31-12-2024.

12. Stedin Groep (Stedin)

Stedin is netwerkbeheerder in de Randstad, Kennemerland, Amstelland, Noordoost-Friesland en Weert. Stedin verzorgt het transport van elektriciteit en gas naar consumenten en bedrijven en is verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud en het toekomstbestendig maken van elektriciteits- en gasnetten. Stedin wil op termijn zorgen voor een energieneutrale gemeente door de vraag naar energie te verminderen en overige energie met duurzame bronnen op te wekken.

Stedin heeft aangegeven op korte termijn behoefte te hebben om de eigen vermogenspositie te willen verbeteren. De Staat heeft aangegeven voor € 500 mln te willen participeren in Stedin. Eind 2023 vindt hierover besluitvorming plaats.

13. BNG Bank N.V. (BNG)

Bestuurlijk belang

De BNG Bank is gevestigd in Den Haag. Van de aandelen BNG Bank is 50% in bezit van het rijk en 50% van gemeenten en provincies. We hebben 40.800 aandelen in ons bezit met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. Het stemrecht is afhankelijk van het aandelen bezit van de gemeente. De stemverhouding is voor Castricum 0,07% en voor de BUCH 0,41%.

Openbaar belang

De BNG Bank richt zich exclusief op het publieke domein in Nederland. Klanten zijn onder meer gemeenten, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen en energiebedrijven. Ambitie is dat

klanten de bank beschouwen als natuurlijke partner voor het financieren van hun maatschappelijke vraagstukken.

Risico's voor de financiële positie van de gemeente

Gevoeligheid van het renteresultaat voor politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie.

Belangrijke ontwikkelingen

Hoewel de economische vooruitzichten wat verbeterd zijn, de inflatie iets is afgenomen is de verwachting dat de rentetarieven in met name de korte looptijden verder oploopt.

Financiële positie

De cijfers over 2022 laten wederom zien dat de BNG Bank er sterk voor staat. De nettowinst steeg met ruim 27% naar € 300 mln. tegen € 236 mln. in 2021. Voor 2023 verwacht de bank een stijging van de bedrijfslasten vanwege investeringen in IT, door verbeteringen van klant- en kredietprocessen, vanwege de hoge inflatie en door CAO afspraken.

14. en 15. C.V. Ontwikkelingsbedrijf De Limmer Strandwal en Zandzoom B.V.

Beide ondernemingen zijn gevestigd in Limmen. Het doel van deze verbonden partij is, c.q. het openbaar belang van deze partij betreft het realiseren van de woningbouwontwikkeling 'Limmen-Zandzoom' binnen het vastgestelde planologisch en ruimtelijk kader. Deze onderneming zorgt voor de inkoop van ruwe bouwgrond en de productie en uitgifte van bouwkavels die benodigd zijn voor het realiseren van het gewenste woningbouwprogramma. De bouwexploitatie wordt uitbesteed aan derden.

De gemeente heeft 47% stemrecht in C.V. Ontwikkelingsbedrijf De Limmer Strandwal en 50% stemrecht in Zandzoom B.V.. Het risico is het verlies van de aankoopwaarde van het aandelenkapitaal en verlies van eventuele dividenduitkeringen.

Paragraaf G Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo wordt uitgevoerd door de werkorganisatie BUCH.

In de raadsvergadering van 22 juni 2023 is de begroting 2024 voor een zienswijze aan uw raad voorgelegd. Het algemeen bestuur heeft de begroting 2024 op 5 juli 2023 vastgesteld.

In de begroting 2024 is ingegaan op datgene wat de BUCH werkorganisatie in 2024 wil bereiken, wat ze daarvoor gaat doen en hoeveel dat gaat kosten. De doelstellingen voor 2024 die in de begroting 2024 zijn opgenomen gelden ook voor de gemeente. Ook zijn de op grond van het BBV verplicht gestelde beleidsindicatoren bedrijfsvoering in dat document opgenomen.

Bij de begroting 2024 heeft uw raad de volgende zienswijze afgegeven:

- De alinea Woonvisie en Spreidingswet op pagina 12 te verwijderen uit de begroting BUCH 2024, dit omdat het lokale aangelegenheden zijn en/of nog niet voltooide wetgeving;
- De kaders bij huisvesting aan te vullen zodat er in 2024 hernieuwde kaders worden opgesteld, zodat de verdeling van de kosten past bij de huidige werkelijkheid.

Vanuit de werkorganisatie vindt een doorbelasting plaats van de financiële bijdrage aan de gemeenten voor de uitvoering. De financiële bijdrage 2024 volgt uit de begroting 2024 van de Werkorganisatie én de structurele effecten vanuit de 1e voortgangsrapportage 2023. Voor Castricum bedraagt de reguliere bijdrage, uitgaande van de verdeelsleutel van 33,69%, € 28,376 mln.

In de paragraaf verbonden partijen van deze begroting is per verbonden partij, dus ook voor de werkorganisatie BUCH ingegaan op het openbaar belang, de belangrijkste ontwikkelingen, de risico's en de financiële positie van de werkorganisatie voor de begroting 2024.

Naast de bijdrage aan de BUCH zijn er nog andere bedrijfsvoeringskosten opgenomen in de gemeentelijke begroting. Dit zijn de gemeentelijke overheadkosten. Met name de huisvestingskosten van het gemeentehuis, salariskosten van de gemeentesecretaris en kosten in verband met de aansluiting van onze gemeente met regionale samenwerkingsverbanden (VNG en het regionale archief).

Overzicht organisatiekosten cq. indirecte kosten

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Energiekosten	234	194	154	154
Schoonmaakkosten	119	119	119	119
Onderhoudgebouwkosten	145	145	145	145
Belastingen	65	65	65	65
Overige huisvestingskosten	34	34	34	34
Verzekeringskosten	133	133	133	133
Overige bestuursondersteuningskosten	321	321	321	321
Bijdrage Regionaal archief	193	200	206	213
Salariskosten / inhuur	156	162	169	176
Bijdrage BUCH	11.917	12.277	12.702	13.144
Kapitaallasten	634	636	634	644
Totaal	13.951	14.285	14.681	15.148

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het verslagjaar 2023 de rechtmatigheidsverantwoording door het college een feit. Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college en de directie verantwoording af over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese aanbestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

Nu toetst de accountant de rechtmatigheid en geeft een oordeel hierover af in de controleverklaring. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording geeft de accountant geen afzonderlijk oordeel meer over de rechtmatigheid maar is dit onderdeel van zijn oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel is.

Invoering Omgevingswet

In de Omgevingswet is alle bestaande wetgeving over de fysieke leefomgeving gebundeld, vereenvoudigd en geïntegreerd in één wet met één samenhangend stelsel. Met het programma Omgevingswet worden de gemeenten en de werkorganisatie BUCH gezamenlijk voorbereid op de invoering van deze wet.

De vier gemeenteraden hebben het Ambitiedocument Omgevingswet vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt. De visie op de Omgevingswet bestaat uit vier uitgangspunten.

1. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven staan centraal
2. Ruimte aan initiatieven
3. Vroegtijdige samenwerking
4. Integraal werken en maatwerk

Deze uitgangspunten vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat wij de komende jaren ontwikkelen vanuit de Omgevingswet.

De Omgevingswet zou op 1 juli 2022 in werking treden. In 2022 is bekend gemaakt dat de invoering is uitgesteld naar 1 januari 2024. Nog steeds worden de voorbereidingen onverminderd voortgezet. Dit binnen de kaders zoals die zijn vastgesteld. Een groot deel van de voorbereiding staat namelijk los van de datum van inwerkingtreding. De extra tijd wordt gebruikt om beter vertrouwd te raken met de nieuwe manier van werken en de dienstverlening te verbeteren voordat de Omgevingswet in werking treedt.

Onderzoeken 213a gemeentewet

In de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (ex. 213a Gemeentewet) is bepaald dat het college jaarlijks de doelmatigheid van de uitvoering van het beleid onderzoekt en over de uitkomsten daarvan rapporteert in de paragraaf bedrijfsvoering. Door het vertrek van de medewerkers verantwoordelijk voor o.a. coördinatie van het 213a onderzoek en het langdurig niet (volledig) kunnen invullen van de vacatures is binnen bedrijfsvoering de focus gelegd op de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening over 2023.

In het eerste kwartaal van 2024 zal een onderzoekjaarplan opgesteld worden waarin een voorstel wordt gedaan voor de uit te voeren 213a onderzoeken voor 2024.

Een bedrag van € 10.000 uit de post onvoorzien is beschikbaar voor onderzoeken. Mochten extra middelen nodig zijn wordt dit door middel van een voorstel tot wijziging van de begroting aan de raad voorgelegd.

Paragraaf H Wet open overheid

Uitgangspunt van de Woo is dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke overheidsinformatie. Overheidsinformatie is openbaar, tenzij er een reden is waarom dat niet kan. De invoering van de Woo wordt landelijk gezien als een meerjarenplan. Om die reden treedt de Woo gefaseerd in werking en knippen wij het op in drie fasen en de implementatie zal duren tot 2028. De Woo kent drie onderdelen:

1. Informatiehuishouding op orde: goede kwaliteit (juist en volledig) van informatie
2. Actieve openbaarmaking: met juiste en volledige informatie tijdig en veilig uit eigen beweging openbaar kunnen maken
3. Passieve openbaarmaking: met juiste en volledige informatie tijdig en veilig op verzoek openbaar kunnen maken

De gedeeltelijke invoering van de Wet open overheid (Woo) is nu meer dan een jaar verstreken (1 mei 2022). De vier gemeenten en werkorganisatie BUCH hebben zich vanaf de inwerkingtreding organisatorisch voorbereid op de direct geldende verplichtingen. De implementatie van de actieve openbaarmaking vanuit de Woo is een meerjarenplan en wordt in fasen projectmatig door de Werkorganisatie BUCH uitgevoerd.

De beleidsvoornemens 2024 voor de implementatie en de uitvoering van de Woo voor de vier gemeenten en Werkorganisatie BUCH zijn als volgt:

- Technisch gereed voor actieve openbaarmaking van nieuwe Woo-informatie Fase 1*.
- Het kennisniveau omtrent de Woo is basis en medewerkers die veel te maken hebben met Fase 1 Woo-informatie zijn opgeleid en hebben de vaardigheden om te voldoen aan wettelijke afhandel- en publicatietermijnen.

- Er is periodiek inzicht hoe de Woo uitgevoerd wordt en welke maatregelen benodigd zijn om te groeien in transparante dienstverlening
- Nieuwe Woo-informatie Fase 2 is geïnventariseerd en wordt organisatorisch en technisch voorbereid op actieve openbaar making

*Het is wachten op de eerste Koninklijk Besluiten. Dit is het moment waarop de nieuwe Woo-informatie verplicht openbaar en vindbaar en bruikbaar moet zijn voor de samenleving op de gemeentelijke website en het landelijk platform [Woo-index van KOOP](#). Landelijk wordt aangegeven dat onderstaande categorieën vermoedelijk de eerste zullen zijn die openbaar moeten:

- Woo-verzoeken
- Organisatiegegevens
- Bestuursstukken
- Convenanten

De middelen die vanuit het Rijk beschikbaar zijn gesteld, en overgeheveld naar de Werkorganisatie BUCH, worden besteed aan actieve en passieve openbaar making conform vastgesteld Woo-ambitieniveau, Woo-verplichtingen en beleidsvoornemens.

Deel 4 Bijlagen

Deel 4 Bijlagen

Bijlage 1. Kaderstellende beleidsnota's

Progr. 1 Een sociale en vitale gemeente / Inwoners en bestuur
▪ Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (6 september 2012)
▪ Visie 'grip op gemeenschappelijke regelingen (23 januari 2014)
▪ Nota Verbonden Partijen (15 oktober 2015)
▪ Kadernota Samenwerken en Fuseren (18 oktober 2021)
▪ Regiobeeld 2025 Regio Alkmaar (17 april 2014)
▪ Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders gemeente Castricum 2022 (26 januari 2023)
▪ Gedragscode volksvertegenwoordigers gemeente Castricum 2022 (9 juni 2022)
▪ Gedragscode publicatie 2022 (10 november 2022)
▪ Representatiebeleid college van burgemeester en wethouders gemeente Castricum (2012)
▪ Beleidskader participatie Castricum 2022 (17 februari 2022)
▪ Nota Raadscommunicatie gemeente Castricum 2021 (28-10-2021)
▪ Meldingsprotocol vermoedens van schendingen integriteit volksvertegenwoordigers gemeente Castricum 2022 (9-6-2022)
▪ Reglement van Orde gemeenteraad Castricum 2022 (9-6-2022)
▪ Handreiking interactieve beleidsvorming (14 augustus 2006)
▪ Notitie beslotenheid en geheimhouding voor de gemeenteraad (maart 2013)
▪ Protocol van lief en leed (2010)
Progr. 1 Een sociale en vitale gemeente / Samen leven
▪ Beleidsnota Schuldhulpverlening (4 oktober 2012, 22 december 2016)
▪ Beleidsplan schuldhulpverlening 2022-2025
▪ Beleidsplan Samen aan de Slag (20 juni 2013)
▪ Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2013-2016 (5 september 2013)
▪ Kadernota in Control of Alcohol en Drugs 2016-2020 (15 september 2016)
▪ Nota Gemeentelijke visie op Integrale Kindcentra (17 september 2020)
▪ Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland-Noord 2020-2023 (1 oktober 2020)
▪ Integraal beleidskader sociaal domein 2023-2026 "Iedereen doet mee" (22 december 2022)
▪ Notitie Accommodatiebeleid (7 februari 2013 kennis van genomen door de raad)
▪ Strategienota Programma Publieke bekostiging
▪ Integraal Huisvestingsplan 2019-2023 (onderwijs)
▪ Visiedocument Ondernemend Jongerenwerk 2016 (3 november 2016)
▪ Visie transformatie jeugdhulp met verblijf (17 september 2020)
▪ Transformatievisie Jeugdzorgplus 2023 (23 september 2021)
▪ Sportnota gemeente Castricum 2013-2016 "Castricum in Beweging"

Progr. 1 Een sociale en vitale gemeente / Een veilige gemeente
▪ Beleidsvisie 'Externe veiligheid 2014 en verder' (6 februari 2014)
▪ Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling (2 oktober 2014)
▪ Integraal Veiligheidsbeleid Castricum 2019-2022 (22 november 2018)
▪ Nota dierenwelzijn (13 september 2018)
Progr. 2 Een aantrekkelijke gemeente / Cultuur, Recreatie en Toerisme
▪ Horecabeleid op maat 2008
▪ Evenementenbeleid 2008
▪ Strategienota 2017-2020 Recreatie en Toerisme (23 maart 2017)
▪ Toeristische visie 2015 regio Alkmaar Parel aan Zee
▪ Convenant Noord-Hollandse Kust
▪ Beleidsnota Cultuurhistorie
▪ Beleidsnota Kunst en Cultuur 2020 "Cultuur met Kansen"
▪ Nota "Erfgoed is van ons allemaal"
▪ Nota gemeentelijk monumentenbeleid gemeente Castricum 2013
▪ Archeologiebeleid gemeente Castricum (6 oktober 2011)
Progr. 2 Een aantrekkelijke gemeente / Economische vitaliteit
▪ Marktverordening Gemeente Castricum 2015
▪ Notitie detailhandel gemeente Castricum 2012
▪ Nota Kwaliteitsimpuls Economie Castricum (KEC)
▪ Regionale visie verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord (27 september 2018)
Progr. 2 Een aantrekkelijke gemeente / Een bereikbare gemeente
▪ Nota parkeernormen 2020 gemeente Castricum (22 oktober 2020)
▪ Integraal verkeers- en vervoersplan Castricum (2014)
▪ Fietsbeleidsplan Castricum 2020-2023 (28 mei 2020)

Progr. 3 Een leefbare gemeente / Wonen en leefomgeving
▪ Welstandsnota 2013 (19 september 2013, gewijz. 19 mei 2016)
▪ Woonvisie Castricum 2020-2025
▪ Regionale Woonvisie Regio Alkmaar (4 juli 2013)
▪ Huisvestingsverordening gemeente Castricum 20203-2027 (22 juni 2023)
▪ Masterplan inbreidingen (2009) en Oplegnotitie Masterplan Inbreidingen (2020)
▪ Procedureverordening Planschade (23 mei 2013)
▪ Uitgangspunten Grondbeleid 2019-2022 (26-9-2019)
▪ Hoofdlijnotitie Omgevingsvisie (25 maart 2021)
▪ Omgevingsvisie gemeente Castricum (22 juni 2023)
▪ Toetsingskader 'andersoortig project met belangrijke ruimtelijke betekenis' (30 maart 2023)
▪ Nota Grondprijnsbeleid Castricum (22 oktober 2020)
▪ Visie winkelgebied Geesterduin (3 oktober 2013; gewijzigd/ingetrokken 4 december 2014)
▪ Ontwikkelvisie Brakersweg 2008
▪ Ontwikkelvisie Oude Haarlemmerweg
▪ Visie 'Binnenduinrandnatuur' van november 2019, voor zover deze gaat over de Zanderij Castricum (17 december 2020)
▪ Visie parkeren en verkeer omgeving Geesterduin (3 oktober 2013; gewijzigd/ingetrokken 4 december 2014)
▪ Kadernota Buitengebied
▪ Beleidsnota actualisatie watercompensatie in Castricum (7 juli 2016)
Progr. 3 Een leefbare gemeente / Duurzaamheid en milieu
▪ Klimaatbeleidsplan / Ambitiedocument Programma Klimaat (17-9-2020)
▪ Beleidsplan "Op weg naar klimaatadaptieve en natuurinclusieve gemeenten" (16 maart 2023)
▪ Beleid circulaire economie 2023-2026 (16 maart 2023)
▪ Regionale nota bodembeheer (15 september 2016)
▪ Visie Aardgasvrije Wijken (1 oktober 2020)
▪ Beleidsaanpak openbare laadinfrastructuur (27 mei 2021)
▪ Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord 1.0 (10 juni 2021)
▪ Programma Water en Riolerings (PWR) 2023-2026 voor Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo (8 juni 2023)
▪ Afvalstoffenverordening gemeente Castricum 2022 (9-6-2022)
▪ Grondstoffenplan Castricum 2019-2025 (13 juni 2019)
▪ Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2015-2017 (17 september 2015)

Progr. 3 Een leefbare gemeente / Beheer en onderhoud
▪ Beleidsplan Openbare Verlichting Castricum 2020-2029
▪ Wegenbeleidsplan 2013-2022 (6 juni 2013)
▪ Beleidsplan 69 Kunstwerken (cq. bruggenbeleidsplan dd 2 oktober 2014)
▪ Speelruimtebeleidsplan 2015-2025 (3 september 2015)
▪ Visiedocument gemeentelijke begraafplaatsen BUCH-gemeenten (9-11-2017)
▪ Definitief ontwerp Groenbeleidsplan Gemeente Castricum 2021-2031 (9 sept '21)
▪ Beheerplan "extensief gras in de gemeente Castricum" (9 september 2021)
▪ Beleidsnotitie snippergroen (26 september 2021)
▪ Initiatiefvoorstel biodiversiteit (7 maart 2019)
▪ Bomenbeleidsplan 2015-2024 (17 september 2015)
Progr. 4 Een financieel gezonde gemeente
▪ Nota reserves en voorzieningen 2023 (22 december 2022)
▪ Treasurystatuut gemeente Castricum 2023 (22 december 2022)
▪ Nota vaste activa gemeente Castricum 2023 (22 december 2022)
▪ Financiële verordening 2023 (ex. art. 212 Gemeentewet) (22 december 2022)
▪ Controleverordening gemeente Castricum 2017
▪ Nota risicomanagement en weerstandvermogen/ratio gemeente Castricum 2023 (22 december 2022)
▪ Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Castricum 2018
▪ Besluit kwijscheldingsregels Castricum 2021 (12 november 2020)
▪ Nota kostentoerekening tarieven gemeente Castricum 2023 (22 december 2022)
▪ Kader aanwending verkoopopbrengst Enecogelden (29 september 2022)

Bijlage 2. Overzicht reserves en voorzieningen

Naam reserve	Progr. onderdeel	Stand per 31-12-2022 JR	Toevoeging A. begr	Onttrekking A. begr	Stand per 31-12-2023 (verwacht)	Toevoeging Begr. '24	Onttrekking Begr. '24	Stand per 31-12-2024 (verwacht)	Toevoeging Begr. '24	Onttrekking Begr. '24	Stand per 31-12-2025 (verwacht)	Toevoeging Begr. '24	Onttrekking Begr. '24	Stand per 31-12-2026 (verwacht)	Toevoeging Begr. '24	Onttrekking Begr. '24	Stand per 31-12-2027 (verwacht)
		JR 2022	2023	2023	KN 2023	2024	2024	Begr. '24	2025	2025	Begr. '24	2026	2026	Begr. '24	2027	2027	Begr. '24
Algemene reserve	4a	31.468	0	2.058	29.410	0	12.494	16.916	0	0	16.916	0	0	16.916	0	0	16.916
Reserve Opbrengst Bouwfonds aandelen	4a	2.530	0	0	2.530	0	0	2.530	0	0	2.530	0	0	2.530	0	0	2.530
Algemene reserve grondbedrijf	3a	904	0	123	781	0	123	659	0	123	536	0	100	436	0	100	336
		34.902	0	2.181	32.721	0	12.617	20.105	0	123	19.982	0	100	19.882	0	100	19.782
Gebouw brandweer Limmen (dek.kap.last)	1a	75	0	3	71	0	3	68	0	3	64	0	3	61	0	3	58
Res. Museum Limmen (dek.kap.last)	1b	13	0	3	11	0	3	8	0	3	5	0	3	2	0	2	0
Res. Nieuw zwembad (dek.kap.last)	1b	0	0	0	0	12.450	0	12.450	0	400	12.050	0	400	11.650	0	400	11.250
Verbouw.Rembrandtschool (dek.kap.last)	1b	59	0	4	55	0	4	51	0	4	48	0	4	44	0	4	40
Uitgaven kunstgras (dek. Kap.last)	1b	248	0	19	229	0	12	217	0	12	204	0	12	192	0	12	180
Res. Kunstgras Helios (dek.kap.last)	1b	275	0	12	263	0	12	251	0	12	238	0	12	226	0	12	214
Res. Kunstgras FC Castricum (dek.kap.last)	1b	650	0	0	650	0	32	618	0	32	586	0	32	553	0	32	521
Reserve Gemeentelijke taak onderwijshuisv.	1b	94	0	93	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1
Reserve Invest. Helmgras (dek.kap.last)	1b	563	0	38	525	0	38	487	0	38	449	0	38	411	0	38	373
Reserve Behoud Voorzieningen	1b	127	0	0	127	0	127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Participatie	1b	142	0	0	142	0	0	142	0	0	142	0	0	142	0	0	142
Fonds sociale woningbouw (vh egaliseres. c)	3a	319	0	0	319	0	0	319	0	0	319	0	0	319	0	0	319
Reserve afvalstoffenheffing	3b	16	0	0	16	0	0	16	0	0	16	0	0	16	0	0	16
Reserve Duurzaamheidsprojecten	3b	177	50	225	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2
Gebouw gem.werken Limmen (dek.kap.last)	4a	185	0	8	177	0	8	168	0	8	160	0	8	151	0	8	143
Reserve Precariobelasting	4a	720	0	360	360	0	240	120	0	120	0	0	0	0	0	0	0
Reserve KEC 2014-2018	2a/2b	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve 'Herstel economie'	div.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve ter dekking tekort 2026	4a	0	750	0	750	0	0	750	0	0	750	0	750	0	0	0	0
Reserve Overloophudgetten	div.	489	1.383	1.872	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		4.152	2.183	2.638	3.697	12.450	480	15.667	0	633	15.034	0	1.263	13.771	0	513	13.258
TOTAAL RESERVES		39.054	2.183	4.819	36.418	12.450	13.097	35.772	0	756	35.016	0	1.363	33.653	0	613	33.040

Naam voorziening	Progr. onder- deel	Stand per 31-12-2022 JR 2022	Toevoe- ging A. begr 2023	Ottrek- king A. begr 2023	Stand per 31-12-2023 (verwacht) KN 2024	Toevoe- ging B 2024 2024	Ottrek- king B 2024 2024	Stand per 31-12-2024 (verwacht)	Toevoe- ging B 2024 2025	Ottrek- king B 2024 2025	Stand per 31-12-2025 (verwacht)	Toevoe- ging B 2024 2026	Ottrek- king B 2024 2026	Stand per 31-12-2026 (verwacht)	Toevoe- ging B 2024 2027	Ottrek- king B 2024 2027	Stand per 31-12-2027 (verwacht)
Voorz. Pensioenen wethouders	1a	1.482	110	48	1.544	110	50	1.604	110	52	1.662	110	55	1.717	110	57	1.770
Voorz. Wachtgeld wethouders	1a	688	0	126	562	0	123	439	0	52	387	0	0	387	0	0	387
Voorz. Nog te maken kst grondexploitatie	3a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening Groot onderhoud pontveren	2c	112	35	52	95	35	10	120	35	72	83	35	13	104	35	13	126
Voorz. Beheersnotitie onderh. Sportcompl.	1b	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening Parkeren	3c	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1
Voorziening Watercompensatie	3c	22	0	0	22	0	0	22	0	0	22	0	0	22	0	0	22
Voorziening onderhoud gebouwen	div.	146	488	439	196	488	530	153	488	497	145	488	509	124	488	340	272
Voorziening Bovenwijken	3a	72	0	0	72	0	0	72	0	0	72	0	0	72	0	0	72
Voorziening Uitbreiding Het Kruispunt	1b	111	0	6	105	0	6	99	0	6	93	0	6	87	0	6	81
Afkoopsommen graven	3c	1.413	190	178	1.425	190	190	1.425	190	203	1.412	190	215	1.387	190	227	1.350
Voorz. Zwerfafval	3b	29	0	0	29	0	0	29	0	0	29	0	0	29	0	0	29
Voorziening Afval	3b	591	0	104	487	0	108	379	0	45	334	0	58	276	12	0	288
Spaarvoorziening Rioolvervanging (BBV 44.1d)	3b	0	1.200	1.014	186	1.200	282	1.104	1.200	379	1.925	1.200	379	2.747	1.200	379	3.568
Voorziening Riolerings (egalitatie BBV 44.2)	3b	8.291	0	394	7.897	0	294	7.603	0	181	7.422	0	137	7.285	28	0	7.313
TOTAAL VOORZIENINGEN		12.956	2.023	2.361	12.618	2.023	1.593	13.048	2.023	1.486	13.585	2.023	1.371	14.236	2.063	1.022	15.278

Bijlage 3. Investerings 2024 (-2027)

onderwerp (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Afval	304	50	462	90
Materieel	0	27	36	0
Openbare ruimte	5.199	839	739	898
Overige	207	0	200	0
Recreatie	1.215	40	15	0
Riolering	2.425	252	252	83
Eindtotaal	9.349	1.207	1.703	1.070

Exclusief meerkosten nieuwe zwembad, al dan niet met sporthal (€ 12,45 mln staat opgenomen in jaarschijf 2023)

Exclusief extra investeringsbedrag Rijksweg Limmen (€ 1,7 mln) / Fietspad Akersloot-Limmen

Exclusief eventuele nieuwe duurzaamheidsinvesteringen gebouwen conform Routekaart Verduurzaming

Exclusief eventuele investeringen onderwijs

Bijlage 4. Geraamde algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. Dat betekent dat de gemeente deze vrij kan besteden (in tegenstelling tot de specifieke dekkingsmiddelen).

Gemeenten mogen zelf bepalen hoe zij de algemene dekkingsmiddelen in de begroting opnemen. Het overzicht moet in ieder geval de volgende onderdelen bevatten:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding van de opbrengst niet gebonden is. Denk bijvoorbeeld aan OZB, toeristenbelasting, precario en hondenbelasting
- Algemene uitkering. Een van de uitkeringen die gemeenten van het Rijk krijgen is de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Gemeenten hoeven zich niet te verantwoorden over de besteding van de algemene uitkering richting het Rijk en kunnen deze, met inachtneming van wet- en regelgeving, vrij besteden aan taken die het Rijk heeft opgedragen of aan eigen beleid. De verantwoording vindt plaats aan de gemeenteraad.
- Dividend, een vergoeding die wordt uitbetaald aan aandeelhouders.
- Saldo van de financieringsfunctie, dit is het verschil tussen de toegerekende rekenrente aan de programma's en de werkelijk betaalde rente over de lang- en kortlopende leningen. Ook wel het renteresultaat genoemd.
- Overige algemene dekkingsmiddelen. Dit zijn overige inkomsten waar geen bestedingsdoel voor is bepaald. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld boetes.

De algemene dekkingsmiddelen zijn apart opgenomen in Programma 4 Een Financieel gezonde gemeente (algemene dekkingsmiddelen). Met ingang van Begroting 2017 behoren de taakvelden 0.5 Treasury, 0.61 Onroerende zaakbelasting woningen, 0.62 Onroerende zaakbelasting niet-woningen, 0.64 Belastingen overig en 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds tot de algemene dekkingsmiddelen. Alsmede de Toeristenbelasting en Forensenbelasting (taakveld 3.4 Economische promotie).

Onvoorzien

De post 'onvoorzien' is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting. Het bedrag hiervoor wordt geraamd per programma(onderdeel) of voor de begroting in zijn geheel. Het is wettelijk voorgeschreven dat er een post 'onvoorzien' wordt opgenomen in de gemeentebegroting. Er wordt echter niet verplicht gesteld wat de hoogte van deze post is.

Onvoorzien behoort tot het taakveld 0.8 (Overige baten en lasten). In de Begroting 2024 is € 10.000 opgenomen als Onvoorzien. Het bedrag is opgenomen in Programma 4 Een Financieel gezonde gemeente.

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000) Omschrijving	Begrotingsjaar 2024			Begrotingsjaar 2025			Begrotingsjaar 2026			Begrotingsjaar 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Lokale heffingen	9.562	525	9.037	9.907	540	9.367	10.250	556	9.694	10.439	568	9.871
Algemene uitkeringen	56.760	0	56.760	58.792	0	58.792	55.626	0	55.626	56.732	0	56.732
Dividend	242	0	242	242	0	242	342	0	342	342	0	342
Saldo financieringsfunctie	19	-15	35	19	73	-54	41	156	-115	41	198	-157
Saldo comp. BTW / uitk. BCF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige alg. dekkingsmidd.	285	29	256	282	29	253	279	29	250	277	29	248
subtotaal alg. dekkingsmidd.	66.869	539	66.330	69.243	643	68.600	66.539	741	65.797	67.832	795	67.037
Onvoorzien	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10	0	10	-10
Totaal domeinen	66.869	549	66.320	69.243	653	68.590	66.539	751	65.787	67.832	795	67.037

Bijlage 5. Incidentele Baten en Lasten per programmaonderdeel / Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)

Progr.-onderd.	Onderwerp	2023	2024	2025	2026
Lasten:					
1b	Uitv. Hervormingsagenda Jeugd	38			
1b	Verhuiskosten Picassolaan	27			
1b	Locale woonzorgvisie	60			
1b	Onderzoek sportacc. Vv Limmen	30			
1b	Opstellen sportnota	20			
2a	Budget regionaal cultuurprofiel	8			
2a	Inzet op erfgoed	44	44		
2a	Archeologische verwachtingskaart	35			
2a	Aanbesteding bezoekersmarketing	10			
2a	Kustbus	42			
2b	Parkmanagement Cast.werf	13	13	13	
3a	Ontwikkelperspectief NHN	pm			
3a	Versterking keten bouwen en wonen	400	400	400	0
3a	Kosten grondexploitaties	591	359	279	90
3a	Afrekening opbrengsten grondexploitaties naar balans	1.941	1.445	3.787	1.954
3c	Herziening nota grondbeleid	25			
3c	Update beleid kabels en leidingen	30			
3c	Zonnepanelen begraafplaats/buitendienst Oost	15			
4c	Stelpost knelpunten maats.org.	250			
div.	Incidenteel extra energielasten	400	200		
Baten:					
3a	Opbrengsten grondexploitaties	1.941	1.445	3.787	1.954
3a	Afrekening kosten grondexploitaties naar balans	591	359	279	90
3c	Opbrengst (grond)verkoop	200	200	200	200
3c	Opbrengst i.v.m. glasvezel	0			
1b	Uit reserve huisvesting Jac.P.Thijssse/Bonhoeffer	0			
2a	Uit reserve i.v.m. Inzet op erfgoed		44		
4a	Uit reserve i.v.m. afschaffing precario kabels/leidingen	240	120		
1b	Uit reserve i.v.m. 1e inr. De Vrije School / Cunera	0			
3b	Uit reserve i.v.m. Duurzaamheidsprojecten	0			
3c	Uit reserve i.v.m. Uitvoering fietsbeleidsplan	0			

Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027
Saldo van baten en lasten	-553	-259	-5.418	-7.423
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserve	603	800	1.363	613
Begrotingssaldo na bestemming	49	541	-4.055	-6.810
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	1.007	293	213	-200
Structureel begrotingssaldo	1.056	834	-3.842	-7.010

Bijlage 6. Toelichting Beleidsindicatoren

Indicator	Omschrijving	Bron
Absoluut verzuim	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven.	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.	DUO/Ingrado
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	DUO/Ingrado
Niet-sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	CBS Jeugd
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	CBS - Arbeidsdeelname
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	CBS Jeugd

Indicator	Omschrijving	Bron
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	CBS Jeugd
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.	CBS - Participatiewet
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	CBS - Participatiewet
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.	CBS Jeugd
Jongeren met jeugdbescherming	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.	CBS Jeugd
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.	CBS Jeugd

Indicator	Omschrijving	Bron
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.	Stichting Halt
Misdrijven - Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	CBS - Diefstallen
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).	CBS - Criminaliteit
Misdrijven - Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	CBS - Diefstallen
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.	CBS - Criminaliteit
Func tiemenging	De func tiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.	LISA

Indicator	Omschrijving	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Nieuw gebouwde woningen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Re
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS Statistiek Bevolking - bewerking ABF Research
Omvang huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.	CBS statistiek Huishoudelijk afval
Hernieuwbare elektriciteit	Het aandeel hernieuwbare energie t.o.v. het totale bekende energieverbruik.	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.	COELO, Groningen
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.	COELO, Groningen
Formatie / Fte per 1.000 inwoners	Het gaat hier om de toegestan formatie in fte van het ambtelijk apparaat van uw organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari	Gemeente
Bezetting / Fte per 1.000 inwoners	Het gaat hier om het werkelijk aan fte dat werkzaam is.	Gemeente
Apparaatskosten / Kosten per inwoner	Apparaatskosten (oftewel organisatiekosten) zijn noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.	Gemeente
Externe inhuur / Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Onder externe inhuur wordt verstaan het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.	Gemeente
Overhead in % van totale lasten	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces	Gemeente

Bijlage 7. Recapitulatie

Programmaonderdeel Bedragen x € 1.000	2022			2023			2024			2025			2026			2027		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Progr. 1 a. Inwoners en bestuur	3.539	1.018	-2.521	3.210	407	-2.804	3.778	754	-3.024	3.766	770	-2.996	4.067	836	-3.231	4.185	952	-3.233
Progr. 1 b. Samen Leven	38.403	8.650	-29.753	37.896	7.894	-30.002	39.337	7.140	-32.197	39.648	6.772	-32.876	40.794	7.047	-33.747	42.088	7.047	-35.041
Progr. 1 c. Een veilige gemeente	3.337	73	-3.264	3.471	36	-3.435	3.917	36	-3.880	4.022	36	-3.986	4.129	36	-4.093	4.221	36	-4.185
Progr. 2 a. Cultuur, Recreatie en toerisme	1.429	206	-1.223	1.363	192	-1.172	1.340	240	-1.100	1.324	242	-1.082	1.280	242	-1.038	1.281	242	-1.039
Progr. 2 b. Economische vitaliteit	480	15	-465	623	22	-601	700	22	-678	602	22	-581	602	22	-581	596	22	-574
Progr. 2 c. Een bereikbare gemeente	1.524	329	-1.196	1.349	338	-1.010	1.326	338	-987	1.371	338	-1.033	1.345	338	-1.007	1.345	338	-1.006
Progr. 3 a. Wonen en leefomgeving	5.008	2.412	-2.596	4.736	2.622	-2.114	4.294	2.123	-2.171	4.245	2.092	-2.153	4.289	2.212	-2.077	3.944	1.718	-2.226
Progr. 3 b. Duurzaamheid en milieu	7.725	9.079	1.354	8.539	9.427	887	8.724	9.765	1.040	8.973	9.917	944	9.205	10.134	929	9.453	10.279	825
Progr. 3 c. Beheer en Onderhoud	8.857	1.481	-7.376	9.400	1.208	-8.193	9.973	872	-9.101	10.369	883	-9.486	10.541	904	-9.637	10.753	914	-9.839
Progr. 4. Een financieel gezonde gemeente	1.016	56	-960	276	0	-276	680	0	-680	1.169	0	-1.169	1.894	0	-1.894	2.834	0	-2.834
Algemene dekkingsmiddelen	530	62.399	61.868	828	63.465	62.638	539	66.869	66.330	643	69.243	68.600	741	66.539	65.797	795	67.832	67.037
Overhead	14.670	0	-14.670	13.493	0	-13.493	13.951	0	-13.951	14.285	0	-14.285	14.681	0	-14.681	15.148	0	-15.148
Heffing VPB	38	0	-38	137	0	-137	144	0	-144	146	0	-146	148	0	-148	150	0	-150
Bedrag Onvoorzien	0	0	0	10	0	-10	10	0	-10	10	0	-10	10	0	-10	10	0	-10
Totaal saldo van baten en lasten	86.556	85.718	-838	85.331	85.610	278	88.713	88.160	-553	90.573	90.314	-259	93.728	88.310	-5.418	96.803	89.380	-7.423
<u>Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves</u>																		
Progr. 1 a. Inwoners en bestuur	2	5	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3
Progr. 1 b. Samen Leven	948	1.399	450	0	153	153	12.450	12.552	102	0	501	501	0	501	501	0	501	501
Progr. 1 c. Een veilige gemeente	0	0	0	0	73	73	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 2 a. Cultuur, Recreatie en toerisme	0	195	195	0	0	0	0	0	0	0	44	44	0	0	0	0	0	0
Progr. 2 b. Economische vitaliteit	0	231	231	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 2 c. Een bereikbare gemeente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 3 a. Wonen en leefomgeving	105	707	602	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 3 b. Duurzaamheid en milieu	220	297	77	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Progr. 3 c. Beheer en Onderhoud	5	29	24	0	36	36	0	8	8	0	8	8	0	8	8	0	8	8
Progr. 4. Een financieel gezonde gemeente	195	675	480	750	483	-268	0	489	489	0	243	243	0	850	850	0	100	100
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	160	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.475	3.698	2.223	800	799	-1	12.450	13.053	603	0	800	800	0	1.363	1.363	0	613	613
Resultaat	88.030	89.415	1.385	86.131	86.408	277	101.163	101.212	49	90.573	91.114	541	93.728	89.673	-4.055	96.803	89.992	-6.810

Overzicht per programmaonderdeel/taakveld Begrotingsjaar + voorgaande jaren		LASTEN			BATEN			SALDI		
		Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting
		2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	1. Een sociale en vitale gemeente	45.278.480	44.577.568	47.031.212	9.740.901	8.336.681	7.930.608	-35.537.579	-36.240.887	-39.100.604
	a. Inwoners en bestuur	3.538.540	3.210.324	3.777.965	1.018.037	406.500	754.400	-2.520.503	-2.803.824	-3.023.565
01	Bestuur	2.430.577	2.297.408	2.412.401	454.477	0	0	-1.976.100	-2.297.408	-2.412.401
02	Burgerzaken	1.072.013	878.811	1.330.216	563.560	406.500	754.400	-508.453	-472.311	-575.816
56	Media	35.949	34.105	35.348	0	0	0	-35.949	-34.105	-35.348
	b. Samen leven	38.403.050	37.896.092	39.336.710	8.650.350	7.894.081	7.140.108	-29.752.700	-30.002.011	-32.196.602
41	Openbaar basisonderwijs	567.485	586.893	603.480	312.826	332.100	332.324	-254.659	-254.793	-271.156
42	Onderwijshuisvesting	1.722.146	1.651.632	1.537.483	0	0	0	-1.722.146	-1.651.632	-1.537.483
43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.076.811	1.388.636	956.698	387.276	622.516	80.400	-689.535	-766.120	-876.298
51	Sportbeleid en activering	571.647	525.724	542.939	151.370	108.800	212.584	-420.277	-416.924	-330.355
52	Sportaccommodaties	1.616.729	1.624.366	2.026.809	477.380	439.504	464.633	-1.139.350	-1.184.862	-1.562.176
56	Media	891.342	937.191	988.602	7.273	42.318	55.390	-884.069	-894.873	-933.212
61	Samenkracht en burgerparticipatie	2.296.499	2.277.560	2.630.624	358.644	18.800	406.607	-1.937.855	-2.258.760	-2.224.017
62	Wijkteams	2.440.694	2.245.912	3.146.662	0	0	0	-2.440.694	-2.245.912	-3.146.662
63	Inkomensregelingen	8.942.568	8.035.774	7.372.355	5.465.558	5.959.484	5.209.949	-3.477.010	-2.076.290	-2.162.406
64	Begeleide participatie	959.838	1.145.174	1.314.024	0	0	0	-959.838	-1.145.174	-1.314.024
65	Arbeidsparticipatie	846.548	1.282.241	1.358.584	29.268	217.781	217.781	-817.281	-1.064.460	-1.140.803
66	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.224.813	1.452.804	1.421.748	15.125	8.000	8.000	-1.209.688	-1.444.804	-1.413.748
671	Maatwerkdienstverlening 18+	4.974.320	48.000	117.928	101.737	103.247	110.909	-4.872.583	55.247	-7.019
671a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	2.223.279	2.505.377	0	0	0	0	-2.223.279	-2.505.377
671b	Begeleiding (WMO)	0	1.663.205	1.709.624	0	0	0	0	-1.663.205	-1.709.624
671c	Dagbesteding (WMO)	0	947.393	1.004.675	0	0	0	0	-947.393	-1.004.675
672	Maatwerkdienstverlening 18-	6.839.527	7.098.044	223.740	1.006.894	0	0	-5.832.633	-7.098.044	-223.740
672a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	1.160.528	0	0	0	0	0	-1.160.528
672b	Jeugdhulp behandeling	0	0	758.689	0	0	0	0	0	-758.689
672c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	375.084	0	0	0	0	0	-375.084
672d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	48.344	0	0	0	0	0	-48.344
673a	Pleegzorg	0	0	219.151	0	0	0	0	0	-219.151
673b	Gezinsgericht	0	0	261.313	0	0	0	0	0	-261.313
673c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	670.077	0	0	0	0	0	-670.077
674a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	3.098.292	0	0	0	0	0	-3.098.292
674b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	280.163	0	0	0	0	0	-280.163
674c	Gesloten plaatsing	0	0	41.863	0	0	0	0	0	-41.863
681a	Beschermde wonen (WMO)	1.261.015	1.289.184	1.249.851	41.484	41.531	41.531	-1.219.531	-1.247.653	-1.208.320
682	Geëscaleerde zorg 18-	295.517	0	0	295.517	0	0	0	0	0
682a	Jeugdbescherming	0	0	15.290	0	0	0	0	0	-15.290
682b	Jeugdreclassering	0	0	14.265	0	0	0	0	0	-14.265
71	Volksgesondheid	1.875.552	1.473.080	1.682.448	0	0	0	-1.875.552	-1.473.080	-1.682.448
	c. Een veilige gemeente	3.336.890	3.471.152	3.916.537	72.514	36.100	36.100	-3.264.376	-3.435.052	-3.880.437
11	Crisisbeheersing en brandweer	2.237.144	2.349.393	2.732.586	13.340	14.400	14.400	-2.223.804	-2.334.993	-2.718.186
12	Openbare orde en veiligheid	1.099.746	1.121.759	1.183.951	59.174	21.700	21.700	-1.040.572	-1.100.059	-1.162.251

Overzicht per programmaonderdeel/taakveld Begrotingsjaar + voorgaande jaren		LASTEN			BATEN			SALDI		
		Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting
		2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	2. Een aantrekkelijke gemeente	3.433.942	3.334.759	3.365.772	550.367	551.300	599.999	-2.883.575	-2.783.459	-2.765.773
	a. Cultuur, Recreatie en toerisme	1.428.986	1.363.170	1.340.470	205.994	191.500	240.199	-1.222.992	-1.171.670	-1.100.271
53	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	678.469	645.161	629.189	0	0	47.000	-678.469	-645.161	-582.189
54	Musea	40.238	34.728	44.217	0	0	0	-40.238	-34.728	-44.217
55	Cultureel erfgoed	150.844	152.580	213.841	0	0	0	-150.844	-152.580	-213.841
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	559.435	530.701	453.223	205.994	191.500	193.199	-353.441	-339.201	-260.024
23	Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	b. Economische vitaliteit	480.487	622.809	699.508	15.436	21.500	21.500	-465.051	-601.309	-678.008
31	Economische ontwikkeling	426.209	564.009	631.740	0	0	0	-426.209	-564.009	-631.740
32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.500	1.400	3.787	0	0	0	-1.500	-1.400	-3.787
33	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	52.779	57.400	63.981	15.436	21.500	21.500	-37.342	-35.900	-42.481
34	Economische promotie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	c. Een bereikbare gemeente	1.524.469	1.348.780	1.325.794	328.937	338.300	338.300	-1.195.532	-1.010.480	-987.494
21	Verkeer en vervoer	829.562	578.661	463.589	3.681	0	0	-825.880	-578.661	-463.589
22	Parkeren	39.500	40.700	56.591	0	0	0	-39.500	-40.700	-56.591
25	Openbaar vervoer	655.408	729.419	805.614	325.256	338.300	338.300	-330.152	-391.119	-467.314
	3. Een leefbare gemeente	21.589.235	22.675.481	22.991.446	12.971.270	13.256.117	12.759.732	-8.617.965	-9.419.364	-10.231.714
	a. Wonen en leefomgeving	5.007.504	4.735.813	4.294.066	2.411.596	2.621.820	2.122.773	-2.595.907	-2.113.993	-2.171.293
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	108.887	122.385	136.496	0	0	0	-108.887	-122.385	-136.496
74	Milieubeheer	19.124	13.400	13.400	0	0	0	-19.124	-13.400	-13.400
81	Ruimtelijke ordening	1.486.727	1.668.855	1.215.062	201.403	489.733	60.000	-1.285.324	-1.179.122	-1.155.062
82	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.086.121	972.563	702.164	1.125.291	1.028.505	758.664	39.170	55.942	56.500
83	Wonen en bouwen	2.306.645	1.958.610	2.226.944	1.084.902	1.103.582	1.304.109	-1.221.743	-855.028	-922.835
	b. Duurzaamheid en milieu	7.724.956	8.539.471	8.724.289	9.078.532	9.426.621	9.764.572	1.353.577	887.150	1.040.283
72	Riolering	2.690.420	2.547.754	2.726.874	3.731.974	3.591.100	3.825.442	1.041.554	1.043.346	1.098.568
73	Afval	3.452.756	3.881.170	4.019.857	5.057.451	4.952.326	5.267.900	1.604.696	1.071.156	1.248.043
74	Milieubeheer	1.581.781	2.110.547	1.977.558	289.107	883.195	671.230	-1.292.673	-1.227.352	-1.306.328
	c. Beheer en Onderhoud	8.856.776	9.400.197	9.973.091	1.481.141	1.207.676	872.387	-7.375.635	-8.192.521	-9.100.704
03	Beheer overige gebouwen en gronden	525.365	542.260	604.196	663.579	407.617	408.326	138.214	-134.643	-195.870
21	Verkeer en vervoer	3.689.923	3.974.105	4.301.636	565.625	552.159	206.100	-3.124.297	-3.421.946	-4.095.536
24	Economische havens en waterwegen	596.318	737.227	700.395	5.710	6.400	6.461	-590.608	-730.827	-693.934
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.675.911	3.789.955	4.004.022	13.257	1.500	1.500	-3.662.654	-3.788.455	-4.002.522
75	Begraafplaatsen en crematoria	369.259	356.650	362.842	232.971	240.000	250.000	-136.289	-116.650	-112.842

Overzicht per programmaonderdeel/taakveld		LASTEN			BATEN			SALDI		
Begrotingsjaar + voorgaande jaren		Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Begroting	Begroting
		2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	4. Een financieel gezonde gemeente	16.253.981	14.743.207	15.324.545	62.455.138	63.465.411	66.869.394	46.201.156	48.722.204	51.544.849
	b. overhead	14.669.696	13.492.664	13.951.251	0	0	0	-14.669.696	-13.492.664	-13.951.251
04	Overhead	14.669.696	13.492.664	13.951.251	0	0	0	-14.669.696	-13.492.664	-13.951.251
	a. algemene dekkingsmiddelen	530.340	827.543	539.020	62.398.672	63.465.411	66.869.394	61.868.332	62.637.868	66.330.374
05	Treasury	31.155	327.723	13.576	562.640	536.905	546.830	531.484	209.182	533.254
061	OZB woningen	326.562	307.736	321.147	5.129.355	5.286.713	5.631.960	4.802.794	4.978.977	5.310.813
062	OZB niet-woningen	90.974	99.028	104.893	1.818.551	1.955.143	2.190.781	1.727.577	1.856.115	2.085.888
064	Belastingen overig	56.503	61.843	66.004	152.495	116.600	116.600	95.992	54.757	50.596
07	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeente	0	0	0	53.480.499	54.358.150	56.760.323	53.480.499	54.358.150	56.760.323
34	Economische promotie	25.146	31.213	33.400	1.255.133	1.211.900	1.622.900	1.229.987	1.180.687	1.589.500
063	Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
08	Overige baten en lasten	1.016.446	275.600	680.239	56.466	0	0	-959.980	-275.600	-680.239
	d. onvoorzien	0	10.000	10.000	0	0	0	0	-10.000	-10.000
08	Overige baten en lasten	0	10.000	10.000	0	0	0	0	-10.000	-10.000
	e. Vpb	37.500	137.400	144.035	0	0	0	-37.500	-137.400	-144.035
09	Economische promotie	37.500	137.400	144.035	0	0	0	-37.500	-137.400	-144.035
	5. Mutaties in reserve	1.474.614	800.000	12.450.000	3.697.709	798.550	13.052.577	2.223.094	-1.450	602.577
	Pr. 1. a. Inwoners en bestuur	1.952	0	0	5.352	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400
010	Mutaties reserves	1.952	0	0	5.352	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400
	Pr. 1. b. Samen leven	948.285	0	12.450.000	1.398.763	152.917	12.551.537	450.477	152.917	101.537
010	Mutaties reserves	948.285	0	12.450.000	1.398.763	152.917	12.551.537	450.477	152.917	101.537
	Pr. 1. d. Een veilige gemeente	0	0	0	0	73.333	0	0	73.333	0
010	Mutaties reserves	0	0	0	194.708	0	0	194.708	0	0
	Pr. 2. b. Economische vitaliteit	0	0	0	231.100	0	0	231.100	0	0
010	Mutaties reserves	0	0	0	231.100	0	0	231.100	0	0
	Pr. 2. c. Een bereikbare gemeente	0	0	0	0	0	0	0	0	0
010	Mutaties reserves	220.000	50.000	0	296.937	50.000	0	76.937	0	0
	Pr. 3. a. Wonen en leefomgeving	104.644	0	0	706.924	0	0	602.280	0	0
010	Mutaties reserves	104.644	0	0	706.924	0	0	602.280	0	0
	Pr. 3. b. Duurzaamheid en milieu	220.000	50.000	0	296.937	50.000	0	76.937	0	0
010	Mutaties reserves	220.000	50.000	0	296.937	50.000	0	76.937	0	0
	Pr. 3. c. Beheer en Onderhoud	4.834	0	0	28.626	36.400	8.400	23.792	36.400	8.400
010	Mutaties reserves	4.834	0	0	28.626	36.400	8.400	23.792	36.400	8.400
	Pr. 4. Een financieel gezonde gemeente	194.900	750.000	0	674.900	482.500	489.240	480.000	-267.500	489.240
010	Mutaties reserves	194.900	750.000	0	674.900	482.500	489.240	480.000	-267.500	489.240
	Pr. 4. b. Overhead	0	0	0	160.400	0	0	160.400	0	0
010	Mutaties reserves	0	0	0	160.400	0	0	160.400	0	0
	Eindtotaal	88.030.253	86.131.015	101.162.975	89.415.385	86.408.059	101.212.310	1.385.132	277.044	49.335

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Castricum;

Gezien het voorstel van het college d.d. 26 september 2023;

Gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

Besluit:

1. vast te stellen de Begroting 2024 en de daarbij behorende budgetten, inclusief het investeringsschema 2024, zoals opgenomen in bijlage 3, (pag. 119)
2. kennis te nemen van de meerjarenraming 2025-2027, zoals opgenomen in de aanbiedingsbrief (pag. 10 en 13).

Aldus besloten door de raad van de gemeente Castricum in zijn vergadering van 9 november 2023.

de griffier,
mw. R. Slootweg MSc

de voorzitter.
mw. H.C. Heerschop